

Unsa ang Mahitungod

sa mga **Pista?**

Mga Pangutana ug Tubag

mahitungod sa mga Sugo,

Mga Balaod, ug Gitudlo nga mga Panahon

Gary Hullquist ug Adrian Ebens

Marso 2016

Pasiuna

Atong gibantayan ang ikapitong adlaw nga Igpapahulay. Gitawag kini sa uban nga Igpapahulay sa mga Hudio apan kini gipanalanginan ug gibalaan sa paglalang ug alang sa tanang tawo (Genesis 2:1-3). Kinahanglan ba nato kining tipigan? Kon ang Dios nag-ingon nga kini Iyang Igpapahulay ug gipanalanginan kini, nan gusto ko niana nga panalangin ug gusto ko nga mahiuyon Kaniya ug sa Iyang panahon. Kita nahibalo nga kini tipigan sa langit, kay si Isaias nagsulti kanato nga gikan sa usa ka bag-ong bulan ngadto sa lain ug gikan sa usa ka Igpapahulay ngadto sa lain ang tanang unod moduol sa atubangan sa Ginoo aron sa pagsimba Kaniya (Isaias 66:23).

Ang unang pangilin nga gihatag sa Israel maoy sa ika-10 nga hampak ug dungan sa ilang kaluwasan gikan sa Ehipto. Apan ang Kordero sa Paskuwa naghulagway kang Kristo, ang Kordero sa Dios, ang tinuod nga sakripisyo ug sa ingon ang mga sakripisyo ug mga halad mihunong. Padayon natong gihinumdoman ang sakripisyo ni Kristo nga adunay bag-ong simbolo sa duga sa ubas nga walay igpatatubog ug ang orihinal nga tinapay nga walay lebadura, parehong simbolo sa iyang walay sala nga kinabuhi—apan walay sinugba nga karnero! Ug samtang ang Paskuwa mahitabo kas-a lang sa usa ka tuig, naandan na natong gisaulog ang panihapon sa Ginoo upat ka beses sa usa ka tuig, apan ang sistema sa paghalad adunay labing menos buntag ug gabii nga mga halad nga karon gipulihan sa pagsimba sa buntag ug gabii—labing menos sila kinahanglan. Kinahanglan ba natong tipigan kini nga mga panahon isip sagradong mga pagtudlo sa buntag ug gabii? Atong mawala ang usa ka importante nga panalangin kon kita dili mutipig.

Ang Adventist nga kalihukan natawo sa ika-2300 nga anibersaryo sa Adlaw sa Pagpasig-uli sa dihang si Artexerxes, ang hari sa Persia, mihimo sa iyang mando sa ika-7 nga tuig sa iyang paghari (nga makita sa Esdras 7). Ang pagdeterminar sa eksaktong adlaw nga ang pagpuasa sa ika-7 nga bulan nahitabo niadtong 1844 usa ka kritikal nga butang nga makita pinaagi sa maampingong pagtuon sa kasulatan ug kasaysayan. Ang pagkabalido niana nga katumanan nagpamatuod sa labing menos nga ang mga pista adunay matagnaong kahulogan. Kini ang sukaranan sa Pentekostal nga mensahe ni Pedro, ang maong taga natuman, nga nagkutlo sa Joel 2 “sa dihang ang adlaw sa Pentekostes miabot na sa bug-os.” Gipaabot namo ang kataposang katumanan sa kasinatian sa Pentekostes sa Ulahing Ulan. Mahitabo ba gayod kini sa panahon sa tinuig nga Pentekostes? Dili makaingon nga sigurado, apan mahimo kini. Dili ko gusto nga mawala kini.

Apan sa tanang mga pista gawas sa Pentekostes, ang mga Tabernakulo mao ang akong gitagaan pag-ayo. Kini ra ang wala pa matuman, ug ang katapusan sa lista. Siyempre, ang Adlaw sa Pagbayad-sala wala pa matapos. Kini nga mga adlaw matag tuig tanan naghisingot sa usa ka importante nga aspeto sa Amahan ug Anak sa ilang buhat sa pagluwas kanato. Bisan ang “pagtuman” sa Igpapahulay kada semana dili “makaluwas kanato.”

Adunay mga tawo nga masayong malambigit sa mga gagmay kaayong detalye ug walay kataposang panaglalis bahin sa tukmang pagkwenta sa oras ug uban pa. Mahimo nato nga himuong usa ka kabug-aton ang matag semana nga Adlaw nga Igpapahulay kung dili ta magmatngon. Apan para kanako, ang pinakadakong panalangin mao ang pagkatigom sa usag usa, ang panag-uban, pagtuon, pagpaambit, ug pagdasig sa usag usa samtang nadawat nato ang espesyal nga gasa sa Espiritu ni Kristo.

Ang mga pagtudlo sa tingpamulak nagpunting sa sakripisyo sa Amahan, ang kamatayon ug pagkabanhaw sa Iyang Anak, nagpakita sa Panihapon sa Ginoo uban sa tinapay nga walay lebadura ug duga sa ubas nga walay igpapatubo, ug ang ordinansa sa paghugas sa tiil sa tanang simbolo sa Iyang kadaugan batok sa sala; ug ang mga naa sa pagkapukan naghatag og gibug-aton sa paghinlo sa pagpataliwala ni Kristo sa Labing Balaan nga Dapit, ang saad sa ulahing ulan, ug ang Iyang pagbalik sa pag-ani niini nga yuta sa himaya sa Iyang Amahan, kaduha sa usa ka tuig, unom ka bulan ang gilay-on usa ka nindot nga kahikayan.

Espesyal nga pasalamat kang David Barron, ug Linda Allevato sa ilang bililhong kontribusyon sa pag-update ug pagtul-id niini nga edisyon.

Ang tubag niana nga pangutana nagdepende kon giunsa nato pagtubag ang daghang uban pang mga pangutana nga may kalabutan:

1. Gikinahanglan ba ang mga Statute atong tumanon karon?	5
2. Unsa ang gilakip sa mga Statute?	14
3. Ang mga pista ba adunay moral nga mga baruganan? ...	18
4. Kinahanglan ba natong tumanon ang mga Statute aron maluwas?	19
5. Nganong gituman man nato ang pipila sa mga Statute apan dili ang tanan?	20
6. Ang mga pista ba kabahin sa sistema sa paghalad?	22
7. Ang ikapito nga adlaw nga Igpapahulay usa ba ka statute o pista sa Ginoo?	23
8. Pila ka mga Igpapahulay ang anaa?	25
9. Unsa ang panalangin sa Igpapahulay?	26
10. Ngano nga atong tipigan ang usa sa mga Igpapahulay apan dili ang tanan?	31
11. Gipahunong ba sa Diyos ang mga Pangilin?	38
12. Pila ka mga balaod ang naa?	40
13. Aduna bay mga balaod nga giwagtang sa krus?	45
14. Ang mga pista ba mga anino o matang nga natapos na sa ilang katumanan?	57
15. Angay ba nga magbantay gihapon sa mga pista ang mga Kristiyano karon?	61
16. Pagatipigan ba gihapon kita sa mga pista didto sa langit o sa bag-ong yuta?	66
Apendise A	67

Karon, atong susihon ang mga tubag sa matag usa niini nga mga pangutana.

1. Gikinahanglan ba ang mga Statute atong tumanon karon?

Ang samang propeta nga atong gihangyo sa matag sermon bahin sa pagkatinugyanan ug ikapulo misulat usab niining mga pulonga gikan kang Jehova:

Hinumdumi ninyo ang Kasugoan ni Moises nga akong alagad, nga akong gisugo kaniya didto sa Horeb alang sa tibook Israel, **uban ang statutes o kabalaoran ug mga tulomanon**. Ania karon, akong ipadala kaninyo si Elias ang manalagna sa dili pa moabut ang daku ug makalilisang nga adlaw ni Jehova. Malakias 4:4,5

Hinumdumi ang adlaw nga Igpapahulay aron sa pagbalaan niini. Usa pa ka butang nga hinumduman. Si Moises wala magsugo sa Israel sa pagtuman niini, si Yahweh ang nagbuhat niini. Ug busa atong hinumduman ang Igpapahulay matag ikapitong adlaw ingon sa gisugo sa Dios kang Moises (dili lamang sa Exodo 20:8-11, kondili 16:26; 31:15; 35:2; Levitico 23:3; Deuteronomio 5:14; ug Ezequiel 46:1).

Kita karon nagkinabuhi “sa wala pa ang dako ug makalilisang nga adlaw ni Jehova.” Si Juan Bautista mao si “Elias nga moanhi” Mat 11:14. Apan dili kadto ang dako ug makalilisang nga adlaw ni Jehova. Dili pa ba nato mahinumduman ang balaod ni Moises, ang mga statute o balaod ug mga paghukom? Mopatim-aw nga ingon niana.

Ania ang mga pulong sa laing propeta bahin niini nga hilisgutan:

Si Kristo naghatag kang Moises ug relihiyosong mga lagda nga maoy magdumala sa matag adlaw nga kinabuhi. Kini nga mga statute o balaod dayag nga gihatag **aron mabantayan ang** Napulo ka Sugo. **Dili sila mga landong nga mga tipo nga molabay uban sa kamatayon ni Kristo**. Kinahanglang **igapos sila sa tawo sa matag kapanahonan samtang molungtad pa ang panahon**. (*Review and Herald*, May 6, 1875 par. 10, see appendix A.)

Niining katapusang mga adlaw adunay tawag gikan sa Langit nga nagdapit kanimo sa **pagtuman sa mga statute o balaod ug mga ordinansa** sa Ginoo. Gisalikway sa kalibotan **ang balaod ni Jehova**; apan ang Dios dili pasagdan nga walay saksi sa iyang pagkamatarung, o walay mga tawo sa yuta sa pagmantala sa iyang kamatuoran. (*Signs of the Time*, Feb 3, 1888.)

Kung mahimo nimong dawaton ang pagpamatuod ni Ellen White sa wala pa ang 1898, nan kini nga mga pahayag mao ang hingpit nga konklusibo nga ang mga statute o balaod dili mahanaw apan mapuslan samtang ang panahon molungtad ug bisan pa niining katapusan nga mga adlaw ang mga statute o balaod ug mga ordinansa mao gihapon ang balaod ni Jehova. Kung dili, nan tugoti siya nga kumpirmahon ang iyang nauna nga mga pahayag labing menos 12 ka tuig pagkahuman sa ulahi nga petsa:

‘Karong adlaw ang Ginoo nga imong Dios nagsugo kanimo sa pagbuhat niini nga **statutes o kabalaoran ug mga tulomanon**; busa bantayi ug buhaton mo sila sa bug-os mong kasingkasing, ug sa bug-os mong kalag....’

Dili kini tingog sa tawo; kini mao **ang tingog ni Kristo** gikan sa naglutaw nga haligi sa panganod. ...**Kini nga mga kasulatan nagpresentar sa walay hunong nga obligasyon sa tanan** kinsa gipanalanginan sa Dios og kinabuhi ug kahimsog ug mga kaayohan sa temporal ug espirituhanon nga mga butang. Ang mensahe wala maluya tungod sa edad. Ang mga pag-angkon sa Dios **sama ka mabug-at karon**, sama ka presko sa ilang importansya, ingon nga ang mga gasa sa Dios bag-o ug mapadayonon.” (RH, Dec 25, 1900)

“Ang **mga instruksyon nga gihatag ngadto kang Moises** alang sa karaang Israel, uban sa ilang mahait, estrikto nga mga laraw, **pagatun-an ug sundon sa katawhan sa Dios karon**.” (Letter 259, 1903). {1BC 1103.4}

“Ang pakigsaad nga gihimo sa Dios uban sa Iyang katawhan didto sa Sinai mao ang atong dalangpanan ug depensa...’ kon kamo motuman gayud sa akong tingog, ug **magabantay sa akong tugon**, kay kamo mahimo nga usa ka talagsaon nga bahandi alang kanako labaw sa tanan nga mga katawhan: kay ang tibuok yuta ako man: ug alang kanako kamo mahimo nga usa ka gingharian sa mga sacerdote, ug usa ka balaan nga nasud.’... **Kini nga pakigsaad sama ka dako sa gahum karon sama niadtong ang Ginoo mihimo niini uban sa karaang Israel**.” (SW March 1, 1904). {1BC 1103.10}

“Kini mahimong usa ka talan-awon nga makapahimuot pag-ayo sa Dios ug sa mga manolonda, ang iyang nag-angkon nga mga sumosunod **niini nga kaliwatan magkahiusa**, sama sa Israel sa karaan **diha sa usa ka solemne nga pakigsaad sa pagtuman ug sa pagbuhat sa tanang mga**

sugo sa Ginoo nga atong Ginoo, ug sa Iyang mga paghukom ug sa Iyang mga statute o balaod.” (Southern Watchman, June 7, 1904)

“Mao kini ang panaad nga himoon sa katawhan sa Diyos niining kataposang mga adlaw. Ang ilang pagdawat sa Dios nagdepende sa usa ka matitud-anon nga katumanan sa mga kondisyon sa ilang kasabotan uban Kaniya. Ang Dios naglakip sa Iyang pakigsaad sa tanan nga mosunod Kaniya.” (RH June 23, 1904). {1BC 1103.11}

Gikan niini nga mga kinutlo atong makita nga ang mga statute o balaod, mga lagda, ug mga ordinansa maoy usa ka walay hunong nga obligasyon ug sa gihapon usa ka importante nga bahin sa balaod ni Jehova ug sa Iyang kamatuoran karon. Kana maghimo kanila nga presente nga kamatuoran.

Ang pakigsaad nga gisugyot sa Dios nga himoon uban sa Israel gipaluyohan sa Iyang saad sa pagdala kanila ug pagtabang kanila. Gibaliktaad kini sa Israel ug misaad sa Dios nga buhaton kining tanan nga mga butang sa ilang kaugalingong kusog ug gihimo kini nga Daang Kasabotan. Apan ang walay katapusan nga saad sa pakigsaad sa Dios sa kanunay mao ang “Ako magapanalangin kaninyo” ug sa Iyang gisubli sa ulahi, “Ibutang ko ang akong espiritu sa sulod ninyo, ug **palakton ko kamo sa akong statutes o kabalaoran**, ug kamo **magabantay sa akong mga tulomanon, ug magabuhat kanila.**” Ezekiel 36:27.

Ang sunod nga pangutana mao, “Ang tinuig ba nga mga asembliya, ang “mga pista ni Jehova”, nahilakip ba sa mga statute o balaod? Ang mosunod nga pahayag nagpakita nga sila mao.

“Kon ang mga anak sa Israel nagkinahanglan sa kaayohan niining balaan nga mga panagtigum sa ilang panahon, unsa pa kaha ang atong gikinahanglan kanila niining katapusang mga adlaw sa katalagman ug panagbangi? Ug kon ang mga tawo sa kalibutan kaniadto nagkinahanglan sa kahayag nga gitugyan sa Dios ngadto sa Iyang simbahan, unsa pa kaha ang ilang gikinahanglan karon!” (*Testimonies* vol. 6, pp. 39, 40)

Si Hesus misulti og usa ka samingay mahitungod sa usa ka pista, usa ka dakong panihapon, nga gitanyag sa daghang mga tawo apan wala tagda tungod sa nagkalain-lain makapaikag nga mga rason.

Lucas 14

13 “Kung maghimo ka og **pista**, tawga ang mga kabus, ang mga bakul, ang mga piang, ug ang mga buta”

16 Adunay usa ka tawo nga nag-andam og **dakong panihapon**, ug iyang giimbatar ang daghang mga tawo; 17 Ug iyang gipadala ang iyang sulugoon sa **panahon sa panihapon** aron isulti sa mga giimbatar, “Dali kamo, kay andam na ang tanang butang.” 18 Ug silang tanan sa usa ka pag-uyon misugod sa pagpamalibad. Ang nahauna miingon kaniya, Nakapalit ako ug usa ka **luna**, ug kinahanglan nga moadto ako ug tan-awon ko kini: nangaliyupo ako kanimo nga pasayloon mo ako. 19 Ug ang usa miingon, Nakapalit ako ug lima ka pares nga mga **vaca**, ug moadto ako sa pagsulay kanila: nangaliyupo ako kanimo nga pasayloa ako. 20 Ug ang usa miingon, **Nangasawa** ako, ug tungod niana dili ako makaadto.

Sobra ka abala ko sa akong trabaho, o minyo ko og usa ka babaye, usa ka simbahan, nga ang iyang mga tinuohan nagdili kanako. Kining sambingaya gitumbok sa mosunod nga mga pulong ni Ellen White. *Testimonies* volume 2 p. 573

“Gihatagan sa Dios og sugo ang mga Israelinhon **nga magkatigom sa atubangan** Niya sa **mga piho nga panahon**, sa dapit nga Siya mopili, ug sa **pagsaulog sa mga espesyal nga adlaw diin walay buhat nga dili gikinahanglan ang buhaton**, apan ang maong panahon **igahin alang sa paghunahuna sa mga panalangin nga iyang gihatag** kanila. Sa niining mga **espesyal nga mga panahon**, sila magdala og mga gasa, mga halad nga gawas sa obligasyon, ug mga halad sa pagpasalamat ngadto sa Ginoo, sumala sa panalangin nga ilang nadawat gikan Kaniya.” Gawas pa niining mga espesyal nga relihiyosong adlaw sa kalipay ug pagmaya, ang tinuig nga Paskuwa kinahanglan saulogon sa katawhang Hudio. Ang Ginoo nagsaad nga kon sila magmatinud-anon sa pagtuman sa Iyang mga sugo, panalanginan sila sa tanang pag-uswag ug sa tanang buhat sa ilang mga kamot. **Ang Dios nangayo sa iyang katawhan karong katapusang mga adlaw og dili ubos** nga paghalad ug sakripisyo kay sa iyang gipangayo sa katawhang Hudio kaniadto.” {2T 573.1}

Ang mga tawo nga adunay liboan ka salapi nagpabilin sa balay tuig-tuig, nga nahilumtong sa ilang mga kabalaka ug kalibutanong mga interes, ug naghunahuna nga dili nila kaya ang gamay nga sakripisyo sa **pagtambong sa tinuig nga mga panagtigom aron sa pagsimba sa Dios. Gipanalanginan na sila sa Dios sa ilang mga panudlanan ug mga katiguman**, ug gipalibotan sila sa Iyang mga kaayohan sa tuong bahin ug sa wala, apan ilang gihikawan Siya sa mga gagmay nga halad nga iyang gipangayo kanila. {2T 574.2}

Ang tanang makapariho untang motambong sa mga **tinuig nga panagtigom**. Kinahanglan nga ang tanan mobati nga **kini ginapangayo sa Dios gikan kanila**. {2T 575.2}

Ang paglikay sa atong kaugalingon gikan sa imbitasyon sa Dios nga magkatigom sa mga takdang panahon nahitabo na gani sa panahon pa ni Pablo.

Hebreohanon

10:24 Ug tagdon ta ang usa sa usa **aron sa paghagit sa gugma ug sa maayong mga buhat:**

10:25 **Sa dili pagsalikway sa atong panagkatigom,** ingon sa batasan sa uban; kondili magtinambagayay ang [usa sa usa]: ug labi pa **gayud, samtang makita ninyo nga ang adlaw nagsingabut.**

Ang batasan sa uban pagkahuman sa kapin 30 ka tuig human sa krus mao ang pagbiya sa mga takdang panahon sa pagtigom. Kining mga panagtigom maoy kahigayonan sa pagdasig sa usag usa sa paghigugma, sa maayong mga buhat, ug sa paghalad sa halad sa pagdayeg!

Hebreohanon

13:15 Busa pinaagi Kaniya, maghalad kita **kanunay** sa Dios og **halad sa pagdayeg**, mao kana ang bunga sa [atong] mga ngabil nga nagapasalamat sa Iyang ngalan.

13:16 Apan ang pagbuhat og maayo ug ang pagpaambit ayaw kalimti: kay pinaagi sa **ingon niining mga halad**, nalipay ang Dios.

1 Cronica

23:30 Ug sa pagtindog sa **matag-buntag aron sa pagpasalamat ug pagdayeg kang Jehova**, ug sa ingon usab sa **pagkagabii;**

23:31 Ug sa paghalad sa tanang sinunog nga mga halad ngadto sa Ginoo sa mga Adlawng Igpapahulay, sa mga Bag-ong Bulan, ug sa mga gikatak dang mga pista, sumala sa gidaghanon ug han-ay nga gisugo kanila, nga **padayon** nga buhaton sa atubangan sa Ginoo:

Ang buntag ug gabii nga pagsimba mao ang atong panahon sa pagduol sa atong Amahan uban sa pagdayeg ug pagpasalamat tungod sa “Iyang katingalahang mga buhat alang sa mga anak sa mga tawo” Salmo 107:8.

Amazing Grace p. 76

Gitudlo sa Dios nga kita magkatigom sa Iyang balay aron matun-an nato ang mga kinaiya sa hingpit nga gugma. Kini mag-andam sa mga lumulupyo sa yuta alang sa mga puloy-anan nga giandam ni Kristo para sa tanang nagagugma Kaniya. Didto, **silang magakatigom sa santuwaryo gikan sa Adlawng Igpapahulay ngadto sa laing Adlawng Igpapahulay, gikan sa usa ka Bag-ong Buwan ngadto sa lain,** aron maghiusa sa labing halangdong mga awit, sa

pagdayeg ug pagpasalamat ngadto Kaniya nga nagalingkod sa trono, ug ngadto sa Kordero hangtod sa kahangturan. {AG, 76.4}

Gisugo si Moises sa pagtawag sa mga katawhan nga magkatigom sa tinudlay nga mga takdang panahon.

Numeros 10

10:2 Pagbuhat ka og duha ka **trumpeta** nga bulawanon; kinahanglang hinimo kini sa usa ra ka buok nga puthaw: aron gamiton kini sa **pagtigom sa katilingban** ug sa paglihok sa mga kampo.

10:3 Ug kung sila magapatunog niini, **ang tibuok katilingban magatigom** ngadto kanimo sa pultahan sa balong-balong sa panagtigom.

10:10 Sa **adlaw usab sa inyong kalipay**, ug sa **inyong mga balaang kapistahan**, ug sa **sinugdan sa matag bulan**, magapatunog kamo sa mga trumpeta ibabaw sa inyong mga halad-nga-sinunog, ug ibabaw sa mga halad sa pakigdaít; aron kini mahimong **panumduman** alang kaninyo sa atubangan sa inyong Dios: Ako mao ang GINOO nga inyong Dios.

Ang Paskuwa usa ka balaan ug seryosong adlaw; ang Pentekostes usa ka adlaw sa kalipay.

Ang Adlaw sa Pagbayad-sala usa ka balaan ug seryosong adlaw; ang Pista sa mga Tabernakulo usa ka adlaw sa kalipay.

Itinakdang mga takna, ang pagsugod ug pagtapos sa imong adlaw, ang pagsugod sa imong mga bulan, ang pagsugod sa tuig, ug ang pagtapos sa tuig—mga hinungdanong gitakdang panahon kini alang sa pagsimba ug pakigduyog sa Dios.

“Kon pasagdan ang pag-ampo, o buhaton lamang kini usahay ug kung kanus-a lang kini sayon buhaton, imong maputol ang imong pagdugtong sa Dios.” {GW 254.4}

Dili kanang panagsa lang ug walay tukmang oras nga buhaton kung kanus-a lang sayon, kundili kanunay nga pagsimba matag buntag ug gabii, matag semana, matag bulan, ug matag tuig, pag-ampo, pagpasalamat, ug pagdayeg mao’y magapadayon sa atong pagdugtong sa Dios.

Deuteronomio

28:1 Ug mahitabo, kon magmatinumanon ka sa pagpaminaw sa tingog sa Ginoo nga imong Dios, sa pagbantay [ug] sa pagbuhat sa tanang mga sugo nga akong gisugo kanimo niining adlaw, ang Ginoo nga imong Dios magapahitas-on kanimo labaw sa tanang mga nasud sa yuta:

28:2 Ug kining tanang mga panalangin moabot ug moabut kanimo, kon mamati ka gayud sa tingog sa Ginoo nga imong Dios.

28:3 Bulahan ka sa lungsod, ug bulahan usab ka sa **uma**.

28:4 Bulahan ang **bunga sa imong tiyan**, ang bunga sa yuta, ang bunga sa imong **kahayupan**, ang pagdaghan sa imong mga baka, ug ang mga panon sa imong mga karnero.

28:5 Bulahan ang imong **bakol ug ang imong panudlanan**.

28:11 Ug ang Ginoo **magapadaghan kanimo sa mga butang**, sa bunga **sa imong lawas**, sa bunga sa **imong kahayupan**, ug sa bunga **sa yuta**, diha sa yutang gi-saad sa Ginoo sa imong mga katigulangan nga ihatag kanimo.

28:12 Ang Ginoo **magabukas sa iyang maayong bahandi alang kanimo**, ang langit aron ipadala ang **ulan** sa imong yuta sa husto nga panahon, ug panalanginan niya ang tanang buhat sa imong mga kamot: Ikaw magapahulam sa daghang mga nasod, apan ikaw dili manghulam.

Ang tulo ka butang nga gigamit nga rason sa mga tawo nga wala modawat sa imbitasyon sa dako nga panihapon mao usab ang mga butang nga panalanginan sa Dios kung kita motuman sa iyang panawagan ug moanhi.

Zacarias 14

14:16 Ug kini mahitabo, [nga] ang tanang nahibilin sa tanang mga nasud nga miadto batok sa Jerusalem, magasaka **matag tuig aron sa pagsimba sa Hari, ang Ginoo sa mga panon**, ug sa **pagsaulog sa Pista sa mga Tabernakulo**.

14:17 Ug kini mahitabo, [nga] bisan kinsa sa tanang mga banay sa yuta nga dili mosaka ngadto sa Jerusalem aron magsimba sa Hari, ang Ginoo sa mga panon, sila **pagatangtangan sa ulan**.

14:18 Ug kung ang banay sa Egipto dili mosaka ug dili moanhi, **nga walay ulan**; sila pagasilotan sa peste, nga mao ang silot sa Ginoo sa mga katawhan nga dili mosaka **sa pagsaulog sa pista sa mga tabernakulo**.

14:19 Kini mao ang silot sa Egipto, ug ang silot sa tanang mga nasud nga dili mosaka **sa pagsaulog sa pista sa mga tabernakulo**.

Samtang ang pista sa mga tabernakulo mao ang panahon sa pagtigom “tuig-tuig” aron sa pagsimba sa Ginoo ug sa saad nga ulan alang sa mga motuman niini, ang maong teksto sa Zacarias medyo lisod sabton kon kanus-a gayud kini mahitabo. Ang kapitulo nagsugod sa pagsulong batok sa Jerusalem, sa pagkanaug ni Kristo sa Bukid sa mga Olibo, ug sa pagkaon sa mga dila, mga mata, ug mga bitiis sa mga dautan nga nagpasabot nga kini mahitabo pagkahuman sa milenyo. Apan ang gikasulti nga silot sa mga dili motambong sa pista dili na angay ipatuman sa kahimtang pagkahuman sa milenyo, diin ang mga balaan na lang ang magahari uban sa tibuok panaghiusa sa Dios ug sa Kordero.

Levitico 26

2 Bantayi ninyo **ang akong mga Adlawng Igpapahulay**, ug tahora ang akong balaang dapit: Ako mao ang Ginoo. 3 **Kung magalakaw kamo sa akong mga statute o kasugoan, ug bantayan ninyo ang akong mga sugo**, ug buhaton kini; 4 Unya **akong paulanon sa husto nga panahon**, ug ang yuta magahatag sa iyang bunga, ug ang mga kahoy sa kapatagan magamunga.

14 **Apan** kung dili kamo maminaw kanako, ug dili ninyo buhaton ang tanang niini nga mga sugo; 15 Ug **kung dumtan ninyo ang akong mga statute o kasugoan**, o kung dum-ogon sa inyong kalag ang **akong mga paghukom**, nga **dili ninyo buhaton ang tanang akong mga sugo**, [kondili] inyong **buwagon ang akong kasabotan**: 16 Ako usab magabuhat niini batok kaninyo; pagatugutan ko nga moabot kaninyo ang kahadlok, tuberkulos, ug nagasakit nga hilanat nga **makapahilis sa inyong mga mata**,

34 Unya ang yuta **malingaw sa iyang mga Adlawng Igpapahulay** samtang kini walay nagpuyo, ug kamo anaa sa yuta sa inyong mga kaaway; sa ingon niana **mopahuway ang yuta ug malingaw sa iyang mga Adlawng Igpapahulay**. 35 Samtang kini walay nagpuyo, kini mopahuway; kay wala kini makapahuway sa panahon sa inyong mga Adlawng Igpapahulay, sa dihang kamo nagpuyo niini.

Mga Sugo ug mga Statute o Kasugoan

Timan-i ang klaro nga kalambigitan tali sa mga sugo ug sa mga statute o kasugoan. Ang mga sugo unang gipamulong sa Ginoo didto sa Bukid sa Sinai, ug dayon ang mga kasugoan gihatag kang Moises aron iyang itudlo ug ipatin-aw sa katawhan. Bisan pa nga ang mga paghukom ug mga pagpamatuod usahay igakuyog usab niining duha, kasagaran nga ang mga sugo ug ang mga statute o kasugoan ang ginalista nga magkauban.

“pagpatalinghug sa iyang mga **sugo**, ug bantayi ang tanang niyang mga **statute o kasugoan**”

Exodo 15:26.

“magalakaw kamo sa akong mga **statute o kasugoan**, ug bantayi ang akong mga **sugo**”

Levitico 26:3.

“busa bantayi ang iyang mga **statute o kasugoan** ug ang iyang mga **sugo**”

Deuteronomio 4:40.

“bantayi ang tanan niyang mga **statute o kasugoan** ug mga **sugo**”

Deuteronomio 6:2.

“bantayi ang mga **sugo** sa Ginoo ug ang iyang mga **statute o kasugoan**”

Deuteronomio 10:13.

“buhata ang iyang mga **sugo** ug ang iyang mga **statute o kasugoan**”
Deuteronomio 27:10.

“buhata ang tanang iyang mga **sugo** ug ang iyang mga **statute o kasugoan**”
Deuteronomio 28:15.

“tipigi ang iyang mga **sugo** ug ang iyang mga **statute o kasugoan**”
Deuteronomio 28:45.

“tipigi ang iyang mga **sugo** ug ang iyang mga **statute o kasugoan**”
Deuteronomio 30:10.

“tipigi ang akong mga **statute o kasugoan** ug ang akong mga **sugo**”
1 Hari 3:14.

“sa paglakaw sa iyang mga **statute o kasugoan**, ug sa pagbantay sa iyang mga **sugo**”

1 Hari 8:61.

“tipigi ang akong mga **sugo** ug ang akong mga **statute o kasugoan**”
1 Hari 9:6.

“gibantayan niya ang akong mga **sugo** ug ang akong mga **statute o kasugoan**” 1 Hari 11:34.

“tipigi ang akong mga **statute o kasugoan** ug ang akong mga **sugo**”
1 Hari 11:38.

“tipigi ang akong mga **sugo** ug ang akong mga **statute o kasugoan**”
2 Hari 17:13.

“ang akong mga **statute o kasugoan** ug ang akong mga **sugo**”
2 Cronicas 7:19.

“sa mga **sugo** sa Ginoo ug sa iyang mga **statute o kasugoan** alang sa Israel”
Ezra 7:11.

“kung ilang gubaon ang akong mga **statute o kasugoan** ug dili bantayan ang akong mga **sugo**”

Salmo 89:31.

“ang imong mga **sugo**, nga akong gihigugma; ug magapanukad ako sa imong mga **statute o kasugoan**” Salmo 119:48.

Ang mga sugo nga gisulat sa bato gibutang sulod sa arka sa pakigsaad. Kini dili maabot sa katawhan, bisan ang mga saserdote dili makaduol niini, kay ang Labing Halangdong Saserdote ra ang gitugotan nga mosulod sa Labing Balaang Dapit diin gibutang ang arka, ug bisan pa niana, kini natabonan sa lukob sa kaluoy. Busa, ang mga sugo dili makita sa katawhan. Apan ang mga statute o kasugoan ug mga paghukom gisulat sa basahon sa balaod nga gibutang sa kilid sa arka, ug gihatagan ug kopya ang mga saserdote aron itudlo kini sa katawhan, ug basahon kini kanila sa pista sa mga tabernakulo matag pito ka tuig. Deuteronomio 31:10, 11.

Ang mga sugo sa sinugdan dili makita; pagkahuman gihatag ang mga statute o kasugoan nga nahimong makita nga kopya o hulagway sa mga sugo. Ang mga statute o kasugoan mao’y nagpasabot ug nagpalapad sa kahulugan sa mga sugo.

Kining relasyon tali sa mga sugo ug sa mga statute o kasugoan nagasubay sa relasyon sa Tinubdan ug Agianan tali sa ubang matang sa Amahan ug Anak. Ang Amahan sa mga kahayag mao ang Tinubdan sa tanang maayong gasa ug hingpit nga gasa (Santiago 1:17), “ang dili makita, ang bugtong maalamon nga Dios” (1 Timoteo 1:17), “nga walay tawo nga nakakita, ni makakita” (1 Timoteo 6:16), ug “ang iyang pinalanggang Anak... mao ang hulagway sa dili makita nga Dios” (Colosas 1:13,15), “ang hingpit nga hulagway sa iyang pagkatawo” (Hebreo 1:3).

Dili Makita nga Tinubdan

Dios, ang Amahan

Mga Sugo

ang mas dako nga kahayag (adlaw)

natago sa gabii

Makita nga Pagpadayag

Hesus, ang Anak

Statutes o mga Kasugoan

(Gen 1:14) ang gamay nga kahayag
(bulan)

nagasalig sa adlaw

Sama sa gisulti nga “ang tanang tawo magatamod sa Anak sama sa ilang pagtamod sa Amahan” (Juan 5:23), ingon man usab, angay nato tamdon ang mga statute o kasugoan nga balaod sama sa atong pagtamod sa mga sugo.

2. Unsa ang gilakip sa mga Statute?

Kining mga **statute o kasugoan** nga balaod gihatag sa tin-aw **aron pagbantay sa** Napulo ka mga Sugo... Kining mga sugo **gisankot pinaagi sa gahum sa moral nga balaod**, ug **klaro ug tukma nga nagpasabot sa maong balaod**. (*Review and Herald*, May 6, 1875 par. 10, see appendix A.)

Ang mga statute o balaod-nahisulat nagabantay sa Napulo ka mga Sugo, nagpahayag sa mga prinsipyo sa balaod sa gingharian sa Dios, gisankot pinaagi sa gahum sa moral nga balaod, klaro ug tukma nga nagpasabot sa maong balaod, ug nagsulti sa tin-aw mahitungod sa mga panalangin sa pagkamatinumanon. Kini mga giya nga gihatag sa Ginoo alang sa Iyang katawhan.

Ug karon ang hingpit nga reperensya ni Ellen White sa 1900 nga walay kulang o ellipsis:

“Niining adlaw gisugo ikaw sa Ginoo nga imong Dios sa pagbuhat niining mga **statute o kasugoan ug mga paghukom**; busa kini imong bantayan ug buhaton uban sa tibuok mong kasingkasing ug sa tibuok mong kalag. Gipanghimatuud mo karong adlaw nga ang Ginoo mao

ang imong Dios, ug nga ikaw magalakaw sa Iyang mga dalan, ug magabantay sa Iyang mga statute o kasugoan, mga sugo, ug mga paghukom, ug mamati sa Iyang tingog.’

Dili kini tingog sa tawo; kini mao **ang tingog ni Kristo** nga nagagikan sa nagalukop nga haligi sa panganod. Basaha pag-ayo ang **Deuteronomio kapitulo 26, ingon man usab ang kapitulo 27 ug 28**; kay dinhi gipadayag pag-ayo ang mga **panalangin sa pagkamatinumanon**. Kining mga giya nga gihatag sa Ginoo sa Iyang katawhan nagapadayag **sa mga baruganan sa balaod sa gingharian sa Dios**, ug gihimong **tin-aw** aron ang hunahuna sa mga tawo dili mabilin nga walay kahibalo o kalibog. **Kining mga kasulatan nagapakita sa walay hunong nga katungdanan sa tanang** mga tawo nga gihatagan sa Dios og kinabuhi, kahimsog, ug mga kaayohan sa kalibutanong ug espirituhanong butang. Ang mensahe wala mahuyang tungod sa kadugayon sa panahon. Ang mga pangangkong sa Dios **mapuslanon gihapon hangtod karon**, ingon nga ang Iyang mga gasa bag-o ug padayon gihapon.” *Review & Herald* Dec 25, 1900

Ang mga statute o mga tulumanon mao ang mas ubos kay sa Napulo ka mga Sugo, apan nakadawat kini og awtoridad ug gahum gikan sa maong moral nga balaod. Ang mga statute nagrepresentar, nagpasabot, ug nagapalapad sa napulo ka kasugoan. Ang kalambigitan tali sa mga statute ug sa Balaod sa Dios susama sa relasyon tali sa Anak sa Dios ug sa Iyang Amahan, ang Anciano sa mga adlaw—“ang tinubdan sa tanang kinabuhi ug tinubdan sa tanang balaod” *Great Controversy* p. 479.

Busa, unsa may anaa niining tulo ka kapitulo nga girekomenda ni Ellen White nga ato gayud nga basahon pag-ayo?

Ang Deuteronomio 26 nagtudlo sa katawhan nga

1. Ihalad ang ilang **unang bunga** ngadto sa Ginoo, simbaon Siya, ug hinumdoman kung giunsa paggiya sa Dios kang Jacob gikan sa yuta ni Laban paingon sa Egipto ug unya sa Canaan. Magmalipayong pasalamatan ang tanang maayong butang nga gihatag sa Ginoo kanato.
2. **Ang ikapulung bahin sa ikatulong tuig** alang sa mga pari, mga dumuloong, mga walay amahan, ug mga balo.

Ang Deuteronomio 27 nagtudlo kanila nga

1. Pagtukod ug dagkong **mga bato** nga gitapalan og apog **didto sa bukid sa Ebal** ug isulat niini ang mga pulong sa balaod.
2. Dili maghimo ug **larawang inukit**
3. Dili pagdaotan o pasipalahan ang imong **ginikanan**

(nga daw sama sa Napulo ka Kasugoan)

4. Dili pagbalhion ang **utlanan sa yuta sa imong silingan**
5. Dili pagpanglimbong **sa buta** aron siya masayop sa dalan
6. Dili pagbaliko sa hustisya alang sa **langyaw, sa walay amahan, o sa balo**
7. Dili **paghigda** sa asawa sa imong amahan
8. Dili **paghigda** sa bisan unsang mananap
9. Dili **paghigda** sa imong igsoon nga babaye, sa imong tiya, o sa imong ugangan nga babaye
10. Dili **pagpamugna og kadaot** sa imong silingan sa tinago
11. Dili pagdawat og **bayad aron pagpamatay** sa usa ka inosente (walay bayarang mamumuno).

Ang Kapitulo 28 naghigot sa tanang **panalangin** alang sa pagtuman niining mga statute o kasugoan, ug sa tanang mga **silot** alang sa pagsalikway o dili pagtuman niini.

Apan kini dili mao ra ang tanan nga mga statute o tulumanon.
Sugod sa kapitulo 12, adunay lain nga listahan:

1. **Ngilngigan ug gub-a ang tanang mga dios-dios** ug mga dios-diosan sa mga pagano diha sa yuta nga inyong sudlan.
2. Dili mokaon sa dugo.
3. Dili ninyo **kaunon sa inyong panimalay ang ikapulo** sa inyong mga abot, kundili kauban sa inyong pamilya ug ang ministro sa dapit diin siya nag-alagad.

Kapadayon sa Kaptulo 13:

1. Pagbato hangtod mamatay sa bisan kinsa nga propeta o miyembro sa pamilya nga mosulay pagpahimulos kanimo sa pagsimba ug **laing mga dios**.
2. Totalkong paglaglag sa bisan unsang lungsod nga mosulay pagpahimulos kanimo sa pagsimba ug **laing mga dios**.

Ang Kapitulo 14 adunay dugang nga mga statute o sugo:

1. Ayaw **pagputol sa imong kaugalingon o pagpahak sa imong ulo** sa panahon sa kasubo tungod sa patay.
2. Ayaw **pagkaon ug mga butang nga makangil-ad**, sama sa kamelyo, ilaga sa bukid o rabbit, baboy, agila, buwitre, lawin, uwak, kuwago, pelikan, tagak, ug tanang nagalupad nga mga insekto.

Ang Kapitulo 15 usab:

1. Pagbuhi sa imong mga ulipon ug pagwagtang sa tanang utang **matag pito ka tuig**.
2. **Pagkamanggihatagon sa mga kabus** ug pautanga sila sa ilang gikinahanglan.
3. Ayaw pagpabuhat sa mga **panganay nga baka** ni paggunting sa balhibo sa **panganay nga mga karnero**.

Ang Kapitulo 16 nagpadayon sa dugang:

1. Obserbahan ang unang bulan ug paghinumdom sa **Paskuwa**.
2. Kaon og **tinapay nga walay lebadura sulod sa pito ka adlaw**, ug ang ikapito ka adlaw usa ka balaan nga adlaw nga walay buhat.
3. Ihapa ang **pito ka semana** ug ihatag ngadto sa Ginoo sumala sa iyang panalangin.
4. **Pagmaya** sa atubangan sa Ginoo uban ang imong pamilya, ang langyaw, ang ministro, ang walay amahan, ug ang balo.
5. Obserbaha ang **pista sa mga tabernakulo** sulod sa pito ka adlaw human sa pag-ani sa inyong mga tanum.
6. **Tulo ka beses sa usa ka tuig** ang tanang lalaki magpakita sa atubangan sa Ginoo:
 - a. Pista sa tinapay nga walay lebadura
 - b. Pista sa mga semana
 - c. Pista sa mga tabernakulo
7. Ang mga hukom dili magdawat og mga **silot o suhulan**.
8. Ayaw pagtanum og mga **kahoy** nga sakripisyuhan duol sa inyong mga halaran ni magtukod og **larawan**.

Kapitulo 17:

1. Ayaw ihalad ang mga **mananap nga dunay depekto o sayop**.
2. Batuhon hangtod sa kamatayon ang **bisan kinsa nga mosimba ug laing dios**, o sa adlaw, bulan, o sa mga bituon sa langit.
3. Dawata ang **paghukom sa hukom**;
Batuhon ang mga dili mouyon sa iyang paghukom.
4. Pagpili lamang og **hari gikan sa inyong** kaugalingong katawhan.
5. Ang hari kinahanglan **magbasa sa kasugoan**
ug mosunod niini sa tanang adlaw sa iyang kinabuhi.

Kapitulo 18:

1. Ang mga pari ginasuportahan pinaagi sa **mga halad ug unang bunga sa mga abot**.
2. Ayaw pagpasulod sa imong mga **anak sa kalayo**, ayaw paggamit og **panglumay**, o **pagtan-aw sa mga panahon**.
3. Ayaw tugoti nga adunay **magpanamkon, mga manggagayuma, mga salamangkero**, magpakigkonsulta sa mga espiritu, **mga manghihilot, o mga nagapangutana** sa mga patay sa yuta.

Dili kita angay nga maglisod sa pagsunod sa halos tanan niini nga mga sugo. Ang duha lang ka butang nga lisod dawaton mao ang pagbato sa mga tao ug paghimo og halad nga mga mananap. Gipahunong ni Kristo ang “halad ug handumanan” sa dihang Siya namatay sa krus (Daniel 9:27). Ang pagbato usa kini sa mga balaod nga dili maayo, nga gidugang lamang sa balaod tungod kay kini nga binuhatan gidala sa Israel gikan sa ilang pagpuyo sa Ehipto. Ezekiel 20:25; Exodo 8:26; Exodo 17:4; 1SP 265.2.

Timan-i diha mismo sa kapitulo 16 nga adunay daghang mga detalye bahin sa pag-observa sa tulo ka higayon matag tuig nga magkatigom ang katawhan aron sa pagsimba sa Dios ug sa pagkalipay diha sa atubangan Niya. Ang mga pista klaro nga kabahin gayud sa mga tulumanon. Apan, dili kini apil sa “pagbantay sa mga panahon” nga gibabagan sa kapitulo 18.

3. Ang mga pista ba adunay moral nga mga baruganan?

“Usab, gipahinumduman ang katawhan sa **balaan nga katungdanan** sa pag-observa sa Adlawng Igpapahulay. **Gikatakda usab ang mga tinuig nga pista** diin ang tanang lalake sa nasud kinahanglan magkatigom sa atubangan sa Ginoo, magdala ngadto Kaniya sa ilang mga halad sa pagpasalamat ug sa unang bunga sa mga panalangin nga ilang nadawat. Ang tuyo sa tanang kasugoan ug mga tulumanon gipahayag: kini wala gikan sa usa lang ka **pagpugos o pagbuot**; kondili gihatag kini alang sa kaayohan sa Israel. Miingon ang Ginoo, “Kamo mahimong **balaan** nga mga tawo alang Kanako”—takus nga ilhon sa usa ka balaan nga Dios.” (*Patriarchs and Prophets* p. 311)

Ang Adlawng Igpapahulay usa ka moral nga kasugoan. Ang mga tinuig nga pista gikatakda aron ipahinumdom kanila sa balaan nga katungdanan sa pag-observa sa Adlawng Igpapahulay. Ang mga tinuig nga pista usa ka pahinumdom sa moral nga prinsipyo nga anaa sa Adlawng Igpapahulay. Ang mga pista naghatag ug kahigayonan sa pagpadayag sa pagpasalamat ug pag-ila sa kaayo sa Dios. Kini mga moral nga prinsipyo. Ang mga pista wala gikatakda tungod kay gusto lang sa Dios nga buhaton kini sa mga tawo. Dili kini bunga sa usa lang ka arbitrario o pugos nga paghukom. Ang mga pista gihatag alang sa ilang **kaayohan**. Ug ang kaayohan usa ka moral nga prinsipyo.

Ang pagtigom sa tibuok Israel aron sa pagsimba naghatag ug mas halapad nga kahigayonan alang sa panaghiusa ug pagdayeg. Kini naghimo sa mga tinuig nga Adlawng Igpapahulay nga usa ka pagpalapad ug pagpasanag sa mga prinsipyo sa matag semana nga Adlawng Igpapahulay. Ang paghunahuna nga ang tinuig nga Adlawng Igpapahulay usa lang ka seremonyal nga sugo, nagbutang ug

18 *Unsa ang Mahitungod sa mga Pista?*

landong sa mismong kahulugan sa matag semana nga Adlawng Igpapahulay, ug nagapaluya sa iyang bili. Apan aron ang mga tinuig nga pista mahimong tinuod nga pahinumdom sa balaan nga katungdanan sa Adlawng Igpapahulay, kinahanglan nga kini nagalakip sa usa ka pagpalapad sa mismong moral nga prinsipyo niini, kay kon dili, dili kini mahimong tinuod nga pahinumdom sa Adlawng Igpapahulay sa espiritu ug sa kamatuoran.

4. Kinahanglan ba natong tumanon ang mga Statute aron maluwas?

Dalha ang pangutana sa mas lawom nga ang-ang.

Kinahanglan ba nato tumanon ang Napulo ka Kasugoan aron maluwas?

Roma 3:20 Tungod niini, pinaagi sa mga buhat sa balaod walay bisan kinsa nga pagapakamatarungon sa atubangan sa Dios: kay pinaagi sa balaod nahibal-an nato ang sala.

Ang pagtuman sa Napulo ka Kasugoan isip *paagi* aron maluwas dili gyud makapakamatarung sa usa ka tawo. Ang kaluwasan makab-ot lamang pinaagi sa sakripisyo ni Kristo. Apan sa dihang madawat nato ang kaluwasan pinaagi sa pagtuo kang Hesus, tumanon sa Dios ang Iyang saad ug isulat Niya ang Iyang balaod sa atong kasingkasing.

Hebreo 8:10 Kay kini mao ang kasabotan nga akong pagabuhaton uban sa panimalay sa Israel pagkahuman niadtong mga adlaw, ingon sa giingon sa Ginoo; Igabutang ko ang akong mga balaod sa ilang hunahuna, ug isulat kini sa ilang mga kasingkasing: ug ako mahimong ilang Dios, ug sila mahimong akong katawhan:

Kini nga kamatuoran pareho usab alang sa mga statute o kasugoan ug sa Napulo ka mga Sugo. Wala sa duha ang mahimong *paagi* sa kaluwasan, apan ang duha makita sa kinabuhi sa mga maluwas, tungod kay ang mga *prinsipyo* sa balaod isulat sa atong mga kasingkasing. Kining maong prinsipyo klaro nga gipadayag sa mosunod nga pamahayag.

Sa iyang dakong kalooy, ang Ginoo nagpadala og bililhon kaayo nga mensahe ngadto sa iyang katawhan pinaagi nila Elder Waggoner ug Jones. Ang maong mensahe mao ang pagpasiugda pag-ayo sa Kalibutan sa gipataas nga Manluluwas, ang halad alang sa mga sala sa tibuok kalibutan. Kini nagpakita sa pagkamatarung pinaagi sa pagtuo sa Atong Garantisado nga Manluluwas; kini nagtawag sa mga tawo nga dawaton ang pagkamatarung ni Kristo, nga makita pinaagi sa pagtuman sa tanang mga sugo sa Dios. *Testimonies to Ministers* p. 92

Ang pagkamatarung pinaagi sa pagtuo nagadala sa pagtuman sa tanang mga sugo sa Dios, ug ang Iyang mga sugo dili bug-at.

1 Juan 5:3 Kay kini mao ang gugma sa Dios, nga atong tumanon ang Iyang mga sugo: ug ang Iyang mga sugo dili bug-at.

5. Nganong gituman man nato ang pipila sa mga Statute apan dili ang tanan?

Ang mga statute o balaod sagol sa mga lagda nga medyo makatarungan ug sayon sabton, ug usab aduna say uban nga lisod ug daw dili na mapraktis sa atong panahon. Apan kon atong dawaton ang pagpahat sa ikapulo ug ang pag-ila tali sa limpyo ug dili limpyo nga pagkaon, unsa man ang atong buhaton sa mga sugo bahin sa mga hari, mga mananap nga adunay depekto, ug sa mga panganay nga hayop sa panon?

Aduna’y uban nga moingon nga dili kita angay mamili kung unsa nga mga statute o balaod ang sundon—kon mosunod ka, kinahanglan tanan gyud, kon dili, wala gyud. Apan aduna kitay usa ka prinsipyo nga atong masundan: kadtong mga balaod nga may kalabotan sa sistema sa halad dili na angay ipatuman karon. Ang mga halad nga pagkaon ug ilimnon, halad alang sa sala, halad tungod sa kasalanan, halad sa pagpasalamat, mga pamaagi sa paghinlo pinaagi sa pula nga baka, ug sa paghinlo sa sanlahon—tanang butang nga nagkinahanglan ug dugo o kalayo nga halad—puwede na kining isalikway, sumala sa Daniel 9:27. Ang bugtong halad nga gisugo nga buhaton nato karon mao ang paghalad sa atong kaugalingon nga buhi nga halad ug ang halad sa pagdayeg. Roma 12:2; Jeremias 33:11; Hebreo 13:15.

Ang sugo sa Adlaw nga Igpapahulay sulod sa Napulo ka mga Sugo nag-ingon nga atong tugotan ang atong mga sulogoon ug mga hayop nga mopahulay. Apan kini dili nagpasabot nga ang tanang magbantay sa Adlaw nga Igpapahulay kinahanglan adunay sulogoon ug mga kahayupan. Gilakip kini alang sa mga kahimtang nga angay kini gamiton. Mao ra usab kini sa tanang mga sugo o statute o balaod. Ang mga statute o balaod nga nagdili sa pagluto sa kanding nga ana sa gatas sa inahan niini, o ang pagbutang og marka sa bungot aron pagtahod sa patay, walay kalabutan o gamit sa atong katilingban karon. Ang yawe mao ang pag-ila sa prinsipyo nga gisulod niini ug ang hustong pag-aplikar niini sa atong panahon.

Ang sulat ngadto sa mga Hebreohanon naghisgot sa balaang kasulatan bahin sa halad sa pagdayeg nga may kalambigitan sa adlaw-adlaw, matag semana, matag bulan, ug tinuig nga gikatakdang mga panahon nga gihisgutan sa 1 Cronica.

“Busa pinaagi kaniya, maghalad kita kanunay og **halad sa pagdayeg** ngadto sa Dios, mao kini ang bunga sa *atong* mga ngabil nga **nagapasalamat** sa iyang ngalan.” Hebreohanon 13:15

“Ug motindog matag **buntag** aron sa **pagpasalamat** ug **pagdayeg** sa GINOO, ug ingon man usab sa **gabii**; ³¹ Ug maghalad sa tanang sinunog nga **halad** ngadto sa GINOO sa **mga Adlawng Igpapahulay**, sa mga **Bag-ong Bulan**, ug sa mga **gitakdang pista**, sumala sa gidaghanon ug sa pamaagi nga gisugo kanila, **kanunay** sa atubangan sa GINOO” 1 Cronica 23:30, 31.

Ang sinunog nga halad sa mga inosenteng mananap mihunong sa kamatayon sa Kordero sa Dios. Bisan pa niana, nagapadayon kita sa paghalad sa halad sa pagdayeg. Sa wala pa ug human sa krus, kining mga halad gihalad "kanunay."

Aduna usab problema kung atong ipatuman ang pipila ka mga paghukom karong panahona. Dili na kita magbato sa mga tawo nga nangahoy sa adlaw nga igpapahulay, nagsimba sa ubang mga dios, o nakasala sa pagpanapaw, tungod kay dili na kita nagpuyo ilalom sa nasod sa Israel. Ang pagbato gidugang tungod sa pagkagahi sa ilang mga kasingkasing; kini nagpakita sa ilang kaugalingong hunahuna. Ang Israel nagdala sa binuhatan sa pagbato gikan sa Egipto.

Ug miingon si Moises, Dili kini angay buhaton; kay maghalad kita sa tan-aw nila usa ka butang nga usik-usik sa mga Ehiptohanon ngadto sa Ginoo nga atong Dios: Tan-awa, kung maghalad kita sa ilang atubangan sa usa ka butang nga ilang giisip nga usik, dili ba nila kita batuhon? Exodo 8:26

Ug misinggit si Moises ngadto sa Ginoo, nga nag-ingon, Unsa may akong buhaton niining katawhan? Hapit na man sila nga magbato kanako. Exodo 17:4

Sultihi sila, Ingon nga buhi Ako, nagaingon ang Ginoo, sumala sa inyong gisulti diha sa akong mga dalunggan, mao usab ang akong pagabuhaton kaninyo: Numeros 14:28

Kay sa paghukom nga inyong gigamit sa paghukom sa uban, kamo usab paghukman: ug sa sukod nga inyong gisukod, kini usab ang igasukod kaninyo pag-usab. Mateo 7:2

Karon kita anaa ilalom sa mga balaod sa yutang atong gipuy-an. Roma 13:1,2

6. Ang mga pista ba kabahin sa sistema sa paghalad?

Ang sistema sa mga halad nagsakop sa tanang detalyadong mga pahimangno kabahin kung unsang matang sa hayop ang gikinahanglan para sa lain-laing matang sa mga halad. Usa ka kordero nga unang tuig para sa halad sa sala; usa ka baka para sa halad sa kasal-anan, duha ka salampati kung pobre ang maghalad, ug uban pa. Adunay tinudlo nga mga pamaagi sa pagpangandam sa halad, sa paghan-ay niini sa halaran, unsay buhaton sa dugo ug sa abo, unsay mahimong kan-on, ug kung adunay halad nga pagkaon o ilimnon nga iapil, ug uban pa. Hapit tanan nga butang ginahimo uban sa usa ka halad—tanang butang.

Ang mga pista, tanang pista sa Ginoo, adunay mga tinudlo nga mga halad nga kauban niini. Gikan sa Numero 28, atong makat-unan ang mosunod:

Sabbath: 2 ka karnero nga lalaki uban sa halad nga pagkaon ug ilimnon
dugang pa sa halad sa buntag ug halad sa gabii

Paskuwa: 2 ka baka nga laki, 1 ka karnero nga laki, 7 ka karnerong laki, 1 ka kanding, ug usa ka Karnerong Paskuwa

Walay Lebadura: 2 ka baka nga laki, 1 ka karnero nga laki, 7 ka karnerong lalaki, 1 ka kanding,

dugang ang halad sa buntag sulod sa 7 ka adlaw

Pentekostes: 2 ka baka nga laki, 1 ka karnero nga laki, 7 ka akrnerong lalaki, 1 ka kanding, ug halad sa buntag

Trumpeta: 1 baka nga laki, 1 ka karnero nga laki, 7 ka karnerong lalaki, 1 ka kanding, dugang sa halad sa buntag
ug halad sa matag bulan

Pagbayad-sala: 1 ka baka nga laki, 1 ka karnero nga laki, 7 ka karnerong lalaki, 1 ka kanding, ug dugang nga 2 ka kanding

Tabernakulo: 13 ka baka nga laki, 2 ka karnero nga laki, 14 ka karnerong lalaki, 1 ka kanding,

dugang ang buntag nga halad sulod sa 7 ka adlaw

nga matag adlaw magminus og usa ka baka nga lalaki

Ang tanang pista adunay mga sinunog nga halad, lakip na ang matag semana nga ikapito ka adlaw nga Adlaw sa Igpapahulay.

7. Ang ikapito nga adlaw nga Igpapahulay usa ba ka statute o pista sa Ginoo?

Ang unang pista nga gihisgutan sa Levitico 23 ug sa Numeros 28 mao ang pista sa matag semana nga Adlaw sa Igpapahulay.

Ug ang Ginoo misulti kang Moises, nga nag-ingon, Istoryahi ang mga anak sa Israel, ug isulti kanila, **Bahin sa mga pista sa Ginoo**, nga inyong igapahayag *nga mga* balaan nga panagtigom, *kini* mao ang **akong mga pista**. Unom ka adlaw magabuhat kamo: apan **sa ikapito ka adlaw mao ang Adlaw sa Igpapahulay** sa pagpahulay, usa ka balaan nga panagtigom; dili kamo magabuhat ni bisan unsa nga buhat *niining adlaw*: *kini mao ang Igpapahulay sa Ginoo* diha sa tanang dapit diin kamo nagpuyo. Kini mao *ang mga pista sa Ginoo*, mga balaan nga panagtigom, nga inyong igapahayag sa ilang igong mga panahon. Levitico 23:2-4

Ug sa adlaw sa igpapahulay, magahalad kamo ug **duha ka kordero** nga usa ka tuig ang panuigon nga walay depekto, ug duha ka napulo nga bahin sa harina [nga] **halad nga pagkaon** nga gisagul sa lana, uban ang **halad nga ilimnon** niini: *Kini mao* ang halad nga sinunog sa matag adlaw sa igpapahulay, **gawas pa sa padayon nga halad nga sinunog** ug sa **halad nga ilimnon niini**. Numeros 28:9,10

Upat ka halad nga mananap ug duha ka dugang nga mga halad ang ginahimo sa matag adlaw nga igpapahulay. Apan bisan pa nga natapos ang mga halad sa dihang si Kristo gilansang sa krus, ang adlaw nga igpapahulay wala maapektuhan tungod kay kini usa ka paghandum ug simboliko usab. Ang igpapahulay sa paglalang mao ang patukoranan sa usa ka tibuok nga sistema nga may kaugalingong kabug-osan, usa ka sistema sa nagasunod-sunod nga mga igpapahulay, nga ang tanan nagasandig sa igpapahulay matag ikapito ka adlaw. Ang igkapito ka semana, ikapito ka bulan, ug ikapito ka tuig nga mga igpapahulay gikan ug nagasugod sa igpapahulay nga ikapito ka adlaw sa matag semana. Kini usa ka tuburan sa panalangin nga nagadala ug mga kapanahonan sa espirituhanong pagpabugnaw.

Panahon	Hitabo	Unom, Pito ug Kapahulayan	Kasulatan nga Gilatid
7 th nga Oras	Adlaw-Adlaw	6 ka oras ang gilungtad tali sa buntag ug gabii nga halad. 6 ka oras nga si	Marcos 15:25; 15:34; Buhat 3:1; Salmo 141:2; Numero 28:8

		Kristo nag-antos sa krus ug unya nagpahulay.	
7 th nga Adlaw	Sabbath	Unom ka adlaw sa pagtrabaho unya nagpahulay	Exodo 20:8-10
7 ka Adlaw	Tinapay nga Walay Lebadura	7 ka adlaw sa Walay-lebadura	Levitico 23:6
7 ka Semana + 1	Pentekostes	Ihapon ang 7 ka semana paingon sa Pentekostes unya pahulay	Levitico 23:15
Ika-7 nga Bulan – Ihap ug 7 ka Bulan	Mga Trumpeta, Pagbayad-sala, Tabernakulo (7+1 ka adlaw)	Ihap ug 6 ka bulan, unya 3 ka pista sa ikapito nga bulan	Levitico 23:24-39; Isaias 66:23; 2 Hari 4:23; Ezekiel 46:1
7 th nga Tuig	Sabbath sa Yuta	Ihap ug 6 ka tuig, unya ang ikapito nga tuig pahulay	Levitico 25:3
7X7 ka mga Tuig + 1	Jubileo	Ihap ug 7×7 ka tuig paingon sa Jubileo, unya pahulay	Levitico 25:8-10
Ika-7 nga 1000 ka Tuig	Milenyo	Ihap ug 6 ka higayon nga 1000 ka tuig, unya pahulay	Pinadayag 20:6

8. Pila ka mga Igpapahulay ang anaa?

Sa kataposan sa unom ka adlaw nga pagtrabaho, moabot ang ikapito nga adlaw nga Igpapahulay sa Ginoo.

Sa ika-15 nga adlaw sa unang bulan mao ang unang tinuig nga Adlaw nga Igpapahulay sa tinapay nga walay lebadura.

Pagkahuman sa pito ka adlaw, adunay ikaduhang tinuig nga Adlaw nga Igpapahulay sa tinapay nga walay lebadura.

Sa kataposan sa pito ka semana matag tuig, mao ang tinuig nga Adlaw nga Igpapahulay sa Pentekostes.

Sa ikapito nga bulan ug una nga adlaw, mao ang tinuig nga Adlaw nga Igpapahulay sa mga Trumpeta.

Sa ikapulo nga adlaw niana nga bulan, mao ang tinuig nga Adlaw sa Pagbayad-sala nga Igpapahulay.

Sa ika-15 nga adlaw niana nga bulan, mao ang unang tinuig nga Adlaw nga Igpapahulay sa Tabernakulo.

Pagkahuman sa walo ka adlaw, adunay ikaduhang tinuig nga Adlaw nga Igpapahulay sa Tabernakulo.

Sa kataposan sa unom ka panahon sa pagpamuhat sa yuta, ang yuta magpahulay sa usa ka Adlaw nga Igpapahulay.

Pagkahuman sa pito ka Igpapahulay sa yuta, ang yuta usab magpahulay sa usa pa ka Igpapahulay sa Jubileo.

Kini mahitabo sa ika-50 nga tuig nga magresulta sa duha ka sunod nga Igpapahulay sa yuta.

Sa kataposan sa unom ka libo ka tuig sa sala, ang kalibutan magpahulay sa ikapito nga milenyo, 1000 ka tuig nga Adlaw nga Igpapahulay alang sa tibuok kalibutan.

Daghan gyud kaayong mga Adlaw nga Igpapahulay!

Matag ikapito ka tuig ug matag ika-50 nga tuig, ang yuta magpahulay sa Adlaw nga Igpapahulay diin walay pagtanom nga gihimo, ang mga mag-uuma mopahulay o magbakasyon, ug ang yuta magpahuway. Kini ang halad, dili sa mga mananap, apan halad sa buhat samtang nagsalig gayud sa saad nga panalangin ni Jehova nga magbuhat ug milagro sa ika-unom ka tuig, sama sa iyang gibuhat sa ikaanom ka adlaw diin adunay doble nga bahin sa mana sa kamingawan. Ug sa ikaanom ka tuig sa ikapito nga pagpahulay sa yuta, adunay tulo ka panalangin aron masuportahan sila sa tibuok ikapito (ug karon ika-49) nga tuig ug apil na usab ang ika-50 nga tuig sa jubileo!

Angay ba nato nga pahulayon ang yuta matag ikapito ka tuig ug sa tuig sa jubileo?

Ang mga modernong organic nga mag-uuma nag-ila sa kaalam sa pagpahuway sa yuta, pag-ilis-ilis sa mga tanom, ug pagpahimulos nga mabalik ang kusog sa yuta ug ang hiyusa nga balanse sa kalikupan niini.

9. Unsa ang panalangin sa Igpapahulay?

“Ug sa ikapito ka adlaw, natapos sa Dios ang buhat nga iyang gihimo; ug siya mipahulay sa ikapito ka adlaw gikan sa tanang buhat nga iyang gihimo. Ug **gipanalanginan** sa Dios ang ikapito ka adlaw, ug **gibalaan** kini” Genesis 2:2,3

“Kay sulod sa unom ka adlaw, gibuhat sa Ginoo ang langit ug ang yuta, ang dagat, ug ang tanang butang nga anaa niini, ug siya mipahulay sa ikapito ka adlaw: busa, **gipanalanginan** sa Ginoo ang adlaw nga igpapahulay ug **gibalaan** kini.” Exodo 20:11

Ang ikapito ka adlaw nga inadlaw nga igpapahulay gipanalanginan sa Dios ug gibalaan. Apan, ang panalangin sa igpapahulay nagalakip usab sa tanang dugang nga prinsipyo sa igpapahulay—ang ikapito ka semana, ang ikapito ka bulan, ang ikapito ka tuig, ang ikapito ka ikapito ka tuig, ug ang tuig sa jubileo. Mao kini ang hinungdan nga gitudluan kita nga makat-on sa pag-ihap pinaagi sa pito.

Tungod sa espesyal nga dungog nga gihatag sa Dios sa ikapito ka adlaw, **iyang gipangayo nga ang iyang katawhan mag-ihap pinaagi sa pito** aron dili nila kalimtan ang ilang Magbubuhat nga naghimo sa langit ug yuta sulod sa unom ka adlaw ug nagpahuway sa ikapito. 3SG 53.1

Timan-i usab kini nga pagtumong bahin sa *matag* institusyon sa Sabbath, dili lang sa institusyon sa Sabbath nga kinatibuk-an:

Ang matag institusyon sa Sabbath nagdala sa ngalan sa nagtukod niini, usa ka dili matangtang nga timailhan nga nagapakita sa awtoridad sa matag usa. Atong buluhaton ang pagpanguna sa katawhan aron masabtan kini. 6T 352

Matag ikapito ka tuig ang yuta kinahanglan mopahulay, “usa ka sabbath nga pagpahulay alang sa yuta, usa ka Sabbath para sa Ginoo” Levitico 25:4.

“Unya akong suguon ang akong **panalangin** alang kaninyo sa ika-unom nga tuig, ug kini magpamunga alang sa tulo ka tuig.” Levitico 25:21.

Sama sa panalangin sa manna sa ika-unom nga adlaw sa Exodo 16, ang ika-unom nga tuig sa wala pa ang ika-49 nga tuig makadawat og tulo ka panalangin, igo aron masuportahan ang mga tawo sulod sa tulo ka tuig (ang ika-7 nga tuig nga Sabado sa yuta, ug ang ika-8 nga tuig nga Sabado sa yuta sa Jubileo) hangtod nga makaani na usab sila.

Ang panalangin giandam usab para sa mga tawo nga moanhi matag tulo ka beses sa usa ka tuig aron magkatigom alang sa gikatak dang balaang mga panagtigom.

“Pagabantayan mo ang pista sa mga tabernakulo sulod sa pito ka adlaw... Sulod sa pito ka adlaw, magasaulog ka og usa ka balaan nga pista ngadto sa Ginoo imong Dios diha sa dapit nga iyang pilion: **tungod** kay ang Ginoo imong Dios **magapanalangin kanimo** sa tanang bunga sa imong ani ug sa tanang buhat sa imong mga kamot, busa magakalipay gayud ikaw. Sa makatulo sa usa ka tuig, ang tanang lalaki magapakita sa atubangan sa Ginoo imong Dios diha sa dapit nga iyang pilion; sa pista sa walay-lebadong tinapay, sa pista sa mga semana, ug sa pista sa mga tabernakulo: Ug sila dili magpakita sa atubangan sa Ginoo nga walay dala: Ang matag usa *magahatag* sumala sa iyang makaya, sumala sa **panalangin** nga gihatag sa Ginoo nga imong Dios.” Deuteronomio 16:13-17.

Dili lamang ang ikapito ka adlaw ug ang ikapito ka tuig, apan ang ikapito usab ka bulan giila nga espesyal nga panahon sa pagpahulay. Sa Levitico 23:24, gipaila ang ikapito ka bulan pinaagi sa usa ka makapaikag nga pamulong sa bersyon sa Septuagint:

λάβησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων τοῦ μηνὸς τοῦ ἐβδόμου μιᾷ
Sultihi ang mga anak sa Israel nga sa unang adlaw sa ikapito nga bulan

τοῦ μηνὸς ἔσται ὑμῖν **ἀνάπαισις** μνημόσυνον σαλπίγγων κλητῇ
kini nga bulan mao ang inyong **halangdong pagpahulay** handumanan sa pagpapatunog sa trumpeta ug balaang panagtigom

ἁγία ἔσται ὑμῖν
balaan kini alang kaninyo

Ang unang adlaw sa ikapito nga bulan mao ang pista sa mga trumpeta, ang bugtong pista sa bag-ong bulan nga adunay pagpahulay sama sa Adlawng Igpapahulay, sa Griego kini gitawag nga *anapousis*.
ana- usa ka pulung-ugat nga nagpasabot og pagdugang, pagpahitaas, o pagtukod.

–*pausis* nagpasabot og hunong o pagpahulay. Kung ipares kini nagpasabot kini og “halangdong Adlawng Igpapahulay.”

Napulog ka adlaw human niini mao ang Adlaw sa Pagbayad-sala.
Tan-awa ang pulong nga *anapausis* nga makita usab sa Levitico 16:31:

σάββατα σαββάτων **ἀνάπαισις** αὕτη ἔσται ὑμῖν καὶ ταπεινώσετε
Adlawng Igpapahulay sa mga Adlawng Igpapahulay **halangdong pagpahulay**
kini alang kaninyo ug kamo magpagubaan sa inyong mga kaugalingon

τὰς ψυχὰς ὑμῶν νόμιμον αἰώνιον

ang inyong kalag magatuman sa balaod hangtod sa kahangturan

Ang Adlaw sa Pagpasaylo mao ra ang tinuig nga balaang panagtigom nga usa ka Adlawng Igpapahulay nga *Shabbat*. Sama sa matag semana nga Adlawng Igpapahulay, kini usab usa ka adlaw nga walay buhat nga buhaton bisan gamay. Mao kana ang hinungdan nga gitawag kini nga Adlawng Igpapahulay sa mga Adlawng Igpapahulay. Kini usab ang bugtong dapit sa Kasulatan diin klaro nga gihatagan og sugo kung kanus-a magsugod ug matapos ang pagsaulog sa Adlawng Igpapahulay.

σάββατα σαββάτων ἔσται ὑμῖν καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἀπὸ
Adlawng Igpapahulay sa mga Adlawng Igpapahulay kini alang kaninyo ug kamo magpagubaan sa inyong kalag sa

ἐνάτης τοῦ μηνὸς ἀπὸ ἑσπέρας ἕως ἑσπέρας σαββατιεῖτε τὰ σάββατα
sa ikasiyam nga adlaw sa bulan gikan sa gabii hangtod sa gabii kamo magasaulog sa Adlawng Igpapahulay

Alang sa karaang Israel, kini mao ang labing balaan nga adlaw sa tibuok tuig. Gikan sa pagsalop sa adlaw hangtod sa sunod nga pagsalop, gikinahanglan nga ang katawhan “magpagubaan” sa ilang mga kalag. Ang kapakyas sa pagbuhat niini nianang adlaw magresulta sa walay katapusang pagkabulag. Alang sa espirituwal nga Israel karon, ang antipikal nga “adlaw” usa ka panahon sa seryosong pagpangandam ug paghinlo sa kalag, kay sa kataposan niining panahona ang atong Labing Halangdong Saserdote mobiya sa Labing Balaang Dapit aron ipahayag ang mapinasidunggang pamulong: “Ang balaan magapadayon sa pagkabalaan... ug ang hugaw magapadayon sa pagkahugaw.” Pinadayag 22:11.

Lima ka adlaw human niini, magsugod ang pito ka adlaw nga pista sa mga Tabernakulo. Ang unang adlaw ug ang kataposang adlaw mao ang mga Adlawng Igpapahulay alang sa *anapausis*, pinadugang pagpahulay, sama sa giingon sa Levitico 23:39:

καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἐβδόμου τούτου
ug sa ikanapulo ug lima ka adlaw sa ikapito nga bulan sa diha nga

ὅταν συντελέσητε τὰ γενήματα τῆς γῆς ἐορτάσετε τῷ κυρίῳ
inyong tipunon ang bunga sa yuta magasaulog kamo sa piyesta alang sa Ginoo

ἐπὶ τὰ ἡμέρας τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ **ἀνάπαυσις** καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ
 pito ka adlaw ang unang adlaw usa ka **halangdong pagpahulay** ug
 ang adlaw nga

ὀγδόῃ **ἀνάπαυσις**
 ikawalo nga adlaw **halangdong pagpahulay**

Mas napalalom ang pagpahulay sa ikapito nga bulan kay upat sa pito ka tinuig nga mga Sabbath mahitabo niining panahona.

Ang ikawalong adlaw sa Pista sa mga Tabernakulo, nga gitawag nga Dakong Adlaw (ang asul nga G), anaa human sa pito ka adlaw nga pista sa tingdagdag, kini nagasubay sa Paskuwa (itom nga P) nga anaa sa wala pa ang pito ka adlaw nga pista sa walay lebadura sa tingpamulak.

Ang LXX Septuagint nga Griego nga hubad sa Kasulatan sa Daang Tugon naggamit lamang sa pulong nga *anapausis* alang sa tulo ka pista sa tingdagdag. Sa dihang mitindog si Hesus sa kataposang adlaw sa pista sa mga Tabernakulo, sa Dakong Adlaw, ug miingon, “Kinsay giuhaw, paduol kanako ug pag-inom!” iyang gibalik ang imbitasyon nga iyang gihatag sa Mateo 11:28 “Paduol kamo kanako, kamong tanan nga gikapoy ug gibug-atan, ug ako ἀναπαύσω”, magahatag kaninyo ug *anapausis*, magahatag ako kaninyo ug pinadugang *pagpahulay*.

Kini nga pinadugang pagpahulay nga nadawat pinaagi sa mga takna sa Adlawng Igpapahulay mao’y nakapahimulag sa mga buotan ug mga buangbuang nga ulay. Ang mga buotan may igong lana nga sinobra sa ilang mga sudlanan. Nagtindog sila sa ibabaw sa Bulan ug nagsul-ob sa Adlaw. Nasayud sila nga ang Ginoo mao ang nagtakda sa Bulan alang sa mga takna. Salmo 104:19.

Kini usa ka dakong kahulogan nga ang mga ulay nakadungog sa pagpanghagit sa tungang gabii ug nangmata. Sa kasaysayan sa mga Adventist, ang Pagpanghagit sa Tungang Gabii mao ang mensahe nga gipadala ni Samuel Snow sugod niadtong Hulyo 1844. Kini nga mensahe nagtudlo sa tukmang

panahon sa Adlaw sa Pagpasaylo subay sa biblikal nga kalendaryo. Si Ellen White gisultihan sa manolunda nga kini nga mensahe mao ang magadan-ag sa dalan paingon sa siyudad sa Dios.

Samtang ako nag-ampo sa porok sa pamilya, ang Balaang Espiritu mikunsad kanako, ug mibati ako nga mura'g nagataas ko og samot, nga layo kaayo ibabaw sa kangitngit sa kalibutan. Mitan-aw ko aron pangitaon ang mga katawhan sa Adbento o Advent people sa kalibutan, apan wala ko sila makita, unya may tingog nga miingon, "Tan-awa pag-usab, og tan-awa sa mas taas nga dapit." Niatong higayona akong gipataas ang akong mga mata, ug nakita ko ang usa ka tul-id ug pig-ot nga dalan, nga giluklok ibabaw sa kalibutan. Sa maong dalan, nagapanaw ang mga katawhan sa Adbento o Advent people paingon sa siyudad nga anaa sa tumoy sa dalan. **Sa sinugdanan sa dalan, adunay hayag nga suga nga gibutang sa likod nila, nga giingon sa manolunda nga mao ang pagpanghagit sa tungang gabii.** Ang kahayag nagsiga padulong sa tibuok dalan ug naghatag ug kahayag alang sa ilang mga tiil aron dili sila matagilid. Kon ila lang ipahimutang ang ilang mga mata kang Hesus, nga anaa sa ilang atubangan, nga nagagiya kanila paingon sa siyudad, sila luwas. EW 14.

Ang *anapausis* o bulahan nga pagpahulay kang Kristo nga moabot pinaagi sa igpapahulay nagsugod og pagsidlak sa mga hunahuna sa katawhan sa Dios pinaagi sa mensahe ni A.T. Jones niadtong Pebrero 1893, usa ka tuig nga eksakto nga 49 ka tuig sukad sa 1844.

Karon, laing butang: Kinsa ba gyud ang tinood nga aktibong representante sa paghimo sa tanang butang? [Tingog sa kongregasyon: "Si Kristo."] Kinsa man ang nagpahulay? [Kongregasyon: "Si Kristo."] Kinsa man ang nakabati og kabag-ohan? [Kongregasyon: "Si Kristo."] Kinsa man ang nagpanalangin? [Kongregasyon: "Si Kristo."] Kinsa ang presensiya nga naghimo niini nga balaan? [Kongregasyon: "Presensiya ni Kristo."] Kinsa ang presensiya nga anaa sa maong adlaw? [Kongregasyon: "Presensiya ni Kristo."] Busa, ang tawo nga wala pagabalaan sa presensiya ni Hesu-Kristo, nga wala gibalaan, wala panalangini, ug wala kapahulaya tungod niini kana nga tawo, dili gyud makabantay sa Igpapahulay. Makita ba nimo nga pinaagi lamang kang Kristo nga anaa sa kasingkasing sa tawo mahimo gyud nga tinuod ang pagbantay sa Igpapahulay; kay ang Igpapahulay nagdala ug naglangkob sa presensiya ni Kristo. A.T. Jones, GCB Sermon 20, 1893.

Si Kristo mao ang Ginoo sa Adlaw nga Igpapahulay, ug kini mao ang Iyang Espiritu nga misulod sa kasingkasing sa mga nagapaabot Kaniya matag ikapito ka adlaw. Ang matag ikapito ka adlaw usa ka pagpangandam para sa kataposang

ikapito ang milenyo sa pagpahulay nga magsugod. Sa matag pagdawat nato sa ikapito, modugang ang lana sa atong sudlanan aron andam kita sa tingog sa tungang gabii, gula kamo aron pagsugat Kaniya. Kadtong matinud-anong nagabantay ug nagapaabot sa matag ikapito mao ang andam sa kataposang krisis. Andam sila alang sa katapusang Jubileo.

Ug sa dihang gipahayag na ang walay kataposang panalangin alang niadtong nagtahod sa Dios pinaagi sa pagtipig sa Iyang Adlaw nga Igpapahulay nga balaan, adunay kusog nga pagdahug nga pagtu-aw sa kadaugan batok sa mananap ug sa iyang larawan. [35] **Unya misugod ang Jubileo**, ang panahon sa pagpahulay sa yuta. EW 34,35

Ang katawhan sa Dios magasaulog sa Jubileo nga ikapito sa tukmang panahon sa Ikaduhang Pagbalik ni Kristo, Dili ba kini nagpasabot nga ang kini nga Adlaw nga Igpapahulay nga ikapito magapadayon gihapon sa kataposang mga adlaw?

10. Ngano nga atong tipigan ang usa sa mga Igpapahulay apan dili ang tanan?

Ang matag semana nga Adlaw nga Igpapahulay gisugo nga saulogon sa Daang Tugon; wala kini gipasugo *pag-usab* sa Bag-ong Tugon, apan ang pananglitan ni Hesus ug sa mga apostoles nagpamatuod sa padayon nga kahinungdanon ug pagkatinood niini.

Ang mga tinuig nga mga adlaw nga igpapahulay gisugo usab sa Daang Tugon; wala kini gipasugo *pag-usab* sa Bag-ong Tugon, apan ang pananglitan ni Hesus ug sa mga apostoles nagpamatuod sa ilang padayon nga kahinungdanon ug pagkatinood.

Kini mao ang prinsipyo sa panulondon. Sama nga si Kristo nakapanunod sa awtoridad sa Iyang Amahan, mao usab nga ang mga tinuig nga mga adlaw nga igpapahulay nakapanunod sa kamatuoran sa matag semana nga Adlaw nga Igpapahulay. Adunay uban nga nagapanghimakak sa panulondon sa Anak sa Dios; ang uban usab nagapanghimakak sa panulondon sa mga tinuig nga Adlaw nga Igpapahulay. Pareho sila nakapakyas sa dako nga panalangin.

Sama sa daghang naningkamot nga ipamatuod ang pagka-Dios ug awtoridad ni Kristo nga lahi ug gawas sa Iyang Amahan, mao usab nga daghan ang naningkamot sa pagpamatuod o pagpanghimakak sa mga tinuig nga Adlaw nga Igpapahulay nga lahi o gawas sa matag semana nga Adlaw nga Igpapahulay. Apan kung atong gihuptan ang yawe sa panulondon diha sa pagkabatan-on ni Kristo, ato usab mabuksan ang panalangin nga panulondon nga anaa sa mga

tinuig nga Adlaw nga Igpapahulay nga nagagikan sa matag semana nga Adlaw nga Igpapahulay.

Ang Adlaw nga Igpapahulay sa ikapito ka adlaw usa ka panumduman ug usa usab ka simbolo. Kada ikapito ka adlaw, nagasimba kita sa Magbubuhat tungod sa Iyang dakong gahum sa paglalang, ug ang matag semana nga Adlaw nga Igpapahulay adunay mga hulagway niini sa ikapitong semana, ikapitong bulan, ikapitong tuig, ikapitong Adlaw nga Igpapahulay sa yuta, ug sa ikapitong milenyo.

Mao usab, ang mga tinuig nga Adlaw nga Igpapahulay usa ka panumduman ug usa usab ka simbolo. Bisan pa nga kini may kalabotan usab sa mga halad kaniadto, sa dihang natapos ang sistema sa mga halad sa dihang gilansang si Kristo sa krus, nagapadayon gihapon ang ilang kahulugan kay kini usa ka panumduman ug usa ka hulagway.

Panumduman

Ang mga pista sa sinugdanan usa ka panumduman sa mga hitabo sa kasinatian sa karaang Israel. Busa,

- Ang **Paskuwa** usa ka panumduman sa kataposang gabii sa Ehipto ug sa ilang kagawasan gikan kang Paraon.
- Ang **Tinapay nga Walay Lebadura** usa ka panumduman sa yano nga pagkaon nga ilang gidala sa ilang paggikan sa Ehipto.
- Ang **Pentekostes** usa ka panumduman sa pagkanaog sa Dios ug sa Iyang Anak sa bukid sa Sinai

Ang mga pista sa tingdagdag dili kaayo klaro nga nalambigit sa usa ka tinud-anay nga panghitabo sa tuig sa Exodo. Nahitabo ba ang unang Adlaw sa Pagbayad-sala niadtong tingdagdag? Gipatingog ba ang mga trumpeta napulo ka adlaw sa wala pa niini? Kinahanglan una nga matukod ang tabernakulo sa kamingawan. Mahimo ba kining matapos sa tukmang panahon? Si Moises naglungtad og 80 ka adlaw sa bukid, ug adunay mga 130 ka adlaw (labaw o kulang) tali sa Pentekostes ug sa Adlaw sa Pagbayad-sala. Kinahanglan gyud nga si Moises ang magdumala sa maong trabaho. Wala gyud detalyadong tala kon kanus-a kini posibleng nahitabo niadtong tuiga. Kinahanglan usab natong huna-hunaon ang ilang pagtalikod pinaagi sa paghimo sa bulawanong baka ug ang pagkakuha sa Santuwaryo gikan sa Israel nga nagbabag sa ilang pag-uswag paingon sa unahan. Kini ba adunay epekto sa ilang pagsimba kang Jehova?

Ang Pista sa mga Tabernakulo naghinumdom sa pagpuyo nila sa mga balongbalong sulod sa 40 ka tuig diha sa kamingawan. Apan nagsugod kini diha-diha dayon sa ilang paggikan sa Egipto, o sa labing menos pag-abot nila sa Elim, ang ilang unang dugay nga panagtigom. Sa ulahi, kini gilambigit sa

anihan sa trigo sa tingdagdag, apan nagsugod ra kana sa dihang nanimuyo na sila sa Canaan. Ug ang pag-uyog sa salop sa tingpamulak o spring wave sheaf nanginahanglan usab og lig-on nga ani sa sebada—nga wala mahitabo samtang anaa pa sila sa kamingawan.

Ang mga tipo sa tingdagdag walay klaro o sayon nga mga hitabo nga mahimo nilang ikatugbang nga hinumduman.

Mga Tipo

Ang mga pista dili lang panumdoman kundi mga simbolo usab.

Gawas nga kini mga panumdoman sa mga nahitabong kasaysayan sa nangagi, kini usab mga pauna o timailhan sa umaabot nga pagtuman. Ang mga pista sa tingpamulak nagpasabot sa kamatayon, paglubong, pagkabanhaw, ug pagtudlo sa Mesiyas isip Labawng Saserdote sa langitnong balaang dapit. Ang mga pista sa tingdagdag nagpaabot sa kataposang buhat Niya sa Labing Balaang Dapit ug sa Iyang pagbalik aron pag-ani sa yuta.

Paskuwa

“Ang Paskuwa gikatakda nga usa ka **panumdoman ug usa usab ka simbolo**, dili lang kini nagapahinomdom sa pagluwas gikan sa Egipto, apan nagatudlo usab sa mas dako nga pagluwas nga buhaton ni Kristo sa pagluwas sa Iyang katawhan gikan sa pagkaulipon sa sala.” *Patriarchs and Prophets* p. 277.1

Sa dihang natuman ang simbolo sa Paskuwa sa kamatayon ni Hesus, ang Kordero sa Dios, wala na’y kinahanglan pa sa paghalad ug mga mananap. “Sa taliwala sa semana” iyang gipapahunong “ang halad ug handog” Daniel 9:27. Ang pagpadayon sa mga halad pagkahuman niini usa ka pagbiay-biay sa halad ni Kristo.

“Ang pagpadayon sa mga **seremonyang** kini **usa ka pagpasipala kang Jehova. Ang pagkaon sa lawas ug pag-inom sa dugo ni Kristo dili lamang** sa panahon sa seremonyang pangsimbahan, kondili ang adlaw-adlaw nga pagkaon sa tinapay sa kinabuhi aron matagbaw ang kagutom sa kalag nagpasabot **sa pagdawat sa Iyang Pulong ug sa pagbuhat sa Iyang kabubut-on.**” *Review & Herald* June 14, 1898

Ang pagpadayon sa paghalad og mga kordero usa ka klaro nga pagpasipala sa sakripisyo ni Kristo. Ang mga seremonyang panghalad gikatakdgang tapuson sa kamatayon ni Hesus. Apan ang handumanan sa Iyang sakripisyo nagpabilin pinaagi sa mga seremonya sa Santa Cena, bautismo, ug sa paghugas sa tiil. Ang Serbisyo sa Komunion adunay mga ritwal ug seremonya usab, ug kung kini buhaton nga walay pagsabot sa tinuod nga kahulugan niini, mahimo kining walay pulos ug kawang. Ang yano lang nga “pagkaon” sa *walay libad* nga tinapay ug “pag-inom” sa *dili pamentado* nga ubas nga duga, kung walay

“pagdawat sa Iyang Pulong ug pagbuhat sa Iyang kabubut-on,” usa usab kini ka pagpasipala kang Jehova.

Ang Paskuwa usab usa ka handumanan sa kasabutan nga gihimo sa Dios kang Abraham sa Genesis 15. Ang Israel migula sa mismong adlaw.

Apan sama sa mga bitoon nga nagasubay sa ilang gilati nga agianan, ang mga katuyoan sa Dios wala magdali ug wala usab malangan. Pinaagi sa mga simbolo sa dakong kangitngit ug sa aso nga hudno, gipadayag sa Dios kang Abraham ang pagkaulipon sa Israel sa Egipto, ug gipahayag nga ang ilang pagpuyo didto molungtad og upat ka gatos ka tuig. "Human niini," miingon Siya, "mogula sila nga may daghang bahandi." Genesis 15:14. Batok nianang pulonga, ang tanang gahum sa mapahitas-on nga gingharian ni Paraon napakyas. **Sa “mismong adlaw” nga gitagana sa balaang saad, “nahitabo nga ang tanang kasundalohan sa Ginoo migula gikan sa yuta sa Egipto.” Sa konseho sa langit, ang takna sa pag-abot ni Kristo daan nang gitakda. Sa dihang ang dakong orasan sa panahon nagtudlo na sa maong takna, si Hesus natawo sa Bethlehem. {DA 32.1}**

Kini nagpakita og klaro nga bisan pa man nga ang “nasudnong pista sa mga Hudyo gitagana nga mawala hangtod sa kahangturan” sa ilang paggawas gikan sa Egipto, ang paghinumdom sa walay kataposang kasabutan nga gihimo sa Dios kang Abraham nagpabilin gihapon. Mao usab kini ang kamatuoran mahitungod sa Ikapito nga Adlaw nga Igpapahulay. Sa Deuteronomio 5:15, gisugo ang Israel nga hinumdoman ang Igpapahulay ingon nga timaan sa ilang paggawas gikan sa pagkaulipon isip usa ka nasud. Kini nga piho nga kahulugan natapos sa dihang si Kristo namatay sa krus, apan ang orihinal nga paghinumdom sa pagbuhat sa kalibutan nga makita sa Exodo 20 nagpabilin gihapon.

Tinapay nga Walay Lebadura

Ang tinapay nga walay lebadura nagpadayon nga simbolo sa Pagpakig-ambit sa Ginoo o Lord’s Supper. Kini nga bahin sa seremonyang serbisyo sa Paskuwa nagpadayon sa duha ka paagi ingon nga **paghinumdom ug ingon nga simbolo sa umaabot**. Kini nagpasabot sa kinabuhi ni Kristo nga walay sala, ug nagtudlo sa kadaugan batok sa sala nga iyang gisaad nga ihatag sa mga nagalakaw sumala sa espiritu, sa panahon nga magalingkod sila uban kaniya sa panihapon sa kasal sa Kordero ug matuman ni Kristo ang iyang saad nga dili siya mokaon ug balik sa tinapay nga walay lebadura ni moinom sa bunga sa parras hangtod nga buhaton niya kini pag-usab sa gingharian sa iyang Amahan. Lukas 22:16,18; 26–29.

Ang Paskuwa ginasaulong lang kausa sa usa ka tuig, apan sa atong tradisyon, ginasaulong nato ang Pagpakig-ambit sa Ginoo upat ka beses sa usa ka tuig apan sa karaang sistema sa halad, aduna gyuy halad sa buntag ug sa gabii nga karon gipulihan na sa pagsimba sa buntag ug sa gabii—ug unta buhaton gayud kini. Kinahanglan ba nato tumanon kining mga takna isip balaan nga mga panagtagbo sa Dios sa buntag ug sa gabii? Dili nato madawat ang dakong panalangin kon dili nato kini buhaton.

Pentekostes

Mao usab, nagpaabut kita sa katapusang pagbubo sa Espiritu sa panahon sa Ulahing Ulan, diin ang adlaw sa Pentekostes “matuman gayud sa hingpit.”

“Kining mga hitabo **pagausbong**, ug kini mahitabo sa mas gamhanang paagi. Ang pagbubo sa Balaang Espiritu **sa adlaw sa Pentekostes** mao ang unang ulan, apan **ang ulahing ulan** mas daghan ug mas kusog. Ang Espiritu nagpaabot sa atong pagpangayo ug pagdawat. **Si Kristo pagapadayag pag-usab** sa iyang kapunoan pinaagi sa gahum sa Balaang Espiritu.” *Christ’s Object Lessons* p. 121.1

“Walay bisan usa kanato nga makadawat sa silyo sa Dios samtang adunay bisan usa ka mansa o hugaw sa atong kinaiya. Kita ang gibyaan sa buluhaton nga ayohon ang mga sayop sa atong kinaiya, ug limpyohan ang templo sa kalag gikan sa tanang kahugawan. Unya **ibubo ang ulahing ulan sa atong ibabaw sama** sa pagbubo sa unang ulan sa mga tinun-an **sa adlaw sa Pentekostes.**” *Christian Experience and Teachings* p. 189.2

Human sa adlaw sa Pentekostes, si Pedro miingon, “Busa, paghinulsol kamo ug pagbag-o, aron mapapas ang inyong mga sala, **sa panahon sa pagpabugnaw** nga magagikan sa presensya sa Ginoo; ug siya magapadala kang Hesu-Kristo.” Buhat 3:19,20. Nagpaabut siya sa umaabot nga panahon diin ang presensya sa Ginoo ipadayag pinaagi sa pagpadayag kang Hesus ingon nga dakong panahon sa pagpabugnaw sama sa ulan nga ulahi, ang Ulahing Ulan.

Mahitabo ba nga ang Ulahing Ulan motugpa gayud sa umaabot nga adlaw sa Pentekostes? Dili nato masulti nga sigurado, apan posible kini. Dili gyud nato gustong mapasagdan kini. Hangtod karon, lima ka mga hitabo ang natuman gayud sa tukmang takdang mga panahon.

1. Si Kristo namatay sa adlaw sa Paskuwa;

2. Siya nagpahulay sa lubnganan nga wala makasinati og pagkadunot ingon nga tinuod nga Tinapay gikan sa langit sa unang adlaw sa Walay Lebadura;
3. Siya nabanhaw gikan sa lubnganan sa adlaw sa Alon nga Handumanan; (dili kini pista apan usa ka gitakdang panahon)
4. Iyang gipagula ang gasa sa Iyang Espiritu sa adlaw sa Pentekostes; ug
5. Misulod Siya sa Labing Balaang Dapit isip atong Labing Halangdong Saserdote aron sugdan ang Iyang buhat sa paghukom sa Adlaw sa Pagbayad-sala o Atonement.

Kung ang Ulahing Ulan mopatigbabaw sa adlaw sa Pentekostes, kini mahimong pagbalik sa nahitabo kaniadto, sama sa gipadayag ni Ellen nga kini gayud mahitabo. Mahitabo ba usab ang kasinatian sa Paskuwa?

Dili kini kamatayon ni Kristo, apan adunay gisulti nga sugo sa kamatayon nga umaabot. Mahitabo ba ang pagkahuman sa panahon sa probasyon sa usa ka gitakdang panahon? Wala koy ebidensya niana. Morag kini mahitabo inubanan sa kataposan sa pagpanalipod ni Kristo sa labing balaang dapit, ug tingali may kalabutan kini sa Adlaw sa Pagbayad-sala apan ang mga panghitabo sa maong “adlaw” dili pa mahimong kataposan hangtod ang kambing nga ihapak ipadala na sa kamingawan. Kini ba ang pagkabilanggo ni Satanas sa milenyo? O ang dakong puti nga trono nga paghukom sa kataposan sa milenyo ba ang hingpit nga pagtapos sa Adlaw sa Pagbayad-sala? Kini tanan mga pangutana nga wala pa matubag.

Mga Trumpeta

Karon, ania na kita sa mga pista sa tingdagdag ug sa ilang katumanang simbolikal. Kung ang mga pista sa tingpamulak natuman “dili lang sa hitabo kundi pati sa tukmang panahon” (GC88 p. 399.2), nan angay nga atong paabuton nga ang mga pista sa tingdagdag matuman usab sa susamang paagi, bisan pa man kini gibulag sa ilang mga kauban sa tingpamulak sa 37 ka mga jubileo (eksakto gayud, itugot nga akong idugang). Para nako, ang pagkahiusa sa eksaktong mga yugto sa jubileo (49 ka tuig matag usa) gikan sa pagsaka ni Kristo ngadto sa langit aron *magsugod* sa Iyang ministeryo sa Balaang Dapit, ug sa *pagsugod* Niya sa Iyang buhat sa Labing Balaang Dapit eksaktong 37 ka jubileo ang milabay ($37 \times 49 = 1813 + 31 \text{ A.D.} = 1844$), usa kini ka kusog nga pagpamatuod nga ang tuig nga nagtakda sa kataposan sa 2300 ka tuig nga tagna sa Daniel 8 kasaligan ug kasigurado.

Apan ang bugtong hitabo nga eksaktong natuman sa usa ka gitudlong takna niadtong 1844 mao ang Adlaw sa Pagbayad-sala. Tingali ang pagputol sa 1813 ka tuig maoy hinungdan sa pagtuyok o pagpalugway sa mga gilay-on sa oras

tali sa mga katapusang simbolikong pagtuman. Unsa kaha kadugay ang pagpalapad sa maong panahon? Ug karon nga napamatud-an na nato ang tukmang petsa sa ikapito nga bulan ug ikanapulo nga adlaw, asa man nato makaplagaan ang unang adlaw nianang simbolikong bulan?

Si William Miller nadawat sa iyang ministeryal nga kredensyal sa pista sa mga Trumpeta niadtong tuig 1833 usa ka propetikong napulo ka adlaw sa wala pa ang Adlaw sa Pagbayad-sala sa 1844. Kung kana usa ka hinungdanon nga simbulo sa usa ka tuig alang sa usa ka adlaw, unta gilauman nato nga magpadayon ang maong hulagway ngadto sa simbolikong pagtuman sa pista sa mga Tabernakulo lima ka tuig human sa 1844, nga mao ang 1849. Apan wala miabot si Kristo niadtong tuiga dala ang galab aron anihon ang kalibutan. Hangtod karon, wala gihapon siya miabot. Karon, naa na kitay usa ka dako kaayong gilay-on nga halos 170 ka tuig na.

Kung ang 170 ka tuig mao ang katumbas sa lima ka adlaw (kung atong hunahunaon nga si Kristo posibleng moanhi sulod sa umaabot nga pipila ka bulan), nan ang simbolikong pista sa mga Trumpeta unta natuman (sa mismong adlaw sa maong pista) 340 ka tuig sa wala pa ang 1844, nga mao ang tuig 1504. Apan wala kitay makita nga panghitabo nga susama sa trumpeta niadtong tuiga. Tingali sa tuig 1492 o 1517. Ang pagkadiskobre sa Bag-ong Kalibutan sigurado nga nahimong kalibutanong balita. Ang 95 ka Tesis ni Luther nakab-ot usab ang dagkong kasayuran. Apan karon, murag nagtan-aw na kita sa kasaysayan imbis sa Kasulatan.

Ngano man nga ang pagtuman sa mga simbolo sa panahon sa Ikaduhang Pag-anhi ni Kristo dili usab matuman “sa tinuod nga panahon” sama sa nahitabo sa Iyang unang pag-anhi? Maayo kana nga pangutana. Ang maayong tubag, wala pa. Apan adunay uban nga gimandoan sa pagtan-aw sa umaabot nga pagtuman sa maong pista. Naghimo ba kini nga walay bili ang petsa nga Oktubre 22, 1844? Dili, kon ang mga pagtuman mahimong daghan ug mobalik-balik sama sa gisaaran nga mahitabo sa Pentekostes. Tingali ang 1844 mao ang pagsugod sa langitnong Adlaw sa Pagbayad-sala ug ang umaabot nga adlaw sa pagbayad-sala mao ang mohimo sa kataposang serbisyo sa Balaang Dapit ug sa paglitok sa giingon sa Pinadayag 22:11. Posible ba nga ang kataposang mga Trumpeta, Adlaw sa Pagbayad-sala, ug Pista sa mga Tabernakulo mahitabo sulod lang sa 15 ka adlaw? Usa ka butang nga angay hunahunaon.

Tabernakulo

“Ang Pista sa mga Tabernakulo **dili lang panghinumduman kundili simboliko** usab. Kini dili lang nagtan-aw balik sa panaw nila sa kamingawan, apan ingon usab nga pista sa ani, kini nagsaulog sa pagtigom sa bunga sa yuta,

ug nagtan-aw paabante sa dakong adlaw sa kataposang pagtigom, sa dihang ang Ginoo sa ani magapadala sa Iyang mga mag-ani aron tigumon ang mga sagbot nga igasumpay sa mga gapos alang sa kalayo, ug aron tigumon ang trigo ngadto sa Iyang kamalig.” PP p. 541.2

Ang Pista sa Pagtigom mao ang kataposan ug bugtong pista nga wala pa matuman ang katumbas niini. Kini matuman sa ikaduhang pagbalik ni Kristo. Sigurado nga kini wala giwala sa dihang namatay Siya sa krus. Kini na ba ang kataposang gitakdang panahon nga magtimaan sa pagbalik ni Kristo sa mga panganod dala ang Iyang galab sa pag-ani? Wala ko kahibalo, apan miingon si Hesus, “Pagbantay ug andam kamo.” Ang pagbantay sa bag-ong bulan aron masayran kung kanus-a moabut ang ikapito nga bulan mahimong kabahin sa pagbantay. Posible kini. Sa akong hunahuna, magmatngon na lang ko basin lang ug kini na gyud.

11. Gipahunong ba sa Dios ang mga Pangilin?

Oo ug dili. Sa dihang nabahin ang gingharian sa Israel, ang mga tribo sa amihanang bahin mibulag gikan sa Juda ug Benjamin, ug si Jeroboam mausab ang takdang oras sa mga pista sa tingdagdag gikan sa ikapito ngadto sa ikawalong bulan ug nagpahimutang usab siya og lain nga mga sentro sa pagsimba didto sa Dan ug Bethel nga gipahibungahan sa duha ka ginahimo nga bulawanong baka.

1 Hari 12:32–33 Ug si Jeroboam nagtukod og pista sa ikawalong bulan, sa **ikapulo ug lima ka adlaw sa bulan, nga sama sa pista nga ginasaulog sa Juda**, ug siya naghalad sa halaran. Mao kana ang gibuhat niya sa Bethel, naghalad siya ngadto sa mga baka nga bulawan nga iyang gihimo: ug iyang gibutang sa Bethel ang mga pari alang sa mga hataas nga dapit nga iyang gitukod.³³ Busa siya mismo naghalad sa halaran nga iyang gihimo didto sa Bethel sa ikapulo ug lima ka adlaw sa ikawalong bulan, sa bulan **nga iyang gihunahuna gikan sa iyang kaugalingong kasingkasing**; ug iyang gitukod ang pista alang sa mga anak sa Israel:

Alang sa amihanan nga Israel, ang “mga pista sa GINOO” siguradong natapos sumala sa gitagna sa propeta nga si Hosea.

“Pahulmon usab nako ang tanang kalipay niya, ang iyang mga adlaw sa pista, ang iyang mga bag-ong bulan, ang iyang mga igpapahulay, ug ang tanang halangdong mga pista niya.” Hosea 2:11

Sa tin-aw nga paagi, tapuson gyud ni Jehovah

“iyang mga adlaw sa pista” (הַיָּמִים hag-gath, ἑορτὰς heortas sa LXX)

tinuig

“iyang mga bag-ong bulan” (חֹדֶשׁ הַחֹדֶשׁ hō-də-šhāh, νοῦμηνίαις noumenias
LXX) **matag bulan**

“iyang mga adlawng igpapahulay” (שַׁבָּת שַׁבָּת shab-bat-t, σάββατα sabbata
LXX) ug **matag semana**

“tanang niyang mga balaang pista” (חֹדֶשׁ הַחֹדֶשׁ mo’ed, πανηγύρεις panegureis
LXX) **matag adlaw ug tanang nahisgutan sa ibabaw**

Si Hosea nagpuyo sa amihanan nga gingharian sa Israel ug gisugo sa Dios sa paghimo ug usa ka panagna alang sa mga tribo nga misupak sa Iyang kabubut-on.

“Busa miadto siya ug gikuha si Gomer nga anak ni Diblaim; ug kini nagbuntis ug nanganak ug anak nga lalaki. Ug miingon ang Ginoo kaniya, Tawga ang iyang ngalan nga Jezreel; kay sa dili *madugay*, pagabawsan Ko ang dugo nga nabubo sa Jezreel batok sa panimalay ni Jehu, ug **tapuson Ko ang gingharian sa panimalay sa Israel.**” Hosea 1:3,4.

Niadtung 722 BC, ang mga tribo sa amihanan gidala sa pagkabihag sa Asiria ug wala na gayud nakabalik. Human sa 130 ka tuig, ang gingharian sa habagatan nga mao ang Juda gidala usab sa Babilonya ug napreso sulod sa 70 ka tuig. Apan ang Juda nakabalik ubos sa pagpanguna ni Ezra ug Nehemias, ug ilang gibalik ang pag-obserba sa mga pista, labi na ang Pista sa mga Tabernakulo.

“Ug ang tanang katawhan nga mibalik gikan sa pagkabihag nagtukod ug mga *payag*, ug nanlingkod sila ilawom sa mga payag: kay sukad pa sa mga adlaw ni Jeshua nga anak ni Nun hangtod niadtong adlaw, wala kini buhata sa mga anak sa Israel. Ug adunay dako kaayong kalipay.” Nehemias 8:17

Bisan ang mga Hebreohanon, mga Hudio, ug mga anak sa Israel wala magbantay sa mga pista sulod sa daghang mga siglo. Apan pagkahuman niini, kini gibalik. Sama usab karon nga ang mga daang dalan ginabalik ug ginatukod pag-usab.

12. Pila ka mga balaod ang naa?

Usa sa unang timailhan nga aduna’y daghang mga kasugoan mao ang gisulti sa Ginoo mahitungod kang Abraham, kapin sa 400 ka tuig sa wala pa gihatag ang Balaod didto sa Bukid sa Sinai.

“Si Abraham mituman sa akong tingog, ug gibantayan ang akong sugo, ang akong mga statute, ang akong mga ordinansa, ug ang akong mga **balaod**.” Genesis 26:5

Apan gawas sa iyang mga balaod, aduna usab siyay mga sugo ug mga statute o kasugoan. Gituman ni Abraham ang napulo ka sugo nga mga prinsipyo pinaagi sa pagsimba lamang sa tinuod nga Dios nga Magbubuhay sa langit ug sa yuta, pagtahod sa kinabuhi ug kabtangan sa uban diha sa iyang pagluwas kang Lot ug sa tanang kabtangan niini, pagkamatitud-anon kang Sara hangtod sa kamatayon—bisan sa iyang pagtuman sa sugyot ni Sara bahin kang Hagar, ug wala niya tinguhaa ang mga masanagon nga lungsod sa kapatagan. Apan unsang mga statute o kasugoan ang gituman ni Abraham? Naghatag siya ug ikapulo kang Melkisedec ug naghalad sa Ginoo. Gipatuli niya ang iyang kaugalingon, ang iyang mga anak nga lalaki, ug ang tanang mga lalaki sa iyang panimalay. Gibanhawan pa gani niya ang tiil sa mga langyaw nga bisita ug gialagaran sila og pagkaon nga putli nga karne ug walay lebadura nga tinapay.

Mga sugo, mga statute o kasugoan, ug mga balaod. Kini susama sa lain nga pinulongan nga kanunay makita sa Pentateuch: mga sugo, mga statute o kasugoan, ug mga paghukom.

Deuteronomio 4:13-14 Ug gipadayag Niya kaninyo ang Iyang kasabutan, nga iyang gisugo nga inyong tumanon, mao ang Napulo ka mga Sugo; ug kini gisulat Niya sa duha ka tapyas nga bato. Ug sa maong panahona, **gisugo ako sa Ginoo** nga magtudlo kaninyo sa **mga statute o kasugoan ug mga paghukom**

Deuteronomio 6:1 Karon, kini mao ang mga **sugo, mga statute o kasugoan ug mga paghukom** nga **gisugo sa Ginoo inyong Dios** aron itudlo kaninyo, aron kini inyong buhaton diha sa yuta nga inyong adtoan aron pagapanag-iyon:

Deuteronomio 7:11-12 Busa, bantayi ug tumanon mo ang mga **sugo, ang mga statute o kasugoan, ug ang mga paghukom**

Ug gawas pa sa suod nga kalambigitan niining tulo, timan-i ang mga sugo, mga statute o kasugoan, ug mga paghukom, kining tanang tulo iya sa Dios, iya kini, iya gayud kini.

Deuteronomio 6:17 Pagmatngon gayud kamo sa pagbantay sa **mga sugo sa Ginoo ninyong Dios**, ug sa **Iyang mga pamatuod, ug sa Iyang mga statute o kasugoan** nga **iyang** gisugo kanimo.

Deuteronomio 11:1 Busa, higugmaa ang Ginoo imong Dios, **ug bantayi ang Iyang mga sugo, ang Iyang mga statute o kasugoan, ang Iyang mga paghukom, ug ang Iyang mga mando**, sa tanang panahon.

Deuteronomio 26:16,17 Niining adlaw, **gisugo ka sa Ginoo nga imong Dios** sa pagbuhat niining **mga statute o kasugoan ug mga paghukom**: busa bantayi ug tumana kini **uban sa tibuok mong kasingkasing ug tibuok mong kalag**. ¹⁷Gisugid mo karong adlaw nga ang Ginoo mao ang imong Dios, ug nga ikaw magalakaw sa **Iyang mga dalan**, ug magabantay sa **Iyang mga statute o kasugoan, mga sugo, ug mga paghukom**

Deuteronomio 30:16 Kay gisugo ko ikaw niining adlaw nga higugmaon ang Ginoo imong Dios, magalakaw sa **Iyang mga dalan**, ug magabantay sa **Iyang mga sugo, mga statute o kasugoan**, ug mga paghukom, aron ikaw mabuhi ug managhan: ug panalanginan ka sa Ginoo imong Dios sa yuta nga imong adtoan aron pagapanag-iyaaon.

Levitico 18:4-5 Buhata ninyo ang **Akong mga paghukom**, ug bantayi ang **Akong mga kasugoan** aron kamo magalakaw niining mga butanga: Ako ang Ginoo ninyong Dios. Busa, bantayi ninyo ang **Akong mga statute o kasugoan** ug ang **Akong mga paghukom**: kay kon buhaton kini sa usa ka tawo, mabuhi siya pinaagi niini: Ako ang Ginoo.

Apan kining mga statute o kasugoan, mga paghukom, ug mga balaod gitawag usab nga Balaod ni Moses kay kini gihatag kang Moses aron iyang itugyan sa Israel.

Levitico 26:46 Kini mao ang **mga statute o kasugoan, mga paghukom, ug mga balaod nga gihimo sa Ginoo** taliwala kaniya ug sa mga anak sa Israel didto sa bukid sa Sinai **pinaagi kang Moses**.

Si Moses mao ang agianan, ang tinugyanan diin ug pinaagi kaniya gihatag ang balaod. Ang mga statute o kasugoan ug mga paghukom mao ang detalyadong mga pananglitan, pagpalanap, ug pagpahibalo sa mas lapad nga kahulugan sa kinatibuk-ang mga prinsipyo nga gipadayag sa Napulo ka mga Sugo. Ingon usab, si Kristo miabut aron pagpadaku sa balaod (Isaias 42:21) ug misaka usab Siya sa bukid ug nagtudlo sa mga tawo sa balaod sa mas halapad ug mas lawom nga paagi.

Deuteronomio 4:44,45 Ug kini mao ang balaod nga gibutang ni Moses atubangan sa mga anak sa Israel: Kini mao ang **mga pamatuod, mga**

statute o kasugoan, ug mga paghukom nga gisulti ni Moses sa mga anak sa Israel human sila mogula gikan sa Egipto.

Ang balaod sa Amahan gisulti gikan sa Bukid sa Sinai pinaagi sa Anak sa Dios; Siya mao ang Pulong sa Dios. “Wala ako magsulti gikan sa akong kaugalingon; kondili ang Amahan nga nagpadala kanako, Siya maoy naghatag kanako og sugo kung unsa ang akong isulti, ug unsay angay nakong ipamulong,” ingon ni Hesus sa Juan 12:49.

Ang mga sugo ug mga kasugoan suod nga may kalambigitan sa usag usa.

Deuteronomio 4:40 Busa bantayi ang **Iyang mga statute o kasugoan ug ang Iyang mga sugo**

Deuteronomio 6:2 Aron ikaw mahadlok sa Ginoo imong Dios, ug magabantay sa tanang **Iyang mga statute o kasugoan ug mga sugo** nga akong gisugo kanimo

Deuteronomio 27:10 Busa, tumana ang tingog sa Ginoo imong Dios, ug buhata ang **Iyang mga sugo ug ang Iyang mga statute o kasugoan** nga akong gisugo kanimo niining adlaw.

Deuteronomio 28:15 Apan mahitabo, kon dili ka maminaw sa tingog sa Ginoo imong Dios, ug dili nimo tumanon ang tanang **Iyang mga sugo ug mga statute o kasugoan** nga akong gisugo kanimo niining adlaw; ang tanang mga tunglo moabut kanimo ug mopadayon sa pagsunod kanimo:

Deuteronomio 30:9-10 Ug ang Ginoo imong Dios magapanalangin kanimo sa tanang buhat sa imong mga kamot ...¹⁰kon maminaw ka sa tingog sa Ginoo imong Dios, sa pagbantay sa **Iyang mga sugo ug mga statute o kasugoan nga sinulat niining basahon sa balaod**, ug kon mobalik ka sa Ginoo imong Dios **sa tibuok mong kasingkasing ug sa tibuok mong kalag**.

Ang basahon sa balaod naglangkob sa Napulo ka mga Sugo ug sa mga statute o kasugoan. Sa dihang gitunol ni David ang gingharian ngadto sa iyang anak nga si Solomon, iyang giingnan siya nga “bantayi ang katungdanan nga gihatag sa Ginoo imong Dios, paglakaw sa **Iyang mga dalan**, tumanon ang **Iyang mga statute o kasugoan**, ug ang **Iyang mga sugo**, ug ang **Iyang mga paghukom**, ug ang **Iyang mga pamatuod**, sumala sa gisulat sa balaod ni Moses,” 1 Hari 2:3

Deuteronomio 17:18,19 Ug kini mahitabo, nga sa diha nga siya [ang hari] magalingkod na sa trono sa iyang gingharian, siya **magasulat alang kaniya og usa ka kopya niining balaod sa usa ka basahon gikan sa atubangan sa mga pari nga mga Levita:** ¹⁹Ug kini magapadayon nga uban kaniya, ug siya magabasa niini sa tanang adlaw sa iyang kinabuhi: aron siya makat-on nga mahadlok sa Ginoo iyang Dios, ug magabantay sa tanang mga pulong **niining balaod ug niining mga statute o kasugoan,** aron kini iyang buhaton

Ang kopya sa balaod nga anaa sa basahon naglangkob “niining balaod” ug “niining mga statute o kasugoan.” Busa, ang balaod sa Napulo ka mga Sugo naapil sa basahon sa balaod aron magamit ug mahimong giya sa mga pari ug sa hari. Ang orihinal nga balaod gibutang sulod sa arka. Kini wala gibutang sa lugar nga hayag nga makita sa tanan. Wala gayoy makabalo kung unsay gisulti sa Napulo ka mga Sugo kung magpabilin lang kini sulod sa arka. Mao nga usa ka kopya niini gisulod sa basahon sa balaod.

2 Cronica 34:14,19, 21, “Nakaplagan sa pari nga si Hilcias ang usa ka basahon sa balaod... nga gihatag ni Moises.” “Ug nahitabo, sa dihang nadungog sa hari [Josias] ang mga pulong sa balaod, iyang gisamaran ang iyang mga bisti.” “Tungod kay ang atong mga amahan wala motuman sa pulong sa Ginoo.”

Sa 2 Cronica 17:9, gipadala ni Jehosafat ang mga Levita dala ang “basahon sa balaod sa Ginoo” sa tibuok nasod aron magtudlo sa katawhan. Sa Nehemias 8:1, gidala ni Ezra ang “basahon sa balaod ni Moises, nga gisugo sa Ginoo alang sa Israel” sa “unang adlaw sa ikapito nga bulan” (Pista sa mga Trumpeta, bersikulo 2)

Bersikulo 8: “Gibasa nila ang basahon sa balaod sa Dios.”

Bersikulo 9: “Kini nga adlaw balaan alang sa Ginoo ninyong Dios; ayaw kamo pagminatay ni paghilak.”

Nehemias 8:18: “ang basahon sa balaod sa Dios.”

Nehemias 9:3: “ang basahon sa balaod sa Ginoo nga ilang Dios.”

Kining basahona labaw pa kay sa kasimple nga balaod ni Moises. Apil niini ang Exodo 20 hangtod 23 nga naglakip sa Napulo ka mga Sugo, mga statute o balaod, ug mga paghukom.

Usa ka Ilhanan sa Kamot ug sa Agtang

Busa, tipigi kini nga **akong mga pulong diha sa inyong kasingkasing ug kalag**, ug highti kini isip usa ka **ilhanan sa inyong kamot**, aron kini

mahimong sama sa pikas taliwala sa inyong mga mata.
Deuteronomio 11:18

Unsa man kini nga mga pulong? Usa ka ilhanan sa imong kamot ug sa imong agtang. Sa Pinadayag 13, adunay timaan nga ibutang sa too nga kamot o sa agtang. Sa Pinadayag 7, ang silyo sa Dios gibutang sa agtang, ug sa kapitulo 14 kini makita nga ngalan sa Amahan. Sa Hebreo 8, gipakita pag-usab ang saad sa Bag-ong Kasabotan gikan sa Jeremias 33, diin nagsaad ang Dios nga isulat Niya ang Iyang balaod sa atong hunahuna.

Deuteronomio 31:9-12 Ug **gisulat ni Moises kining balaora**, ug gihatag kini sa mga pari nga mga anak ni Levi, nga nagdala sa arka sa kasabotan sa Ginoo, ug usab sa tanang mga anciano sa Israel. ¹⁰Ug gisugo sila ni Moises, nga nagaingon, **Sa kataposan sa matag pito ka tuig, sa takdang panahon sa tuig sa pagpagawas, sa pista sa mga tabernakulo**, ¹¹Sa dihang managtigom ang tibuok Israel aron motubang sa Ginoo imong Dios sa dapit nga iyang pilion, **basaha kini nga balaod** sa atubangan sa tibuok Israel aron madungog nila.

Sa panahon sa mga apostoles, bisan ang mga bahin niining balaora gibasa matag semana, “Kay si Moises sukad pa kaniadto, adunay mga nagawali mahitungod kaniya sa matag lungsod, nga gibasa sa mga sinagoga matag adlaw sa igpapahulay” Buhat 15:21.

13. Aduna bay mga balaod nga giwagtang sa krus?

Ang sulat ni Pablo ngadto sa mga taga-Efeso mahimong makahatag ug ingon niana nga impresyon.

“Kay Siya mismo ang atong kalinaw, nga naghimo sa duha nga usa, ug nagbungkag sa bungbong nga nagbulag kanila, **pinaagi sa pagwagtang sa pagkagamhanan sa kasuko diha sa Iyang unod, mao kini ang balaod sa mga sugo nga anaa sa mga ordinansa**, aron sa paghimo sa usa ka bag-ong tawo gikan sa duha, ug sa pagdala ug kalinaw.” Mga Taga-Efeso 2:14, 15.

Daw sama nga ang balaod sa mga sugo nga anaa sa mga ordinansa giwagtang diha sa Iyang unod.

NIV

“sa pagwagtang sa balaod uban ang mga sugo ug mga lagda pinaagi sa iyang unod”

New Living Translation

“pagwagtang sa sistema sa balaod uban ang mga sugo ug mga lagda”

ESV

“pagwagtang sa balaod sa mga sugo nga gipadayag pinaagi sa mga ordinansa”

Holman

“giwagtang ang bisa sa balaod nga naglangkob sa mga sugo ug gipadayag pinaagi sa mga lagda”

Aramaic

“Gipapas niya ang pagdumot pinaagi sa iyang unod ug ang balaod sa mga sugo diha sa iyang mga kasugan”

God’s Word Translation

“gihatagan niya ug kataposan ang mga sugo ug mga mando nga makita sa mga pagtulon-an ni Moises”

Douay-Rheims

“gipawalang bili ang balaod sa mga sugo nga anaa sa mga mando”

Young’s Literal Translation

“ang pagdumot diha sa iyang unod, ang balaod sa mga sugo nga anaa sa mga ordinansa”

Kining balaora, bisan unsa kini, maoy hinungdan sa pagdumot ug pagkabahin. Sa dihang nakasala ang tawo sa Eden, dayon nga may pagkabulag tali sa tawo ug sa Dios: sila Adan ug Eba nagtago sa kahadlok. Apan misaad si Kristo nga ibutang Niya ang pagdumot tali sa kaliwatan sa babaye ug sa bitin (Genesis 3:15). Ang pagdumot mao ang pagkakontra, kasuko, pagdumili, pagsupak, ug dautang pagbati. Mao kini ang gibati tali sa mga Hudio ug mga Hentil; gibulag usab sila tungod sa pagdumot nga sama sa “taliwala nga bungbong nga nagbulag” kanila.

Ang kabahin sa pagkakontra nga naglungtad tali kanila resulta sa pipila ka mga sugo nga anaa sa mga ordinansa. Kinsa man nga mga ordinansa kini? Ang pulong nga gigamit sa Griego mao ang dogma, nga nagpasabot ug mando o regulasyon. Ang mga dogma mahimong relihiyoso o sibil, gikasugo sa Dios o hinimo sa tawo. Gisultihan ni Hesus ang mga balaod sa mga Hudio nga, “Sa walay kapuslanan sila nagasimba kanako, nagtudlo sa mga sugo sa mga tawo nga ilang gihimo nga mga doktrina” (Mateo 15:9). Ang mga Hudio nagdugang ug daghan pa gyud nga mga lagda ug regulasyon sa tanang balaod, mga statute o kasugan, ug mga paghukom sa Dios, hinungdan nga kini nahimong bug-at ug lisod. Ilang gidumtan ug gilimod ang mga Hentil nga ilang giisip nga hugaw, walay tarong, ug dili tinuli, ug ang mga Hentil misukol usab uban sa pagbati sa pagdumili, kasuko, ug pagkakontra.

Gitawag sa mga Hudio ang mga Hentil nga dili tinuli nga mga iro. Gisulti kini ni David kang Goliath sa 1 Samuel 17:26, 43. Ang mga lalake nga dili tinuli dili makaapil sa Paskuwa (Exodo 12:48) ug dili usab makasulod sa templo (Ezekiel 44:9). Gipatuli ni Josue ang tanang katawhan pag-usab sa wala pa sila misulod

sa Canaan kay sa ilang pagpanaw sa kamingawan walay napuli nga napangtuli (Josue 5:7). Si Pedro nagtumong niining butanga diha sa Konseho sa Jerusalem nga gitigom tungod kay “may mga tawo nga miabot gikan sa Judea [usa ka sekta sa mga Pariseo] nga nagtudlo sa mga igsoon nga lalaki, ‘Gawas kon kamo pagatuli-on sumala sa pamatasan ni Moises [ug tumanon ang balaod ni Moises], dili kamo maluwas’” Buhat 15:1, 5, 9. Gipugos nila kini sa mga Hentil nga mga igsoon nga wala matinuli. Unya “mitindog” si Pedro ug mipanalipod sa mga Hentil, nga miingon nga ang Dios “wala magbuhat ug kalainan tali kanato ug kanila.” Wala kuno kalainan sa mga Hudio ug Hentil? Unsa man ang kalainan? Ang pagtuli.

“Karon, ngano man nga sulayan pa ninyo ang Dios pinaagi sa pagpabug-at sa mga tinun-an og usa ka yugo nga bisan ang atong mga katigulangan ni kita mismo wala makahimo sa pagdala niini?” pangutana ni Pedro sa bersikulo 10, ang mga katigulangan wala magdala sa yugo sa pagtuli sa ilang mga katuigan sa kamingawan.

Busa, nakahukom si Santiago nga “dili na nato sila samokon” (bahin sa pagtuli), kondili sugoan lang sila nga maglikay sa pagsimba sa mga dios-diosan, sa pagpakighilawas, ug sa pagkaon sa dugo. Apan ang Balaod ni Moises kinahanglan gihapon nga respetohon, kay kini ginabasa sa mga sinagoga matag adlaw nga igpapahulay (bersikulo 21).

Dili lang ang pagdumot nga may kalabotan sa pagtuli ang napapas sa krus, apan apil usab ang pagdumot sa tanang tawo batok sa Dios. “Kay ang unodnong hunahuna [mao] ang pagpakig-away batok sa Dios” Roma 8:7.

Sa dihang namatay si Kristo, ang Kordero sa Dios, iyang gipapas ang pagdumot pinaagi sa Iyang lawas, isip katapusang halad; Gitapos Niya ang sistema sa mga halad, ang mga serbisyo sa templo dinhi sa yuta, ug ang tanang mga seremonya, mga ritwal, ug mga lagda nga may kalabotan sa mga halad.

Gilansang sa Krus

“...nga iyang **gipapas ang sinulat sa mga ordinansa** nga batok kanato, ug gilansang kini sa iyang krus” Colosas 2:14.

Kadaghanan sa Kristyanong kalibotan nagahubad sa “sinulat sa mga ordinansa” nga mao ang balaod sa Dios nga gilansang sa Krus ug tungod niini, sila nagatuo nga wala nay obligasyon sa Bag-ong Tugon nga magbantay sa Adlaw nga Igpapahulay niining ikapito nga adlaw, ni sa uban pa nga mga sugo sa Napulo ka Kasugoan, ug wala na kuno’y “padayon nga moral nga katungdanan” sa pagbantay sa Adlaw nga Igpapahulay sa Ginoo.

Sa laing bahin, ang mga Kristohanon nga magbabantay sa Adlaw nga Igpapahulay tradisyonal nga nagatuo nga adunay kalainan ang moral nga balaod ug ang seremonyal nga balaod ug kini nga laing balaod, ang “balaod ni Moises,” mao ang gilansang sa krus. Busa, alang kanila, ang “seremonyal nga mga adlaw nga igpapahulay” nga anaa sa balaod ni Moises ug dili ang Ikapito nga Adlaw nga Igpapahulay nga kabahin sa Napulo ka Kasugoan ang natapos sa kamatayon ni Kristo, kay ilang gituohan nga dili ang balaod sa Dios kundili ang balaod ni Moises ang batok kanato.

Batok Kanato

Unsa gyud ba ang batok kanato? Ang uban nagaingon nga kini mao ang “basahon sa balaod.” Gituohan nila nga ang balaod lang ni Moises ang batok kanato tungod sa mosunod nga teksto sa Kasulatan:

Deuteronomio 31:25,26 “Ug misugo si Moises sa mga Levita, nga nagdala sa arka sa kasabotan sa Ginoo, nga nagaingon, **“Kuhaa kini nga basahon sa balaod ug ibutang kini sa daplin sa arka sa kasabotan sa inyong Ginoo nga Dios, aron kini mahimong usa ka saksi batok kanimo.”**

Mao kini ang usa sa labing iladong mga bersikulo nga gigamit aron isulti nga ang Balaod ni Moises supak sa katawhan ug dayon i-ugnay kini sa Colosas 2:14. Apan kon atong basahon ang konteksto, makita nato nga kining basahon sa Balaod dili supak sa katawhan, kondili usa lamang ka “saksi” batok kanila. Tan-awa ang bersikulo 28:

“Tiguma ang tanang mga kamagulangang lalaki sa inyong mga tribo ug ang inyong mga opisyaes, aron isulti ko kining mga pulong sa ilang atubangan, ug pagtawgon ko ang **langit ug ang yuta aron mamatuod batok kanila.**” Deuteronomio 31:28.

Ang basahon sa Balaod dili man batok sa mga tawo sama sa “langit ug yuta” nga dili man usab batok kanila. Pananglitan, kung moadto ko ug pamalit uban nimo ug pasidan-an tika nga ayaw pagpangawat bisan unsa, apan imong buhaton gihapon bisan sa akong atubangan, nagpasabot ba kini nga ako batok nimo? Dili, apan ako usa lamang ka saksi sa imong paglapas sa balaod, ug ang akong pagpanasaksi mahimong ebidensya batok nimo sa hukmanan. Tan-awa usab ang susama nga ideya sa Deuteronomio 4:25–26

“Sa diha nga kamo manganak ug mga anak, ug mga apo, ug magapadayon kamo sa pagpuyo sa yuta sa taas nga panahon, ug kamo magapakasala, ug magabuhat ug linilok nga larawan, o hulagway sa bisan unsang butang, ug magabuhat kamo ug dautan sa atubangan sa

Ginoo ninyong Dios aron Siya mapasuko: ²⁶**Ako nagtawag sa langit ug sa yuta nga mahimong mga saksi batok kaninyo** karong adlaw, nga kamo sa dili madugay pagalaglagon gayud gikan sa yuta nga inyong tabokon sa Jordan aron pagapanag-iya; kamo dili magadugay sa inyong pagpuyo niini, apan kamo pagalaglagon gayud sa hingpit.”

Sa Deuteronomio usab 30:19

“Ako **nagtawag sa langit ug sa yuta nga mahimong mga saksi batok kaninyo** niining adlaw, nga gibutang nako sa atubangan ninyo ang kinabuhi ug kamatayon, panalangin ug tunglo: busa pagpili sa kinabuhi, aron ikaw ug ang imong kaliwat mabuhi.”

Ang langit dili batok kanato, apan nagatan-aw sa atong mga desisyon.

Sulat sa mga Balaod

Ang ikatulong pagsabot niining bersikulo mao nga ang “pagpanaktak sa kasulatan sa mga balaod” mao ra usab ang pagbalik sa giingon sa milabay nga bersikulo nga “nga gipasaylo ang tanang inyong mga sala” sa bersikulo 13, nga nagtukod sa importante nga konteksto: “kamo nga patay tungod sa inyong mga **sala** ug sa pagkadili-tuli sa inyong unod, gibanhaw kamo uban kaniya, nga **gipangpasaylo ang tanang inyong mga sala**,” ang inyong kalapasan ug mga sala. Unsaon man ni Kristo pagpasaylo sa atong mga sala? Pinaagi sa pagpanaktak niini, “gidala kini sa Iyang kaugalingong lawas diha sa kahoy” (1 Pedro 2:24). Ang “kasulatan sa mga balaod” mao kini ang utang sa sala ug ang pagkakontra nga resulta sa makalibutanong hunahuna, nga gilansang ngadto sa krus.

Gawas sa KJV nga "sulat sa mga balaod" ang ubang mga hubad naglakip sa "ang sumbong sa atong legal nga pagkautang" NIV, "ang talaan sa utang" ESV, "ang sertipiko sa utang" NASB, "ang bayronon sa atong mga utang" Aramaic nga Biblia sa Plain English. Kining tanan nagpahayag sa Greigong *cheirographon tois dogmasin* nga hugpong sa pulong nga makita dinhi sa Colosas 2:14.

Ang konteksto nagsugod sa Colosas 2:12, diin gisulti ni Pablo nga kita “gilubong uban Kaniya pinaagi sa bunyag.” Ang sangputanan sa maong “paglubong nga bunyag” mao ang pagkabanhaw ngadto sa bag-ong kinabuhi ug paghinlo gikan sa sala. Gihiisgutan ni Pablo ang maong paghinlo pinaagi sa duha ka hugpong nga mga pulong nga nagpasabot ug lihok nga managsama ang kahulogan, ug ang ikaduha nagbalik lamang sa unod sa una. Ang una nga pulong mao ang “sa pagpasaylo

sa tanang natong mga kasal-anan” (bersikulo 13). Ang managsama ug nagbalik nga pulong mao ang “sa pagpapas sa kasulatan sa utang [*cheiographon tois dogmasin*] nga batok kanato” (bersikulo 14). Kining duha ka mga pulong managsama ra ang kahulogan, ang ikaduha nagpasabot lang pag-usab sa laing paagi kung unsa ang gipasabot sa pagpasaylo sa atong mga sala. Busa, ang pagpasaylo sa atong mga sala miresulta sa pagkansela sa kasulatan sa utang nga batok kanato. (William E. Richardson, Andrews University, “Sabbath nailed to the cross?” *Ministry* magazine, May, 1997)

Ang Pulong nga *Dogmasin*, diin gikan ang pulong nga dogma, balaod, sugo, ordinansa, statutes o kasugoan, sayon sabton. Ang mga siyudad adunay mga ordinansa, lokal nga mga balaod nga nagdumala sa pagparada, pagpanglabay og basura, pagbadlong sa walay pulos nga pagtambay, pagpangayo, ug uban pa. Ug kauban sa matag ordinansa mao ang silot kung kini malapas. Ang pulong nga *Cheiographon* nga makita dinhi sa sulat mao ra kini ang usa ra ka higayon nga gigamit sa tibuok Bag-ong Tugon. Kini literal nga nagpasabot og “sinulat sa kamot” sama sa gihatag sa KJV o King James Version. Apan unsa man ang gisulat sa kamot? Sa ubang kasulatan sa Griego, kini nga pulong makita sa mga legal nga kahintang, sulod sa hukmanan, diin ang dokumento nga naglangkob sa listahan sa mga sala batok sa akusado gitawag og *cheiographon*, ug kini ipakita sa tunga-tunga (*tou mesou*) sa hukmanan sa nagreklamo. Gamit sab ni Pablo ang ikaduhang pulong nga legal *tou mesou* sa dihang iyang giingon nga si Kristo mihimo sa pagkuha sa *cheiographon* “gikan sa tunga” o gikan sa atong atubangan, ug sa ingon, iyang gikuha ang medyang bungbong nga nagbulag.

Si Satanas, ang Magsusumbong sa mga kaigsoonan, mitudlo sa sertipiko sa atong utang, apan ang atong Manlalaban sa Amahan yanong nag-ingon, “Ang Ginoo mobadlong kanimo!” Gitangtang lang ni Kristo ang rekord.

“Kuhaa ang hugaw nga mga bisti gikan kaniya” Zacarias 3:2,4. Gipahilayo Niya kini. “Gikuhaan ko ikaw sa imong kalapasan, ug isul-ob Ko kanimo ang bag-ong sapo.”

Mao kini ang hinungdan nga sa sunod nga bersikulo giingon nga si Kristo “nagapakaulaw sa mga pangulo ug mga kagamhanan, ug gibutyag sila sa publiko, ug midaog batok kanila pinaagi niini” Colosas 2:15. *Gipaulawan* sila ni Kristo pinaagi sa *pagpanguha* sa gahum sa mga “pangulo ug mga kagamhanan, mga magmamando sa kangitngit ning kalibutana, ug espirituwal nga pagkadautan sa kahitas-an” sa ilang mga akusasyon. Gikuha ang ebidensya sa kaso, ug ang atong akusado nagbarog nga walay gunit, walay igasumbong

batok kanato. “Busa karon, walay silot alang kanila nga anaa kang Kristo Hesus!” Roma 8:1.

Pagpanangtang

Gitangtang ni Hesus ang atong mga sala pinaagi sa Iyang kamatayon sa Krus diin nakab-ot Niya ang katungod sa “pagpasaylo sa atong mga sala, ug sa paghinlo kanato gikan sa tanang pagkadili-matarung” (1 Juan 1:9). Kini mao ang panahon nga ang Anak sa Dios “naluoy kanako” “sumala sa [Iyang] mahigugmaong kalooy” ug “**gitangtang** ang akong mga kasal-anan” aron “**mapapas** ang tanang akong mga kalapasan” Salmo 51:1, 9. Kini usab ang panahon nga “Iyang **gitangtang**, sama sa baga’ng panganod, ang imong mga kalapasan” Isaias 44:22. Kini ang unang pagpanangtang sa atong mga sala. Apan aduna pay kataposang pagpanangtang nga moabot pa, diin ang atong “mga sala **pagatangtangan**, sa panahon sa pagpabugnaw nga *moabut* gikan sa presensya sa Ginoo; ug Siya magapadala kang Hesu-Kristo” Buhat 3:19, 20. Kini nga panahon mahitabo pa sa umaabot atol sa katapusang pagpasig-uli diha sa Labing Balaang Dapit sa langitnong balaang puloy-anan. Kini nga aspeto sa adlaw sa pagpasig-uli nagpabilin nga usa ka anino sa maayong mga butang nga moabut pa.

Busa, si Kristo wala magkuha sa *dogmasin*, ang dogma, ang ordinansa, ang balaod, gikan sa dalan; kundili Iyang gihaw-as ang *cheirographon*, ang **rekord** sa mga sala batok kanato, pinaagi sa pag-angkon sa maong **utang** sa Iyang kaugalingon, “nahimong sala bisan wala Siya makasala.” Gikuha Niya ang rekord sa atong mga sala uban ang tanang mga detalye—mga dapit, mga petsa ug oras, ug mga pamatuod sa mga saksi—ug gipapas kini, gitangtang ang atong utang, ug gikuha kini. Giunsa? Pinaagi sa pag-angkon sa atong utang, ang atong mga sala, sa Iyang kaugalingon. Wala’y balaod nga gilansang sa kahoy, kondili si Hesus ang gilansang. Ang nag-inusarang balaod nga natapos sa krus mao ang balaod sa mga halad.

Gipadayag ni Pablo kini sa iyang sulat kang Philemon, sa dihang miingon siya, “Ako si Pablo ang nagsulat niini sa akong kaugalingong kamot, ako ang mobayad [niini]” Philemon 18, 19. Si Philemon usa ka miyembro sa iglesia sa Colosas. Dili papason ni Pablo ang sinulat nga nagsaad og bayad, apan iyang papason ang utang pinaagi sa pagbayad niini.

Natapos sa Krus

Ang mga halad ug tanang mga ritwal, mga balaod, ug mga seremonya nga may kalabutan niini, sama sa atong nahisgutan, tinuod nga natapos sa krus. Wala na’y pangalagad sa mga pari dinhi sa yuta; wala na’y mga serbisyo sa templo; wala na usab ang templo! Apan natapos ba ang *tanang* balaod ni Moises sa krus?

Wala. Nagapadayon kita sa pag-ila ug pagpasidungog sa mga Levitical nga balaod sa kahimsog, paghatag og ikapulo, pagbantay sa Adlaw nga Igpapahulay gikan sa pagsalop hangtod sa pagsalop sa adlaw, ug uban pa.

Labaw pa ni ana, kung dawaton nato nga ang mga statute o kasugoan, mga paghukom, ug mga sugo nga gihatag mismo ni Kristo kang Moises maoy gilansang sa krus, nagpasabot kini nga kini maoy “batok kanato” ug “supak kanato,” ug nga ang Anak sa Dios nagtugot sa Iyang katawhan og usa ka tunglo imbes nga panalangin.

Ang konteksto sa Colosas kapitulo 2 may kalabotan sa pagpamugos sa mga balaod ug mga lagda nga binuhat sa tawo. Unom ka beses nga mogawas ang mga pulong nga tawo o mga tawo sa Colosas kapitulo 2:

- 2:4 “Ug kini akong gisulti, aron walay bisan kinsa nga **tawo** nga makailad kaninyo”
- 2:8 “Pagbantay kamo, basin adunay **tawo** nga makadaot kaninyo pinaagi sa pilosopiya ug limbong nga walay kapuslanan, sumala sa mga tradisyon sa **mga tawo**”
- 2:16 “Busa, ayaw itugot nga adunay bisan kinsa nga **tawo** mohukom kaninyo”
- 2:18 “Ayaw itugot nga adunay bisan kinsa nga **tawo** makailad kaninyo”
- 2:20-22 “ngano man ... nga kamo magpailalom sa mga kasugoan (ayaw paghikap; ayaw pagtamasa; ayaw paghikap-hikap, nga kini tanan mawala ra sa paggamit) sumala sa mga sugo ug mga pagtulon-an sa mga **tawo**?”

Ang mga pista sa Ginoo dili sugo ug mga pagtulon-an sa mga tawo.

Ang mga balaod sa pagkaon, ang mga statute o palatukoran bahin sa paghatag sa ikapulo, dili mga sugo sa tawo.

Unya ngano man nga gilista ni Pablo ang pagkaon ug ilimnon, mga pista, bag-ong bulan, ug mga Adlawng Igpapahulay isip mga butang nga giisip nga ikasaway? Atong tan-awon ang lista ni Pablo.

Pagkaon ug Ilimnon

Una, ang Griego nga mga pulong nga gi hubad nga “pagkaon ug ilimnon” mao ang *broxis* ug *posis*. Dali ra kaayo hunahunaon nga kini may kalabotan sa mga halad nga pagkaon ug ilimnon sa Balaod ni Moises nga natapos sa kamatayon ni Kristo. Apan kining mga pulonga sa Griego wala gayud gamita sa Septuagint ang Griegong bersyon sa sa Bag-ong Tugon nga may kalabotan sa mga halad sa pagkaon ug ilimnon. Sa tinuod, ang pulong nga *thusia* mao ang teknikal nga pulong alang sa halad nga karne, ug ang *spendo* mao ang pulong nga nagpasabot

og “paghimo og halad nga ilimnon.” Kung kini gyud ang gipasabot ni Pablo nga halad sa pagkaon ug ilimnon, kining mga pulonga ang iyang gigamit.

Usab, **kining duha ka mga pulong adunay buhat nga kahulogan**, ug angay nga hubaron nga **“pagkaon ug pag-inom.”**

Busa, kini dili nagtumong sa mga ritwal ni Moises, apan sa mga **pagdili nga ginatudlo sa pipila ka mga bakak nga magtutudlo** nga naga-awhag sa paglikay sa lain-laing kalibutanong mga kalipay. Sila naga-awhag sa “pagpaubos sa kaugalingon” ngadto sa mga magtutuo sa Colosas, nga nagaingon, **“Ayaw paghikap, ayaw pagtamasa, ayaw paghikap bisan unsa!”** (Mga bersikulo 18, 20, 21, ug 23.)

Ang pagpugos sa kaugalingon sa dili pagkaon ug tubig mahimong tan-awon nga balaan o matinumanon, apan sa tinuod, wala kini espirituwal nga bili. Busa, ayaw tugoti nga adunay maghukom kaninyo tungod sa inyong pakig-uban sa mga pista, sa bag-ong bulan, o sa Adlaw nga Igpapahulay.

Pista, Bag-ong Bulan, Mga Adlaw nga Igpapahulay

Ang hugpong nga mga pulong nga “pista, bag-ong bulan, o mga adlaw nga igpapahulay” (*heortes, noumenias, sabbaton*) sa bersikulo 16 wala makita sa ubang bahin sa Bag-ong Tugon, apan makita kini **lima ka beses sa Septuagint** (2 Cronica 2:4; 31:3; Nehemias 10:33; Ezekiel 45:17; Hoseas 2:11). Sa matag higayon, ang gipasabot niini mao ang mga Adlaw nga Igpapahulay (matag semana), Bag-ong Bulan (matag bulan), ug mga gikatak dang pista (matag tuig). Usahay ang han-ay mausab, apan sa matag higayon, ang “bag-ong bulan” naa sa taliwala, nga naghimo og **lohikal nga sunod-sunod** gikan sa matag semana paingon sa matag tuig, o gikan sa matag tuig paingon sa matag semana. Ang kahulugan niini mao nga kini naghulagway sa Adlaw nga Igpapahulay matag semana.

Ang pagpugos nga kini mga seremonyal nga mga Adlaw nga Igpapahulay (kabahin sa mga tinuig nga pista) nagpasabot nga si Pablo nagbalik-balik og sulti nga walay pulos: ‘Ayaw tugoti nga aduna’y mohukom kaninyo bahin sa usa ka adlaw sa pista / seremonyal nga adlaw nga igpapahulay, o bahin sa bag-ong bulan, o bahin sa seremonyal nga adlaw nga igpapahulay’ “usa ka pahayag **nga dili makatarungan ug dili usab kini kasaligan.**” (William E. Richardson, *Ministry* magazine, May, 1997)

Adunay uban nga moingon nga ang plural nga porma sa pulong nga “adlaw nga igpapahulay” dinhi (*sabbaton*) nagpasabot nga lahi kini sa matag semana nga Adlaw nga Igpapahulay. Apan ang plural nga porma gigamit sa daghang higayon para sa matag semana nga Adlaw nga Igpapahulay, ug gamiton lamang sa ikaduhang kahulogan nga nagpasabot og pito ka adlaw, usa ka semana.

Pananglitan, ang plural nga porma sa pulong nga *sabbaton* makita sa Marcos 15:42 “Ug kay kini mao ang adlaw sa pagpangandam, nga mao ang adlaw sa wala pa ang adlaw nga igpapahulay [*sabbaton*],” pasabot, ang adlaw sa wala pa ang matag adlaw nga igpapahulay. Lucas 4:16: “sumala sa iyang naandan, misulod siya sa sinagoga sa adlaw nga igpapahulay [*sabbaton*],” pasabot, matag adlaw nga igpapahulay siya moadto. Kining mga plural nga porma nagpakita sa pagbalik-balik nga kinaiya sa matag semana nga adlaw nga igpapahulay.

Apan aduna’y makapaikag nga paggamit sa plural sa Mateo 28:1 “Pagkahuman sa igpapahulay [*sabbaton*], sa pagsubang sa kabuntagon sa unang adlaw sa semana [*sabbaton*],” nga nagpasabot sa unang adlaw human sa matag adlaw nga igpapahulay. Ang ikaduhang gamit sa *sabbaton* nagpakita sa kasagarang kahulogan nga “matag igpapahulay,” apan ang unang *sabbaton* naghisgot unta sa maong piho nga igpapahulay, apan plural gihapon ang gigamit. Ngano man? Tungod kay niadtong adlaw, duha ang klase sa igpapahulay nga nahitabo sa samang adlaw: ang igpapahulay sa ikapito ka adlaw sa semana ug ang unang adlaw sa Walay Lebadura, nga usa sa pito ka tinuig nga igpapahulay nga may kalambigitan sa mga pista. Ang Juan 19:31 nagtawag niana nga igpapahulay nga usa ka “dakong adlaw.”

Buhat 13:14 “sa ilang pagbiya gikan sa Perga, miabot sila sa Antioquia sa Pisidia, ug misulod sila sa sinagoga sa adlaw sa igpapahulay [*sabbaton*], ug mipungko.” Ngano nga plural ang dinhi? Kini naghisgot sa usa ka piho nga adlaw sa igpapahulay sa dihang ang mga apostoles mibisita sa sinagoga sa Antioquia ug giimbitar sila sa paghisgot. Posible nga kini ang una sa daghang mga igpapahulay nga ilang gitambongan didto sa sinagoga, o basin kini usab usa ka dakong igpapahulay diin nagkatapok ang igpapahulay sa ikapito ka adlaw ug ang tinuig nga pista nga igpapahulay.

Busa, bisan klaro nga apil ang ikapito ka adlaw nga igpapahulay matag semana sa listahan ni Pablo sa mga butang nga dili kita angay pasudlan og paghukom sa bisan kinsa, tinuod usab nga kini dili mao ang gilansang sa krus, o giwagtang, o gilaglag, o gipapahaw.

Ayaw Tugoti nga Hukman Ka sa Bisan Kinsa

Kinsa man diay ang nagahukom? Mga Hudio ba o mga Hentil?
Mga sulod sa iglesia ba o mga gikan sa gawas?

Ang dakong kabalaka ni Pablo sa niini nga sulat mao ang mga sayop nga pagtulon-an nga walay Kristo. Ang usag usa nga balik-balik nga tema nga naghari sa iyang mensahe mao ang ubos nga pagtan-aw kang Hesus nga naglungtad sa gitawag nga “kasilagan sa Colosas.” Ang pinakakusgan nga mga

panahayag kabahin sa pagka-Diyos ni Kristo sa tibuok Bag-ong Tugon makita gayud dinhi.

Ang pinalanggang Anak sa Dios (1:13) mao ang dagway sa dili makita nga Dios (15) nga maoy nagmugna sa tanang butang sa langit ug sa yuta (16). Siya ang panganay sa tanang binuhat (15) tungod kay siya anaa na sa wala pa ang tanang butang, ug pinaagi kaniya nagapadayon ang tanang butang (17). Siya ang ulo sa lawas, ang iglesia, ang sinugdanan, ang panganay gikan sa mga minatay, ug adunay labaw sa tanang butang (18) kay kini ang kabubut-on sa Amahan nga ang tanang kapunuan magapuyo diha kaniya (19). Kay diha kaniya nagapuyo ang tanang kapunuan sa pagka-Dios sa lawasnong paagi (2:9) tungod kay siya ang ulo sa tanang pangulo ug kagamhanan (10) ug nagalingkod sa tuo sa Dios (3:1).

Tinuod, adunay mga Hudio nga gitawag nga mga “managsunob sa pagtuli” nga naningkamot sa pagpamugos sa ilang mga batasan ngadto sa mga dili-Hudio. Gibuhat usab nila kini kang Hesus, gipasanginlan Siya nga nakalapas sa *ilang* mga balaod sa Sabado ug wala magtagad sa *ilang* seremonyal nga hugas sa kamot. Apan adunay usab uban nga mitudlo gamit ang “madani nga mga pulong sa kaalam sa tawo” 1 Corinto 2:4, ug “pilosopiya ug bakak nga limbong,” nga nagapalapnag sa “tradisyon sa mga tawo, sumala sa mga baruganan sa kalibutan” Colosas 2:8. Sa mosunod nga mga bersikulo 21-23, naghatag si Pablo og mga pananglitan niining mga madani nga pulong, pilosopiya, tradisyon, ug baruganan: “Ayaw hikapa; ayaw tilawi; ayaw hikapa,” “pagsimba sumala sa kaugalingong kabubut-on,” “pagpasakit sa lawas,” ug ang dili “pagtuman sa mga tinguha sa unod.”

Kini naghulagway pag-ayo sa pagpugong sa kaugalingon nga gipasiugda sa Gnostisismo, ang pagtulon-an nga nagpasaka sa kaalam sa tawo ibabaw sa daotan kuno nga lawas sa tawo. Gisupak kini ni Pablo nga walay kapuslanan nga pilosopiya pinaagi sa pagpasabot sa Amahan ug kang Kristo, “nga diha Kaniya natago ang tanang bahandi sa kaalam ug kahibalo” Colosas 2:3, dili diha sa hunahuna sa tawo, kay “anaa kanato ang hunahuna ni Kristo” 1 Corinto 2:16. Apan dili ba kutob ra man gyud sa krus kining mga simbolo, anino, ug mga seremonya?

“Kining mga kasabihan ug tradisyon nahimong babag sa ilang pagsabot ug pagkinabuhi sa tinuod nga relihiyon. Ug sa dihang ang Kamatuoran miabot diha sa pagkatawo ni Kristo, **wala nila mailhi nga Siya mao ang katumanan sa tanang simbolo, ang tinood nga sulod sa tanang anino. Gisalikway nila ang katumanan, ug mihupot gihapon sa ilang mga simbolo ug walay pulos nga mga seremonya.** Ang Anak sa Dios miabot na, apan nagpadayon gihapon sila sa pagpangayo og ilhanan.” (*Christ Object Lessons* p. 34)

Alang sa mga Hudio nga misalikway sa Anak sa Dios, ang mga simbolo ug mga seremonya nahimong walay pulos nga mga tradisyon. Apan alang niadtong motuo sa Iyang ngalan ug makakita diha Kaniya sa katumanan ug tinood nga kahulugan sa tanang anino, ang kanhi mahimayaon nahimong mas labi pang mahimayaon! Ang katumanan dili nagpasabot og pagkansela, kundili *paghatag og bug-os* nga kahulugan ug kahayag. Mao kini ang rason nganong si Hesus wala moanhi aron pagbungkag sa balaod, kondili aron kini tumanon (Mateo 5:19), aron hatagan kini og mas lawom nga kahulugan, aron ipadako ang balaod ug himoong balaan ug halangdon (Isaias 42:21).

“Sa dihang si Kristo, nga walay sala, mitungo sa iyang ulo ug namatay ingon nga halad alang sa sala, ug sa dihang pinaagi sa dili makita nga kamot sa Makagagahum, ang tabon sa templo naabri ug nabungkal sa tunga, usa ka *bag-o ug buhing dalan ang naablihan*. Karon, ang tanang tawo makaduol sa Dios pinaagi sa mga merito ni Kristo. Tungod kay ang tabon gibungkal, ang mga tawo makasuod na sa Dios. Dili na nila kinahanglang magsalig sa **pari** o sa **mga seremonyal nga halad**.” (Ms 148, 1897, mga pahina 7, 8 sa 1MR 111.4)

Ang pagkapari dinhi sa yuta ug ang mga seremonyal nga halad natapos na sa “taliwala sa semana” sa dihang ang “halad ug handog” miundang (Daniel 9:27).

“Ang mga Hudio nagpasigarbo gayud sa mga seremonyang gitakda sa Dios, ug daghan sa ilang mga nakadawat sa pagtuo kang Kristo ang nagtuo gihapon nga tungod kay ang Dios mismo maoy naghatag sa paagi sa pagsimba sa mga Hebreohanon, dili gayud kini mausab bisan sa usa ka bahin niini. Ilang giinsistir nga ang mga balaod ug mga seremonya sa mga Hudio kinahanglan isagol sa mga seremonya sa Kristohanong relihiyon. Hinay kaayo sila makasabot nga ang **tanang halad-halad** nagpakita lang daan sa kamatayon sa Anak sa Dios, diin ang hulagway natuman sa tinud-anay, ug pagkahuman niini, ang mga seremonya ug mga ritwal sa balaod ni Moises wala na’y kapuslanan ug dili na kini obligado.” (*Acts of the Apostles*, 189.3)

Ang mga seremonya ug mga ritwal nga may kalabutan sa tanang halad-halad wala na’y kapuslanan. Ang kamatayon sa Anak sa Dios maoy nakapahunong sa sistema sa mga halad, apan wala kini nagpahunong sa buhat ni Kristo sa pagbu-bu sa Iyang Espiritu sa Pentekostes, sa paglimpyo sa atong mga templo, ug sa pagpuyo diha kanato.

“Kini halos **mao na ang kataposang Paglabay sa Paskuwa nga pagasaulong**; kay ang simbolo magasugat na sa katumanan pinaagi sa pagpatay sa Kordero sa Dios alang sa mga sala sa kalibutan. Apan sa dihang

gilansang si Kristo, ang simbolo nakasugat sa katumanan, ug **nahanaw na diha niadto ang tanang simbolikong sistema.**” (*That I Might Know Him* p. 17.4)

Ang pagpatay sa mga kordero sa Paskuwa mihunong sa dihang gilansang si Kristo. Mao na ba kadto ang kataposang Paskuwa? Halos, apan ang Kordero sa Dios nagapakita gihapon atubangan sa trono sa Amahan “ingon nga gilamoy,” Pinadayag 5:6 nga nagahalad dili sa dugo sa mga kordero o kanding, kondili sa Iyang kaugalingong dugo alang kanato. Ang simbolikong sistema mihunong na. Karon, ang Tinuod nga Kordero nga namatay apan buhi na hangtod sa kahangturan, mao ang atong Paskuwa; busa, magasaulog kita sa pista uban ang tinapay nga walay patubo ang tinapay sa pagkamatinud-anon ug kamatuoran (1 Corinto 5:7-8).

“Sa kataposang Paskuwa nga gisaulog sa atong Ginoo uban sa iyang mga tinunan, **iyang gitukod ang Pagpanihapon sa Ginoo nga ilisan sa Paskuwa,** aron kini saulogon isip handumanan sa iyang kamatayon. **Wala na silay panginahanglan sa Paskuwa,** kay Siya, ang dakong tinuod nga Kordero, andam na nga ihalad alang sa mga sala sa kalibutan.” (*Youth’s Instructor*, May 1, 1873 par. 12)

Imbis sa simbolikong kordero sa Paskuwa, karon adunay tinuod nga Kordero nga giila. Apan ang kahulogan sa pagluwas sa Paskuwa gikan sa Egipto nagpabilin sa paghandum sa kamatayon ni Kristo (nga nahitabo sa samang takna), sa atong kaluwasan gikan sa sala pinaagi sa iyang kamatayon sa krus isip Kordero sa Dios. Nagapadayon usab kini sa paghandum sa pakigsabot nga gihimo sa Dios kang Abraham sa Genesis 15.

Adunay balaod nga giwagtang, nga “gitangtang ni Kristo ug gilansang sa Iyang krus.” Gitawag kini ni Pablo nga “balaod sa mga sugo nga anaa sa mga ordinansa.” **Kini nga seremonyal nga balaod,** nga gihatag sa Dios pinaagi kang Moises, uban sa mga **halad ug mga ordinansa,** gikatakda alang sa mga Hebreohanon hangtod nga ang simbolo matuman sa tinuod pinaagi sa kamatayon ni Kristo isip Kordero sa Dios nga nagakuha sa sala sa kalibutan. **Sa diha nga kini natuman, ang tanang halad ug mga serbisyo seremonyal gikatapus na.** Gipaninguha ni Pablo ug sa ubang mga apostoles nga ipakita kini, ug ilang gikusgan nga gisupak ang mga magtutudlo nga Hudio nga nag-ingon nga ang mga Kristohanon kinahanglan pa magtuman **sa seremonyal nga balaod** (*Bible Echo*, April 16, 1894 par. 2)

Ang seremonyal nga balaod may kalabotan sa mga halad nga sakripisyo ug sa mga ordinansa (mga balaod) nga may kalabutan niini. Walay pagduha-duha nga

ang mga halad ug mga halad nga ginasang-at (mga ordinansa nga may labot sa pagpaula sa dugo sa halad) mihunong na ug giwagtang na.

14. Ang mga pista ba mga anino o matang nga natapos na sa ilang katumanan?

Anino ug Lawas

Ang tubag sa Colosas 2:16 dili mao ang pagsulay sa pagdepensa nga ang *sabbaton* kay plural aron lang dili maapil ang ikapitong-adlaw nga Sabado sa listahan ni Pablo. Ang tinuod nga problema mao ang sayop nga pagtuo kabahin sa lawas ni Kristo. Dili lang ang pulong nga “mga adlaw” ang idugang sa KJV, kundi apil usab ang pulong nga “mao.” Imbes nga “ang lawas mao ang kang Kristo,” ang orihinal nga pinulongang Griego kay yano ug mas tin-aw: “ang lawas ni Kristo.”

Ang Colosas 2:16 kasagaran basahon ingon ani “mga balaang adlaw, mga bag-ong bulan, ug ang mga adlaw ipapahulay nga anino sa mga butang nga umaabot *apan* ang tinood mao si Kristo.” Kung basahon lang ang niining bahin sa teksto, mura’g nagpasabot kini nga ang Griegong pulong nga “*de*” nagkontrasto sa mga anino ug sa tinood nga butang. Apan sa tinuod, ang paggamit sa Griegong *de* kasagaran nagpasabot og “dugang pa,” nga nagpadayag sa pagpalapad, pagpalalom, ug pagpasabot sa gipasabot sa unang giingon.

Busa ayaw tugoti nga adunay maghukom kaninyo

(sa unsang paagi?)

mahitungod sa pagkaon, o sa ilimnon, o sa pagsaulog sa usa ka

Balaang Adlaw,

o sa Bag-ong Buwan, o sa mga Adlaw nga Ipapahulay:

(unsa nga matang?)

nga mao’y mga anino sa mga butang nga umaabot;

dugang pa, ang lawas ni Kristo.

Ato kining susihon ang duha ka kaakibat nga hugpong sa pulong.

1. *Ang pang-abay nga hugpong sa mga pulong.* Unsaon man sila nga dili paghukman? Sa may kalabutan sa balaang mga adlaw, mga adlaw sa bag-ong buwan, ug mga “adlawng igpapahulay” nga ang tanang niini (gawas lang sa Adlaw sa Pagbayad-sala) nailhan tungod sa ilang “pagkaon ug pag-inom.” Kini mga kasaulogan nga naghinumdom sa mga nahitabo kaniadto ug mga simbolikong pagsaulog sa mga umaabot nga pagtuman.

2. *Ang hugpong sa mga pulong nga panglarawan.* Unsa nga matang sa mga adlaw kini? Kini **mga** anino sa mga butang nga umaabot. Imbes nga nawagtang na ang ilang kahulugan, nagpabilin kini nga pauna nga panimaho sa mas labing maayong mga butang nga moabut nga nagapamatuod nga ang anino dili supak sa kamatuoran.

Sa dihang magsimba kita gikan sa ikapitong adlaw nga Igpapahulay hangtod sa Katapusang Dakong Adlaw, kini nagapakita sa kalibutan kung Kinsa ang atong gialagaran. Ang matag higayon nga atong igahin aron ipunting ang atong hunahuna kang Kristo nga Bato nga Lig-on ug sa Iyang mga lihok diha sa balaang dapit, mao kana ang higayon nga dili makadaog kanato ang mga ganghaan sa impyerno.

“Pinaagi sa pagtuo gibuhat ni [Moises] ang pagsaulog sa Paskuwa ug ang pagsabod sa Dugo Hebreohanon 11:28. Siya ug ang tanang mga anak sa Israel niadtong gabhiona nabuhat nila kini pinaagi sa pagtuo. Wala nila gibutang ang dugo sa mga poste sa pultahan tungod kay sila “ilawom sa balaod,” apan tungod kay sila mituo sa Dios sa Israel nga milagrosong mipanalipod kanila gikan sa mga hampak sa Egipto. Ang mga Egiptohanon mao ang walay pagtuo sa mga sugo ni Jehova, busa sila nahisakop sa Iyang balaod ug ilang nasinati ang silot niini.

Ang mga Gnostiko nga mapugnganon sa ilang kaugalingon misaway sa mga Kristohanon tungod sa ilang paglipay sa pagkaon sa panag-uban nga mga pagkaon, sa pagpikas sa tinapay, sa pagkaon ug pag-inom nga magkauban, ug sa pagkatigum matag semana, matag bulan, ug matag tuig, kay ang ilang gituohan mao ang pag-inusara, pagpuo sa kaugalingon, ug paglikay sa mga kalipay.

Miingon si Pablo,

Ayaw tugoti nga adunay mosaway kaninyo tungod sa inyong pagkaon ug pag-inom. Ayaw tugoti nga adunay mosaway kaninyo tungod sa inyong kalipay sa pagsaulog sa mga pista ug mga Adlawng Igpapahulay. Kini nga mga butang usa ka anino nga nagkonektar kanato sa lawas ni Kristo karon ug sa umaabot nga kamatuoran diin ang mga balaan magatigum matag bulan sa kahoy sa kinabuhi aron mokaon sa bunga ug mosimba sa Dios ug sa Kordero (Pinadayag 22:2).

Wala miingon si Pablo, nga halos 30 ka tuig human sa kamatayon ni Kristo sa krus, nga kini *mga* anino lamang, apan nga kini *gihapon* mga anino sa mga butang nga umaabot. Ang anino dili kaaway sa kamatuoran, kondili nagsalig kini sa tinubdan. Ang tanan nagatudlo kang Kristo, nga mao ang kapunoan sa tanang butang. Ang matag butang sa sulod sa Balaang Dapit simbolo sa Anak

sa Dios. Ang matag pista pahinumdom kung unsay iyang nahimo, iyang ginabuhat karon, ug unsay pagatumanon sa dili madugay!

Ang Daan ug Bag-ong Tugon

Usa sa mga tinubdan nga problema sa pagsabot sa balaod mao ang pagsabot kung giunsa pag-uban sa Daan ug Bag-ong Tugon. Daghang mga Kristiyano ang nagtan-aw sa Daan nga Tugon isip balaod, ug ang Bag-ong Tugon isip grasya o sa ubang paagi, buhat batok sa pagtuo. Sa ingon nga paagi, gibutang si Kristo nga supak kang Moises, daw sama nga gipulihan ni Kristo si Moises. Apan klaro nga gisulti sa Biblia nga si Kristo miabot aron tumanon ang balaod ug palapdan kini. Mateo 5:18; Isaias 42:21.

Juan 5:46, 47 “Kay kon mituo kamo kang Moises, kamo untay mituo usab kanako: kay siya misulat mahitungod kanako. Apan kon dili kamo motuo sa iyang mga sinulat, giunsa man ninyo pagtuo sa akong mga pulong?”

Si Hesus nag-ingon nga Siya mao ang pagpadayag sa tanang gisulat ni Moises. Kang Moises gihatag ang gamot diin si Kristo moabut aron kini palapdan ug pagabungaon sa hingpit nga paagi. Busa, si Kristo dili supak kang Moises, kondili Siya mao ang hingpit nga pagpadayag sa tanang nasulat sa balaod ug sa mga propeta.

“Ang balaod mao ang ebanghelyo nga nagakahulogan, ug ang ebanghelyo mao ang paghubad sa balaod. Ang balaod mao ang gamot; ang ebanghelyo mao ang humot nga bulak ug bunga nga nagagikan niini.” (*Christ Object Lessons* p. 128)

Kining kausaban sa pagsabot makita sa mga pulong ni Hesus:

Juan 1:17 “Kay ang balaod gihatag pinaagi kang Moises, *apan* ang grasya ug kamatuoran miabot pinaagi kang Hesu-Kristo.”

Ang kalambigitan tali ni Moises ug ni Kristo gipakita sa pulong nga *apan* nga gidugang sa hubad. Kini nagpasabot og usa ka supak o pagkakontra. Apan sa tinuod, dili kini supak, kondili usa ka pagpahiluna o pagpadako sa gisulat ni Moises. Mas angay gamiton ang pulong nga *ug* kay kini nagpadayag og pagpadayon ug pagdugang sa kahulugan sa maong hunahuna:

Juan 1:17 “Kay ang balaod gihatag pinaagi kang Moises, *ug* ang grasya ug kamatuoran miabot pinaagi kang Hesu-Kristo.”

Sa husto nga pagsabot kung giunsa ang kalabotan sa balaod ug sa maayong balita, daghang mga giingon nga kalisdanan ang mawala.

Ang Imong Dalan anaa sa Balaang Dapit

Usa ka yano ug sayon nga paagi aron mahibal-an kung unsa ang nagpabilin ug unsa ang natapos sa dihang namatay si Kristo sa krus mao ang pagtan-aw sa balaang dapit santuwaryo

Pinadayag 11:1-2 “Ug gihatagan ako og usa ka tul-id nga sungkod nga sama sa baston: ug ang manolonda mitindog ug miingon, Pagbarog, sukda ang templo sa Dios, ug ang halaran, ug ang mga nanimba niini.

2 Apan ang sawang sa gawas sa templo, ayaw pag-apila sa pagsukod niini; kay kini gihatag na ngadto sa mga katawhang dili Hudio: ug ang balaang siyudad ilang yatak-yatakan sulod sa kap-atan *ug duha ka buwan.*”

Ang katawhan sa Dios gikasugo nga ilang sukdon ang templo, ang halaran, ug ang mga nanimba didto. Apan ang sawang sa gawas gipasagdan, wala apila sa pagsukod. Nagpasabot kini nga ang mga halad, ug mga pagpanghinlo nga ginabuhat sa sawang wala na giapil, apan ang mga butang nga anaa sulod sa templo sa Balaan ug Labing Balaang Dapit nagpabilin. Asa man gibutang ang Kasugoan ni Moises? Dili kini gibutang sa sawang, kundili sa Labing Balaang Dapit. Ug tungod kay ang ministeryo sa Labing Balaang Dapit may dakong kahulugan sugod sa tuig 1844 padayon, ug ang Kasugoan ni Moises naa sulod sa Labing Balaang Dapit, dili ba kini nagapakita nga ang mga statute o sugo ug mga paghukom isulat usab sa kasingkasing sa katawhan sa panahon sa ministeryo sa Labing Balaang Dapit?

15. Angay ba nga magbantay gihapon sa mga pista ang mga Kristiyano karon?

Daghang mga Kristiyano ang nagabuhat na niini. Nagasaulog sila sa Pasko, Easter, Adlaw ni San Valentin, All Hallows’ Eve o Halloween nga gisundan sa All Saints’ Day. Ang uban naga-oberbar sa 40 ka adlaw sa Lent, ang Pag-akyat sa Langit o Ascension, ang Pagdawat ni Maria sa Langit o Assumption, ug ang Advent. Anaa usab ang Napulo’g Duha ka Adlaw sa Pasko, ang Pagsimba sa mga Mago, Adlaw ni San Patricio, Adlaw ni Maria Inahan sa Dios o kilala usab nga Bag-ong Tuig, Adlaw sa Immaculate Conception, Ash Wednesday, Palm Sunday, Good Friday, Pentecost Sunday, Trinity Sunday, ug Corpus Christi. Apan kining mga adlaw wala gyud hisguti sa Biblia. Ang mga pista *nga* gihisgotan sa Biblia, kabahin ba kini sa mga statute o palisiya, sugo, ug mga gikinahanglan, o apil ba kini sa gitawag nga mga landong nga matang? Nagpakita kini nga kining mga pista mga ordinansa nga giapil sa mga statute o palisiya.

“Busa inyong saulogon ang **Pista sa Tinapay nga Walay Lebadura**, kay niining adlaw pagagulaon ko ang inyong mga kasundalohan gikan sa yuta sa Ehipto. Busa kini nga adlaw inyong saulogon sa tanang kaliwatan isip usa ka walay kataposang **sugo**.”
Exodo 12:17.

Ang pagpadayon sa pagtuman niining walay kataposang sugo “sa tanang kaliwatan” nagaplikar sa ikapitong-adlaw nga Sabado ug sa mga tinuig nga pista sa Ginoo. Ang duha gisugo nga tumanon gamit ang parehas nga pulong nga nagapakita sa padayon nga pag-observa sa tanang kaliwatan

Mga Adlaw nga Igpapahulay sa Ginoo

“Sa pagkatinuod, ang akong mga adlaw nga igpapahulay inyong pagatumanon: kay kini *usa* ka ilhanan tali kanako ug kaninyo **sa tanang kaliwatan**”

“Unom ka adlaw mahimo ang buhat; apan sa ikapito *mao* ang adlaw nga igpapahulay nga pahulay, balaan alang sa GINOO”

“Pagabantayan ang adlaw nga igpapahulay, aron kini tumanon **sa tanang kaliwatan**, *ingon nga* usa ka **walay kataposang** pakigsabot.”
Exodo 31:13, 15, 16.

Ang mga Adlaw nga Igpapahulay sa Dios mao ang ilhanan sa kamot ug sa agtang.

“Ug kini magapadayon **nga ilhanan alang kanimo sa imong kamot**, ug pahinumdom **sa imong agtang**, aron ang balaod ni Jehova anaa sa imong baba; kay pinaagi sa gamhanang kamot, gidala ka ni Jehova pagawas gikan sa Egipto. Busa, **kini nga sugo kinahanglan imong tumanon sa takdang panahon matag tuig**.” Exodo 13:9,10.

Kini nga sugo mao ang pista sa Tinapay nga Walay Lebadura. Ang tulo ka mga bersikulo nga nag-una niini nagakumpirma gayud niini:

“Sulod sa pito ka adlaw magakaon ka og tinapay nga walay lebadura, ug sa ikapito ka adlaw *magaselebrar kamo* og **pista alang sa Ginoo**. Sulod sa pito ka adlaw tinapay nga walay lebadura ang inyong kaonon; ug wala gayud'y tinapay nga may lebadura nga makita sa inyong palibot, ni bisan lebadura nga makita sa bisan asa sa inyong lugar. Ug sa niining adlaw imong isaysay sa imong anak, nga nag-ingon, *Gibuhat kini tungod sa gibuhat sa Ginoo alang kanako sa dihang gipagula ko gikan sa Egipto*. Exodo 13:6-8.

Kadtong mga nagasimba sa mananap ug sa iyang larawan pagatauran og timaan

sa ilang agtang o sa ilang kamot (Pinadayag 14:9); apan kadtong mga nagasimba sa Amahan ug sa Iyang Larawan pagatauran og silyo nga timaan sa ilang agtang ug sa ilang kamot—ug pagabutang sa ngalan sa Amahan sa ilang agtang (Pinadayag 14:1); ug ang ngalan ni Hesus, ang Iyang “bag-ong ngalan,” isulat sa ila (Pinadayag 3:12); tingali sa ilang kamot, ingon nga kita giukit sa mga palad sa Iyang kaugalingong mga kamot (Isaias 49:16).

Mga Pista sa Ginoo

Sama sa inadlaw nga igpapahulay matag semana, ang mga pista nga adunay tinuig nga mga igpapahulay gisugo nga pagabantayan “sulod sa inyong mga kaliwatan” ug gitawag kini nga mga ordinansa ug mga statute o kasugoan.

Exodo 12:14 Paskuwa: “usa ka pista alang sa GINOO sulod sa inyong mga kaliwatan... usa ka walay kataposang ordinansa.”

Exodo 12:17 Pista sa tinapay nga walay lebadura: “sa inyong mga kaliwatan ingon nga usa ka walay kataposang ordinansa.”

Levitico 23:14 ug “usa ka **statute o balaod** nga walay kataposan sa tibuok ninyong kaliwatan diha sa tanan ninyong pinuy-anan.”

Levitico 23:21 Pentekostes: “usa ka **statute o balaod** nga walay kataposan sa tanan ninyong pinuy-anan sa tibuok ninyong kaliwatan.”

Levitico 23:31 Adlaw sa Pagbayad-sala: “usa ka **statute o balaod** nga walay kataposan sa tibuok ninyong kaliwatan sa tanang dapit nga inyong gipuy-an.”

Bisan pa man nga nasabtan nato nga ang pulong nga “walay kataposan” mahimong magpasabot nga “hangtud molungtad kini” ug gigamit kini sa paghubad sa bersikulo nga “ang aso sa ilang kasakit mosaka hangtud sa kahangturan,” kinahanglan nga mag-amping kita sa pagpili sa atong pag-aplikar niini sa mga butang nga iya sa Dios. Ang mga pista sa Ginoo, ang mga adlaw nga igpapahulay sa Ginoo, ang Paskuwa sa Ginoo gihulagway gamit ang parehas nga pulong nga magpadayon hangtud sa kahangturan sama sa iyang mga adlaw nga igpapahulay, iyang mga statute o sugo, ug iyang mga paghukom (Levitico 23:2-5, 37, 38; Ezekiel 20:11-13, 18-20).

Tinuod gayud, ang walay lebadura nga tinapay nagapadayon nga ginakaon sa atong pagsaulog sa Panihapon sa Ginoo bisan karon. Sa labing menos, atong napadayon ang simbolo sumala sa gisugo ni Kristo.

Gitipigan kini ni Hesus

“Pagkahuman niini adunay pista sa mga Hudyo; ug si Hesus misaka sa Jerusalem.” Juan 5:1.

“Apan sa dihang ang iyang mga igsoon milakaw na paingon sa pista, misunod usab siya paingon sa pista, dili dayag, kondili sa tago.” Juan 7:10.

“Sa mga Hudio, ang ika-12 nga tuig mao ang giila nga linya sa pagbulag tali sa pagkabata ug pagkabatan-on. Sa pagtapos sa maong tuig, ang usa ka batang Hebreohanon gitawag nga anak sa balaod, ug usab anak sa Dios. Gihatagan siya og espesyal nga kahigayonan alang sa pagtulon-an sa relihiyon, ug gilauman nga moapil sa mga balaang pista ug mga pagtuman niini. Sumala niining naandan, si Hesus sa iyang pagkabatan-on mibisita sa Jerusalem sa panahon sa Pista sa Paglabay. Sama sa tanang matinud-anong Israelinhon, si Jose ug Maria mosaka matag tuig aron moapil sa Pista sa Paskuwa; ug sa dihang si Hesus miabot na sa gikinahanglan nga edad, gidala Siya nila uban kanila.” (*Desire of Ages*, 7:75)

Gitipigan kini ni Pablo

“Busa, magpadayon kita sa pagsaulog sa pista, dili uban sa daang lebadura, ni uban sa lebadura sa pagdumot ug kadautan; kondili uban sa tinapay nga walay lebadura, nga puno sa pagkamatinud-anon ug kamatuoran.” 1 Corinto 5: 7.8.

Sa Buhat 18, nagpabilin si Pablo sulod sa usa ka tuig ug unom ka bulan didto sa Corinto, diin siya “nagasaysay sa sinagoga matag-adlaw nga Igpapahulay” ug nagpanghimatuud sa mga Hudio ug sa mga Griego nga si Hesus mao ang Kristo. Gigamit kini nga bersikulo sa mga magbantay sa Igpapahulay isip usa ka importante nga ebidensya nga si Pablo nagapadayon sa pagsimba sa ikapito nga adlaw bisan human pa sa kamatayon ni Kristo sa krus nga nagapakita sa padayon nga gahom sa Napulo ka mga Kasugoan ug sa pagbantay sa Igpapahulay sa mga apostol sa Bag-ong Tugon.

Kini gihapon nga kapitulo gigamit usab isip ebidensya nga usahay si Pablo wala magbantay sa tinuig nga mga pista, tungod kay nagpabilin siya sa Corinto sulod sa labaw pa sa usa ka tuig nga walay gihisgotan nga nagbantay siya sa bisan unsang gikatak dang pista, ug tungod usab sa kamatuoran nga wala siya sa Jerusalem, diin ginabuhat sa mga Hudio ang tanang pista.

Apan si Pablo wala kanunay magbantay sa mga pista sa Jerusalem. Sa dihang mibiya siya sa Corinto, miingon siya, “Kinahanglan gayud nga ako motambong sa pista nga pagahimoon sa Jerusalem.” Apan tungod kay nakadungog siya nga adunay plano ang mga Hudio nga patyon siya (Buhat 20:3, 16), iyang giusab ang iyang agianan ug miagi sa Macedonia, ug sa Filipos iyang gitipigan ang Paskuwa ug ang “mga adlaw sa walay lebadura” uban sa iyang mga bag-ong magtutuo nga dili Hudio. Gikan didto, siya “nagdali, kon mahimo pa lang, nga makaabot sa Jerusalem sa adlaw sa Pentekostes.” Dili lang tungod kay *gusto* ni Pablo nga moanhi sa Jerusalem aron magkita sa iyang mga kauban nga Hudio, apan ang iyang mga kaaway *gusto* usab nga anaa siya didto aron patyon siya. Busa iyang giusab ang iyang plano ug mihukom nga moadto na lang sa Pentekostes. Apan bisan pa niana, gitipigan gihapon ni Pablo ang Paskuwa

bisan wala siya sa Jerusalem. Gisulat ni Ellen White kabahin niini sa *Acts of the Apostles*:

“Sa Filipos, nagpabilin si Pablo aron sa pagbantay sa Paskuwa. Si Lucas ra ang nagpabilin uban kaniya, samtang ang uban nga mga kauban mipadayon sa Troas aron magpaabot kaniya didto. Ang mga taga-Filipos mao ang labing mahigugmaon ug matinud-anon sa tanang mga nabag-o pinaagi sa minsawe ni Pablo, ug sulod sa walo ka adlaw sa pista, siya nakasinati ug malinawon ug malipayong panag-uban uban kanila.” {AA 390.4}

Si Pablo misibog sa iyang agianan paingon sa Macedonia ug nagpabilin sa Filipos aron sa pagbantay sa Paskuwa. Ang mga taga-Filipos mao ang mga Hentil nga **nabag-o** pinaagi sa iyang pagpamuhat. Wala siyay rason nga magbantay sa Paskuwa uban sa mga Hentil nga nabag-o na; dili sila iyang mga katawhang Hudio ug mga Kristohanon na sila. Ngano nga magbantay pa siya sa Paskuwa kung kini usa sa mga seremonyang iyang gisultihan sa mga Hudio nga dili na nila kinahanglan tumanon? Gihalad niya ang tanang walo ka adlaw sa pista uban kanila. Ngano dili na lang pipila ka adlaw ug mopadayon sa biyahe? Klaro nga iyang gitahod ang tibuok gitas-on sa gikasugo nga pista lakip ang katapusang Adlaw nga Igpapahulay sa ikawalong adlaw.

Ang mga unang Kristohanon nagtipig gihapon niini

“Busa, si Juan, sumala sa naandan sa Balaod, misugod sa pagsaulog sa pista sa Paskuwa sa gabii sa ikakatorse nga adlaw sa unang bulan, bisan pa kung kini matugma sa Adlaw nga Igpapahulay o sa laing adlaw.” (*Bede’s The Ecclesiastical History of the English People* for The Great Histories Series by Washington Square Press, N.Y., 1968)

Polycrates: “Busa among ginabantayan ang maong adlaw nga walay paglapas, wala mi nagdugang ni nagpamubo, kay sa Asia [Minor] natulog ang dagkong mga suga sa pagtuo, ug sila banhawon sa adlaw sa pag-anhi sa Ginoo, kung siya moanhi uban sa himaya gikan sa langit ug mangita sa tanang balaan. Ingon niini sila si Felipe... ug duha sa iyang mga anak... [p.507] Aduna usab si Juan nga misandig sa dughan sa Ginoo... Ug aduna usab si Policarpo sa Smyrna, nga maoy obispo ug martir, ug si Thraseas, obispo usab ug martir, gikan sa Eumenaea... [Apil] usab sila si Sagaris,... si Papirius,... ug si Melito... silang tanan nagbantay sa ikakatorse nga adlaw sa Paskuwa **sumala sa Ebanghelyo**, nga wala gayoy pagliso, apan misunod **sa tumanon sa pagtuo**. Ug ako usab, si Polycrates, labing gamay sa tanang, nagkinabuhi sumala sa tradisyon sa akong mga paryente, ug pipila kanila akong gisundan. Kay pito sa among pamilya nahimong mga obispo, ug ako mao ang ikawalo, ug ang akong mga paryente kanunay nagbantay sa maong adlaw dihang gibiyaan sa katawhan ang

tinapay nga walay lebadura. Busa, mga igsoon, ako nga nakakinabuhi sa Ginoo sulod sa 65 ka tuig ug nakig-uban sa mga igsoon gikan sa nagkalain-laing nasod, ug nakakat-on sa tanang balaang kasulatan, dili mahadlok sa mga hulga. Kay giingon sa mga labaw pa nako, ‘Mas maayo ang pagtuman sa Dios kay sa mga tawo.’” (SDA Bible Commentary, Vol. 9, p. 362)

Tan-awa nga wala siya miingon nga “nagtipig sa Paskuwa sumala sa tradisyon” kundili “nagbantay sa ikakatorse nga adlaw sa Paskuwa sumala sa Ebanghelyo”

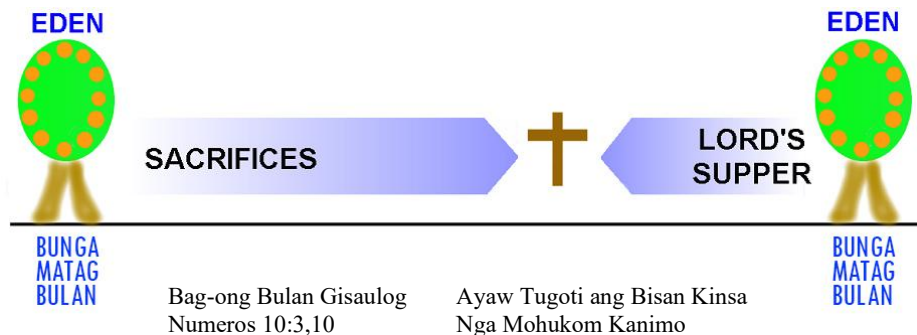
Ang mga Waldenses nagtipig usab niini

“Ang mga Katoliko dugay nang naningkamot sa pagpanghimakak nga kining mga tawo walay padayon nga kasaysayan ug nga sila mga lokal nga kalapasan lang sa panahon ug lugar, nga adunay lahi ug sayop nga hunahuna nga daw hudaismo... Ang mga Hudio ug Katoliko, Orthodox ug mga Protestante naningkamot nga pasipalahon nga walay padayon o bisan taas nga paglungtad sa usa ka simbahan nga magbantay sa Adlawng Igpapahulay. Usa ka simbahan nga dili motuo sa Trinidad, nga nagabantay sa Adlawng Igpapahulay, **mga pista**, mga balaod sa pagkaon, ug uban pang **mga balaod sa Daan nga Tugon gawas sa mga halad**, ug nagtuman sa mga pagtulon-an ni Kristo ug sa Bag-ong Tugon sukad pa sa panahon sa mga apostoles ug sa simbahan sa Bag-ong Tugon, usa ka kahulugpongan nga nakapapahug sa ubang mga grupo.” (Editor’s Forward, *The Sabbatarians in Transylvania*, by Samuel Kohn, 1998 p. 3)

“Sa luyo sa hataas nga mga kuta sa kabukiran—nga sa tanang kapanahonan nahimong dalangpan sa mga ginapanggukod ug ginapakaubos—nakakaplag og tagoanan ang mga Waldenses. Dinhi napadayon ang kahayag sa kamatuoran bisan sa kangitngit sa Gitnang Panahon. Sulod sa usa ka libo ka tuig, ang mga saksi sa kamatuoran mipadayon sa pagpanalipod sa karaang pagtuo.” (*Great Controversy* pp. 65-66)

16. Pagatipigan ba gihapon kita sa mga pista didto sa langit o sa bag-ong yuta?

Matag bulan, mangaon kita sa bunga sa kahoy nga nagahatag og kinabuhi, ug gikan sa usa ka bag-ong bulan ngadto sa lain, kita magatigom aron magsimba sa atong Magbubuhat (Isaias 66:23).

Ang kahoy nga naganatag og kinaabumi sa bag-ong yuta magapamunga “matag bulan,” ug unta nagapamunga usab kini sa Eden sa wala pa ang pagpakasala. Ang mga bag-ong bulan, sama sa matag semana nga Igpapahulay, ginabantayan sa kanunay ug magapadayon gihapon nga bantayan.

“Ug gipakita niya kanako ang usa ka putli nga suba sa tubig nga nagahatag og kinabuhi, tin-aw sama sa kristal, nga nagagikan **sa trono sa Dios ug sa Kordero**. Sa taliwala sa dalan niini, ug sa matag kilid sa suba, *didto ang kahoy sa kinabuhi*, nga nagapamunga og napulog duha ka *matang sa bunga, ug nagapamunga matag bulan*: ug ang mga dahon sa kahoy *alang* sa kaayohan sa mga nasud.” Pinadayag 22:1, 2.

“Kini mag-andam sa mga molupyo sa yuta alang sa mga puloy-anan nga giandam ni Kristo alang kanila nga nahigugma Kaniya. Unya magatigom sila sa balaang dapit matag adlawng igpapahulay, ug **gikan sa usa ka bag-ong bulan ngadto sa lain**, aron maghiusa sa mas halangdong mga awit, pagpasalamat ug pagdaig ngadto Kaniya nga nagalingkod sa trono, ug ngadto sa Kordero hangtod sa kahangturan.” (Manuscript 24, 1898)

Pagkahuman sa paghulagway sa paglaglag sa mga dautan nga “misaka batok sa Jerusalem,” nga nagtumbok sa pagtigom ni Gog ug Magog aron palibutan ang Balaang Siyudad sumala sa Pinadayag 20, ang Zacarias 14:16 nagaingon,

“Ug kini mahitabo *nga* ang tanang nahabilin sa mga nasud nga misulong batok sa Jerusalem manaka matag tuig aron pagsimba sa Hari, ang Ginoo sa mga panon, ug sa pagbantay sa pista sa mga tabernakulo.”

Sa katapusan, ang saad mismo ni Hesus sa iyang mga tinun-an mao kini, “Gitinguha ko pag-ayo nga makaon ko kining Paskuwa uban kaninyo sa dili pa ako mag-antos: Kay ako nagaingon kaninyo, nga dili na ako mokaon niini, hangtod kini matuman diha sa gingharian sa Dios. Kay ako nagaingon kaninyo, nga dili na usab ako moinom sa bunga sa paras, hangtod nga moabut ang gingharian sa Dios.” Lucas 22:14-18

Si Hesus miingon nga ang Paskuwa matuman diha sa gingharian sa Dios, ug sa pag-abot niini, Siya “mokaon pag-usab niini” ug “moinom sa bunga sa paras.” Busa, labing menos duha ka pista, ang una ug ang katapusan sa pito ka tinuig nga balaang pagtigom, gihisgutan sa konteksto sa bag-ong yuta.

Apendise A

Ellen White, *Review & Herald*, May 6, 1875

Gihatagan sa Dios ang Israel og klaro ug tin-aw nga kahibalo sa iyang kabubut-on pinaagi sa **espesyal nga mga sugo**, nga nagpakita sa **katungdanan sa tawo ngadto sa Diyos ug ngadto sa iyang isigkatawo**. Ang pagsimba nga angay ihatag sa Dios klarong gipasabot. Usa ka espesyal nga **sistema sa mga seremonya ug mga ritwal** ang **gitukod aron mapadayon ang paghinumdom sa Dios** sa taliwala sa iyang katawhan, ug aron kini mahimong usa ka halad **nga magpanalipod ug magbantay sa Napulo ka mga Sugo** aron dili malapas. {RH, May 6, 1875 par. 3}

Ang katawhan sa Dios, nga iyang gitawag nga iyang piho nga bahandi, gipanalanginan **sa duha ka matang sa balaod: ang moral ug ang seremonyal**. Ang **usa, nagtudlo balik sa paglalang** aron ipahinomdom ang buhing Dios nga mao ang Magbubuhay sa kalibutan, kinsa may katungod nga sundon sa tanang tawo sa tanang kapanahonan, ug magapadayon hangtod sa kahangturan. **Ang usa pa, gihatag tungod sa paglapas** sa tawo sa moral nga balaod, ug ang pagtuman niini naglakip sa mga halad ug mga sakripisyo nga nagtudlo sa umaabot nga kaluwasan. **Ang matag usa niini klaro ug lahi sa usag usa**. Sukad pa sa paglalang, ang moral nga balaod usa ka importante nga bahin sa balaang plano sa Dios, ug dili kini mausab sama kaniya. Ang seremonyal nga balaod gihatag aron motubag sa usa ka piho nga katuyoan sa plano ni Kristo alang sa kaluwasan sa katawhan. Ang **simbolikong sistema sa mga halad ug mga sakripisyo** gitukod aron pinaagi niini **makasabot ang makasasala sa dakong halad, si Kristo**. Apan ang mga Hudyo nabutahan tungod sa garbo ug sala, ug pipila ra kanila ang nakasabot nga ang kamatayon sa mga mananap usa ra ka simbolo sa pagbayad sa sala; ug sa pag-abot ni Kristo, nga gimahinungdanan sa tanang halad, wala nila Siya mailhi. **Himayaon ang seremonyal nga balaod**; kini mao ang **giandam ni Hesu-Kristo uban sa tambag sa iyang Amahan**, aron makatabang sa kaluwasan sa katawhan. Ang tibuok nga paghan-ay **sa simbolikong sistema gitukod diha kang Kristo**. Nakita ni Adan si Kristo nga gipasabot sa inosenteng mananap nga nag-antos sa silot tungod sa iyang paglapas sa balaod ni Jehova.

Ang balaod sa mga simbolo nagtudlo paingon kang Kristo. Ang tanang paglaom ug pagtuo nakasentro kang Kristo **hangtod ang simbolo mitakdo sa tinuod sa iyang kamatayon**. Ang mga **statute o lagda ug mga paghukom** nga naghigot sa katungdanan sa tawo ngadto sa iyang isigkatawo, **puno sa importanteng pagtulon-an, kini naghubit ug nagpasayon sa mga prinsipyo sa moral nga balaod**, aron mapalambo ang kahibalo sa pagtoo ug aron **mapreserbar ang pagkabahin ug pagkabalaan sa pinili nga katawhan sa Dios** gikan sa mga nasod nga mapagsimba sa mga dios-dios.

Ang mga statute o lagda kabahin sa kaminyoon, panulondon, ug pagka-matarong sa pagpakig-uban sa isigkatawo, talagsaon ug supak sa mga batasan ug kinaiya sa ubang mga nasod, ug kini gilaraw sa Dios aron mapabilin nga bulag ang iyang katawhan gikan sa uban. Ang panginahanglan nga mapreserbar ang katawhan sa Dios nga dili mahimong sama sa mga nasod nga walay gugma ug kahadlok sa Dios, pareho gihapon karon sa atong makadaot nga kapanahonan, diin ang pagsupak sa balaod sa Dios kay laganap ug ang pagsimba sa dios-dios kay hilabihan. **Kung ang karaang Israel nanginahanglan og ingon niining kaluwasan, kita karon labaw pa nga nanginahanglan niini**, aron dili gayud kita matakuban sa mga manlalapas sa balaod sa Dios. Ang kasingkasing sa tawo dali kaayong mobiya sa Dios, mao **nga adunay dakong panginahanglan alang sa pagpugong ug disiplina.**

Tungod sa gugma sa Dios sa tawo nga iyang gimugna sumala sa iyang dagway, iyang gihatag ang iyang Anak aron mamatay tungod sa kalapasan sa tawo, ug aron dili malimtan sa tawo ang Dios ug ang saad nga katubusan tungod sa pagkadaghan sa sala, gitukod ang **sistema sa mga halad nga sakripisyo aron maghulagway sa hingpit nga halad sa Anak sa Dios.**

Si Kristo mao ang manolonda nga gitudlo sa Dios aron mag-una kang Moises sa kamingawan, nga nagmando sa mga Israelinhon sa ilang pagpanaw paingon sa yutang saad nga Canaan. **Si Kristo mismo ang naghatag kang Moises sa espesyal nga mga sugo** alang sa Israel. “Pagkahibaloa, mga igsoon, nga ang atong mga ginikanan anaa sa ilawom sa panganod, ug ang tanang mitabok sa dagat; ug silang tanan gibunyagan kang Moises diha sa panganod ug sa dagat; ug nangakaon silang tanan sa sama nga espirituhanong pagkaon; ug nangainom silang tanan sa sama nga espirituhanong ilimnon; kay sila nangainom sa espirituhanong Bato nga misunod kanila; ug kadtong Bato mao si Kristo.”

“Sa **kataposang adlaw, ang bantugang adlaw sa pista**, mitindog si Hesus ug misinggit, nagaingon, “Kon adunay nauhaw, mouli siya kanako ug mainom.” Kining mga pulonga iyang gipamulong sa dihang iyang nakita ang simbolikong pagpahinumdom sa mga Hudio sa tubig nga miagas gikan sa batong lig-on. Ang maong seremonyas sa **paghinumdom sa tubig nga gikuha gikan sa bato** sa kamingawan nakapahikap sa kasingkasing sa Anak sa Dios, nga puno sa kalooy tungod sa ilang pagkabuta sa espirituhanong kamatuoran; kay dili man sila gusto makakita sa kahayag nga iyang gidala kanila. **Si Kristo misulti kanila nga Siya mao ang maong Bato. Ako ang buhing tubig.** Ang inyong mga amahan nangainom sa espirituhanong Bato nga misunod kanila. Kadto nga Bato mao ako. Pinaagi lamang kang Kristo nakadawat og pinasahi nga panalangin ang mga Hebreohanon nga ilang padayon nga nadawat bisan pa sa ilang pagreklamo ug pagkasupakon.

Tungod sa padayon nga paglapas, **ang moral nga kasugoan gipahayag pag-usab** uban sa mahadlokong kadunggan didto sa Bukid sa Sinai. **Si Kristo maoy nagtudlo kang Moises sa mga relihiyosong sugo nga magmando sa adlaw-adlaw nga kinabuhi.** Kining mga statute o tumanon gipahayag og klaro aron pagpanalipod sa Napulo ka Kasugoan. Dili kini mga simbolo o anino nga mawala uban sa kamatayon ni Kristo. **Kinahanglan kini pagtumanon sa tanang katawhan sa tanang kapanahonan hangtod sa kataposan sa panahon.** Kining mga sugo gisangonan sa gahum sa moral nga

kasugoan, ug sa tin-aw ug hapsay nga paagi gipasabot niini ang mga prinsipyo sa balaod.

Si Kristo nahimong sala alang sa nahulog nga kaliwatan, sa pag-angkon sa silot nga angay unta sa makasasala tungod sa paglapas sa balaod sa Dios. Si Kristo mitindog isip ulo ug representante sa tibuok kaliwatan sa tawo. Iyang gidala ang mga sala sa kalibutan. Sa dagway sa makasasalang unod, iyang gisilotan ang sala diha sa unod. **Gitahod niya ang mga sugo sa balaod sa mga Hudio hangtod sa iyang kamatayon,** sa diha nga ang **simbolo nakatagbo sa tinuod nga kahulugan niini.** Sa milagro nga iyang gibuhat alang sa sanlahon, iyang gisugo siya nga motunol og halad ngadto sa mga pari sumala sa balaod ni Moises. Busa, **iyang gisuportahan ang balaod nga nagkinahanglan og mga halad.**

Ang mga Kristohanon nga nag-angkon nga mga magbabalay sa Biblia **makahimo sa mas lawom nga pagpasabot** kay sa karaang Israel mahitungod sa **tibuok kahulugan sa mga seremonyal nga mga ordinansa** nga gikinahanglan nilang sundon. Kung tinuod nga sila mga Kristohanon, andam sila **sa pag-ila sa pagkabalaan ug kabug-at sa mga anino nga tipo,** tungod kay nakita nila ang katumanan sa mga panghitabo nga gisimbolo niini. Ang kamatayon ni Kristo naghatag og tukmang pagsabot sa Kristohanon bahin sa sistema sa mga seremonya, ug kini nagpatin-aw usab sa mga panagna nga hangtod karon dili gihapon masabtan sa mga Hudio. Si Moises wala magbuhat og balaod gikan sa iyang kaugalingon. **Si Kristo, ang manolonda nga gipili sa Dios** nga mag-una sa iyang pinili nga katawhan, mao ang **nagtudlo kang Moises sa mga statute o sugo ug mga gikinahanglan** alang sa usa ka buhi nga relihiyon ug **aron magdumala sa katawhan sa Dios.** Ang mga Kristohanon sayop og dako kung ilang tawgon kining balaora nga grabe ug diktador, unya ilang itandi kini sa maayong balita ug misyon ni Kristo sa iyang ministeryo sa yuta, **ingong murag si Kristo supak sa matarong nga mga sugo** nga gitawag nila nga **balaod ni Moises.**

Ang balaod ni Jehova, nga gikan pa sa pagbuhat sa kalibutan, naglangkob **sa duha ka dagkong prinsipyo,** "Higugmaa ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok mong kasingkasing, sa tibuok mong kalag, sa tibuok mong hunahuna, ug sa tibuok mong kusog. Kini mao ang unang sugo. Ug ang ikaduha susama niini: Higugmaa ang imong isigkatawo ingon sa imong kaugalingon. Wala nay lain nga mas labaw pa niining mga sugoa." Kining duha ka dagkong prinsipyo naglakip sa unang upat ka sugo, nga nagpakita sa katungdanan sa tawo ngadto sa Dios, ug ang kataposang unom, nga nagpakita sa katungdanan sa tawo ngadto sa iyang isigkatawo. Ang mga prinsipyo sa balaod gipadayag og mas tin-aw sa tawo human sa pagkapukan, ug gipahayag kini sa paagi nga masabtan sa mga hunahuna nga nadaut tungod sa sala. Kini gikinahanglan tungod kay ang panghunahuna sa tawo nabutaan na tungod sa paglapas.

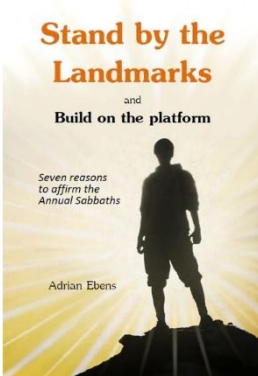
Maluloy-on nga gisulti sa Dios ang iyang balaod ug gisulat kini sa bato pinaagi sa iyang kaugalingong tudlo, nga naghimo og usa ka pinalangga ug masinati nga kasabotan uban sa iyang katawhan didto sa Sinai. Giila sa Dios ang Israel ingon nga iyang espesyal nga bahandi labaw sa tanang katawhan sa yuta. **Si Kristo,** nga miuna kang Moises sa kamingawan, **mipadayag sa mga prinsipyo sa moralidad ug relihiyon sa mas klaro nga paagi pinaagi sa tinud-anay nga mga sugo,** nga nagsulti sa katungdanan sa tawo ngadto sa Dios ug sa iyang isigkatawo, **aron mapanalipdan ang**

kinabuhi ug mabantayan ang balaan nga balaod sa Dios, aron kini dili hingpit nga makalimtan sa taliwala sa usa ka kalibutan nga nahisalaag.

Karon, ang mga nag-angkon nga Kristiyano nagasinggit, Si Kristo! Si Kristo mao ang among pagkamatarong, apan ilang gisalikway ang balaod. Nagahisgot ug nagalihok sila nga daw ang misyon ni Kristo alang sa usa ka nahulog nga kalibutan mao ang pagwagtang sa balaod sa iyang Amahan. Dili ba mahimo unta nga natuman gihapon ang buhat nga walay pag-abut sa bugtong pinalangga sa Amahan sa kalibutan aron mag-antos sa kasubo, kakuwang, ug sa makauulaw nga kamatayon sa krus? Ang mga ministro nagawali nga pinaagi sa pagpakig-uli gihatagan ang mga tawo og kagawasan sa paglapas sa balaod sa Dios ug pagbuhat og sala, ug dayon ilang **ginadayeg ang libre nga grasya ug kalooy nga gipadayag pinaagi kang Kristo ubos sa ebanghelyo, samtang ilang ginatamay ang balaod sa Dios.**

Ilang gipangbasura ang pagpugong sa balaod, ug ilang gitugotan ang ilang dautang tinguha ug ang mga kabubut-on sa makasala nga kasingkasing, unya magmaya sila sa kalooy ug grasya sa ebanghelyo. Si Kristo nagasulti sa ingon niini nga mga tawo: “Dili ang tanan nga nagaingon kanako, Ginoo, Ginoo, makasulod sa Gingharian sa Langit; kondili **siya nga nagabuhat sa kabubut-on sa akong Amahan nga anaa sa langit.**” Unsa man ang kabubut-on sa Amahan? Ang **pagbantay sa iyang mga sugo.** Aron **pagpatuman sa kabubut-on sa iyang Amahan, si Kristo nahimong maghimo sa mga balaod ug mga statute o sugo** nga gihatag pinaagi kang Moises ngadto sa katawhan sa Dios. **Ang mga Kristiyano nga nagadayeg kang Kristo apan nagapakigbatok sa balaod nga nagdumala sa iglesia sa mga Hudio, nagapakigbatok usab kang Kristo mismo.**

Ang kamatayon ni Hesu-Kristo alang sa pagluwas sa tawo mao ang nagbukas sa tabon ug naghatag ug hayag nga kahayag ngadto **sa tibuok sistema sa relihiyon sa mga Hudio sulod sa gatusan ka mga tuig.** Kung walay kamatayon ni Kristo, kini nga **sistema walay pulos ug walay kahulugan.** Ang mga Hudio nagdumili kang Kristo, busa ang ilang tibuok sistema sa relihiyon alang kanila nahimong **dili klaro, lisod sabton, ug walay kasiguroan.** Gihatagan nila ug **dako nga bili ang mga anino sa seremonyas nga simbulo ra sa umaabot nga tinuod,** sama sa ilang pagtan-aw sa Balaod sa Napulo ka Sugos, nga dili simbulo kundi tinuod ug magapadayon hangtod sa trono ni Jehovah. **Ang kamatayon ni Kristo nagtugot nga mapataas ang sistema sa mga simbulo ug mga ordinansa sa mga Hudio,** nga nagapakita **nga kini tinuod nga gikan sa Dios,** ug gituyo aron **pagpadayon sa buhi nga pagtuo** sa kasingkasing sa iyang katawhan.

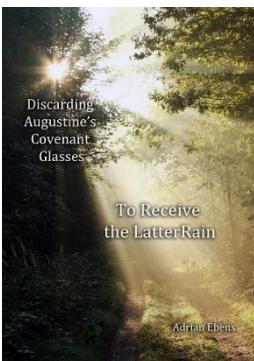
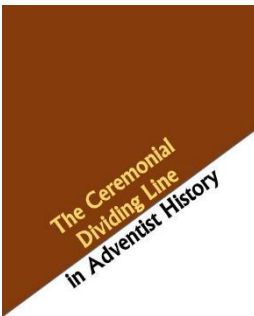

Nagbarug sa mga Timailhan sa Yuta

Ang kalihukan sa mga Adventista gitukod sa patukoranan sa Pinadayag 14:12 nga naghulagway sa mga katawhan nga nagtuman sa mga sugo sa Dios ug may pagtuo kang Hesus. Gikan niining patukoranan, kini nga gamay nga basahon nagapadayag sa kalabutan sa pagsabot sa pagkamatarong ni Kristo nga makita sa pagkamatunumanon sa tanang mga sugo sa Dios.

Ang Seremonyal nga Linya sa Pagbulag

Ang kasaysayan sa mga Adventist puno sa mga pakigbisog ug panaglalis mahitungod sa isyu kung kanus-a ug asa nagsugod ug natapos ang Daang Kasabotan uban sa tanang mga seremonya ug mga ritwal niini. Sama sa ubang mga Protestanteng simbahan nga ilang gigikanan, dugay nga gidawat sa mga Adventist ang kasagaran nga panghunahuna nga ang tanang karaan ug Hudiong mga butang natapos sa pagkamatay ni Hesus. Para sa kadaghanan sa mga Protestante, nagpasabot kini nga apil usab ang ikapito nga adlaw nga Sabbath. Apan dili ingon niana ang giingon sa mga Adventist, nga nabag-o ang panghunahuna tungod sa Ika-Upat nga Sugo. Ang Moral nga Balaod walay kataposan; ang Balaod ni Moises gilansang sa krus. Apan unsa na man ang bahin sa ikapulo, makahubog nga ilimnon, ug mga dili limpyo nga karne? Sa dili madugay, misugod ang pagbalhin sa daghan pang mga statute o balaod ni Moises ngadto sa pikas nga bahin sa Seremonyal nga Pagbulag. Ug dayon miabot ang tuig 1888. Ang mga kahulogan niini dili malikayan. Kinahanglan nga adunay muhatag. Gitakda ang mga linya sa pakig-away, ug ang uban pa — ang uban pa mao na ang Nahimong Kasaysayan.

Pagtangtang sa mga Antipara ni Augustine mahitungod sa Kasabotan

Pagkat-on kon giunsa sa mga sistema sa kasabutan nga gihimo ni Augustine ang pagpugong sa pagdawat sa Ulahing Ulan pinaagi sa labing bililhon nga mensahe nga gipamulong niadtong 1888.

Unsa ang Mahitungod sa mga Pista?

Maayong pangutana.

Kini nga basahon motubag sa mosunod nga mga pangutana:

Gikinahanglan ba ang mga Statute atong tumanon karon?

Unsa ang gilakip sa mga Statute?

Ang mga pista ba adunay moral nga mga baruganan?

Kinahanglan ba natong tumanon ang mga Statute aron maluwas?

Nganong gituman man nato ang pipila sa mga Statute apan dili ang tanan?

Ang mga pista ba kabahin sa sistema sa paghalad?

Ang ikapito nga adlaw nga Igpapahulay usa ba ka statute o pista sa Ginoo?

Pila ka mga Igpapahulay ang anaa?

Unsa ang panalangin sa Igpapahulay?

Ngano nga atong tipigan ang usa sa mga Igpapahulay apan dili ang tanan?

Gipahunong ba sa Dios ang mga Pangilin?

Pila ka mga balaod ang naa?

Aduna bay mga balaod nga giwagtang sa krus?

Unsa ang gilansang sa krus?

Ang mga pista ba mga anino o matang nga natapos na sa ilang katumanan?

Angay ba nga magbantay gihapon sa mga pista ang mga Kristiyano karon?

Pagatipigan ba gihapon kita sa mga pista didto sa langit o sa bag-ong yuta?

Giprinta sa Australia

Maranatha Media

Maranathamedia.com

Maranathamedia-philippines.com

Giprinta sa USA

Talking Rock Sabbath Chapel

1250 W. Price Creek Rd. Talking Rock, GA 30175 www.TalkingRockSabbathChapel.com

info@TalkingRockSabbathChapel.com

706-692-8954